

大般若波罗蜜多经

(六百卷：第一百六十一卷至第一百七十卷)

唐三藏法师玄奘奉 诏译

南無本師釋迦牟尼佛

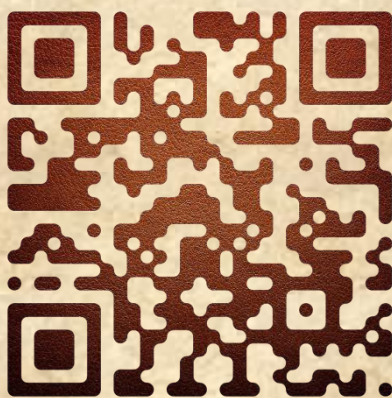
说明

本简体注音版《大般若波罗蜜多经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘般若部，第 0001 部，唐三藏法师玄奘奉诏译《大般若波罗蜜多经》原藏影印本校正注音，句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇一九年九月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

目 录

起诵仪	- 1 -
香赞	- 1 -
净口业真言	- 1 -
净三业真言	- 1 -
安土地真言	- 1 -
普供养真言	- 2 -
开经偈	- 2 -
大般若波罗蜜多经卷第一百六十一	- 3 -
初分较量功德品第三十之五十九	- 3 -
大般若波罗蜜多经卷第一百六十二	- 30 -
初分较量功德品第三十之六十	- 30 -
大般若波罗蜜多经卷第一百六十三	- 54 -
初分较量功德品第三十之六十一	- 54 -
大般若波罗蜜多经卷第一百六十四	- 79 -
初分较量功德品第三十之六十二	- 79 -
大般若波罗蜜多经卷第一百六十五	- 103 -
初分较量功德品第三十之六十三	- 103 -
大般若波罗蜜多经卷第一百六十六	- 129 -
初分较量功德品第三十之六十四	- 129 -
大般若波罗蜜多经卷第一百六十七	- 156 -
初分较量功德品第三十之六十五	- 156 -
大般若波罗蜜多经卷第一百六十八	- 180 -
初分较量功德品第三十之六十六	- 180 -
初分随喜回向品第三十一之一	- 202 -
大般若波罗蜜多经卷第一百六十九	- 205 -
初分随喜回向品第三十一之二	- 205 -
大般若波罗蜜多经卷第一百七十	- 234 -
初分随喜回向品第三十一之三	- 234 -
补阙真言	- 259 -
回向偈	- 259 -

●起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiàncuánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

(三遍)

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

(三遍)

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

(三遍)

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃

pǔ gòngyǎngzhēnyán
普 供 养 真 言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hòng
唵.誝誝曩.三婆嚩.鞞日啰斛.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南 无 本 师 释 迦 牟 尼 佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开 经 偈

(一遍)

wú shàng hèn shēn wēi miào fǎ bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
无 上 甚 深 微 妙 法 百 千 万 劫 难 遭 遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我 今 见 闻 得 受 持 愿 解 如 来 真 实 义

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi liù shí yī
大般若波罗蜜多经卷第一百六十一

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī wǔ shí jiǔ
初分校量功德品第三十之五十九

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān bā
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观八
jiě tuō ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
解脱若常若无常，不应观八胜处、九次第定、
shí biàn chù ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù bā jiě tuō bā jiě tuō
十遍处若常若无常。何以故？八解脱八解脱
zì xìng kōng bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng chù
自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng kōng shì bā jiě tuō zì xìng jí fēi zì
九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即非自
xìng shì bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng yì fēi zì
性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó
性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗
mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé bā
蜜多，八解脱不可得，彼常无常亦不可得；八
shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù jiē bù kě dé bǐ cháng wú
胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú bā jiě tuō
常亦不可得。所以者何？此中尚无八解脱
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ bù yīng guān bā shèng chù jiǔ cì
不应观八解脱若乐若苦，不应观八胜处、九次

dì dìng shí biàn chù ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù bā jiě tuō bā jiě tuō
第定、十遍处若乐若苦。何以故？八解脱八解脱

zì xìng kōng bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng chù
自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜处、

jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng kōng shì bā jiě tuō zì xìng jí fēi zì
九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即非自

xìng shì bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng yì fēi zì
性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦非自

xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó
性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗

mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé bā shèng
蜜多，八解脱不可得，彼乐与苦亦不可得；八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
处、九次第定、十遍处皆不可得，彼乐与苦亦不

kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú bā jiě tuō děng kě dé hé
可得。所以者何？此中尚无八解脱等可得，何

kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng
况有彼乐之与苦！汝若能修如是净戒，是修净

jiè bō luó mì duō
戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān bā jiě tuō ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān bā shèng chù jiǔ
不应观八解脱若我若无我，不应观八胜处、九

cì dì dìng shí biàn chù ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù bā jiě tuō bā
次第定、十遍处若我若无我。何以故？八解脱八

jiě tuō zì xìng kōng bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bā shèng
解脱自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng kōng shì bā jiě tuō zì xìng jí
处、九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即

fēi zì xìng shì bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng yì
非自性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦

fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè
非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒

bō luó mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
波罗蜜多，八解脱不可得，彼我无我亦不可得；
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ wǒ wú
八胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō děng
我亦不可得。所以者何？此中尚无八解脱等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是净戒，
shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān bā jiě tuō ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān bā shèngchù jiǔ
不应观八解脱若净若不净，不应观八胜处、九
cì dì dìng shí biànchù ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù bā jiě tuō bā
次第定、十遍处若净若不净。何以故？八解脱八
jiě tuō zì xìngkōng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèng
解脱自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìngkōng shì bā jiě tuō zì xìng jí
处、九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即
fēi zì xìng shì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng yì
非自性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦
fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè
非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒
bō luó mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
波罗蜜多，八解脱不可得，彼净不净亦不可得；
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ jìng bú
八胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō děng
净亦不可得。所以者何？此中尚无八解脱等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是净戒，
shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngzuò cǐ děngshuō
“僇尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguān sì
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观四
niànzhù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sì zhèngduàn sì shén zú
念住若常若无常，不应观四正断、四神足、
wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò cháng ruò wú
五根、五力、七等觉支、八圣道支若常若无
cháng hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì zhèngduàn
常。何以故？四念住四念住自性空，四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī sì
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支四
zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù zì xìng jí
正断乃至八圣道支自性空；是四念住自性即
fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng yì fēi zì
非自性，是四正断乃至八圣道支自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó
性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗
mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé sì
蜜多，四念住不可得，彼常无常亦不可得；四
zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
正断乃至八圣道支皆不可得，彼常无常亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhù děng kě dé
不可得。所以者何？此中尚无四念住等可得，
hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì
何况有彼常与无常！汝若能修如是净戒，是
xiū jìng jiè bō luó mì duō
修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguān sì niànzhù ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sì zhèngduàn sì
不应观四念住若乐若苦，不应观四正断、四
shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò lè
神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若乐
ruò kǔ hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì zhèngduàn
若苦。何以故？四念住四念住自性空，四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī sì
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支四
zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī zì xìng kōng shì sì niàn zhù zì xìng jí
正断乃至八圣道支自性空；是四念住自性即
fēi zì xìng shì sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī zì xìng yì fēi zì
非自性，是四正断乃至八圣道支自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó
性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗
mì duō sì niàn zhù bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé sì zhèng
蜜多，四念住不可得，彼乐与苦亦不可得；四正
duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
断乃至八圣道支皆不可得，彼乐与苦亦不可得。
suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì niàn zhù děng kě dé hé kuàng
所以者何？此中尚无四念住等可得，何况
yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō
有彼乐之与苦！汝若能修如是净戒，是修净戒波
luó mì duō
罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān sì niàn zhù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān sì zhèng duàn
不应观四念住若我若无我，不应观四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī ruò
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若
wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sì niàn zhù sì niàn zhù zì xìng kōng sì
我若无我。何以故？四念住四念住自性空，四
zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī zì xìng kōng shì sì niàn zhù
道支四正断乃至八圣道支自性空；是四念住
zì xìng jí fēi zì xìng shì sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī zì xìng
自性即非自性，是四正断乃至八圣道支自性
yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng
亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净
jiè bō luó mì duō sì niàn zhù bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
戒波罗蜜多，四念住不可得，彼我无我亦不可得；
sì zhèng duàn nǎi zhì bā shèng dào zhī jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
四正断乃至八圣道支皆不可得，彼我无我亦

bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhùděng kě dé
不可得。所以者何？此中尚无四念住等可得，
hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì jìng jiè shì xiū
何况有彼我与无我！汝若能修如是净戒，是修
jìng jiè bō luó mì duō
净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān sì niànzhù ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sì zhèngduàn
不应观四念住若净若不净，不应观四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若
jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì
净若不净。何以故？四念住四念住自性空，四
zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣

dào zhī sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù
道支四正断乃至八圣道支自性空；是四念住
zì xìng jí fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng
自性即非自性，是四正断乃至八圣道支自性

yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng
亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净
jiè bō luó mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
戒波罗蜜多，四念住不可得，彼净不净亦不可得；

sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
四正断乃至八圣道支皆不可得，彼净不净亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhùděng kě dé
不可得。所以者何？此中尚无四念住等可得，

hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruònéng xiū rú shì jìng jiè shì xiū
何况有彼净与不净！汝若能修如是净戒，是修
jìng jiè bō luó mì duō
净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān kōng
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观空
jiě tuō mén ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān wú xiàng wú yuàn jiě
解脱门若常若无常，不应观无相、无愿解
tuō mén ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng jiě
解脱门若常若无常。何以故？空解脱门空解
tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú yuàn
解脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无愿
jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng shì
解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，是
wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性即
shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō kōng jiě tuō mén
是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，空解脱门
bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
不可得，彼常无常亦不可得；无相、无愿解
tuō mén jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
解脱门皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
此中尚无空解脱门等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì
与无常！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜
duō’
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān kōng jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ bù yīng guān wú xiàng wú
不应观空解脱门若乐若苦，不应观无相、无
yuàn jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng jiě
愿解脱门若乐若苦。何以故？空解脱门空解
tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú yuàn
解脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无愿
jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng shì
解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，是
wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性即

shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō kōng jiě tuō mén
是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，空解脱门

bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě tuō
不可得，彼乐与苦亦不可得；无相、无愿解脱

mén jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
门皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此

zhōngshàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ
中尚无空解脱门等可得，何况有彼乐之与

kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
苦！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān wú xiàng wú
不应观空解脱门若我若无我，不应观无相、无

yuàn jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng
愿解脱门若我若无我。何以故？空解脱门空

jiě tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú
解脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无

yuàn jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng
愿解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，

shì wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
是无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性

jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō kōng jiě tuō
即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，空解脱

mén bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
门不可得，彼我无我亦不可得；无相、无愿解

tuō mén jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ
此中尚无空解脱门等可得，何况有彼我与

wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
无我！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān kōng jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān wú xiàng wú
不应观空解脱门若净若不净，不应观无相、无

yuàn jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng
愿解脱门若净若不净。何以故？空解脱门空

jiě tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú
解脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无

yuàn jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng
愿解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，

shì wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
是无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性

jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō kōng jiě tuō
即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，空解脱

mén bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
门不可得，彼净不净亦不可得；无相、无愿解

tuō mén jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ
此中尚无空解脱门等可得，何况有彼净与

bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
不净！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān wǔ
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观五

yǎn ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān liù shén tōng ruò cháng ruò wú
眼若常若无常，不应观六神通若常若无

cháng hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìng kōng liù shén tōng liù shén
常。何以故？五眼五眼自性空，六神通六神

tōng zì xìng kōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shén tōng zì
通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通自

xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此

jìng jiè bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě
净戒波罗蜜多，五眼不可得，彼常无常亦不可

dé liù shén tōng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ
得；六神通不可得，彼常无常亦不可得。所

yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
以者何？此中尚无五眼等可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruònéng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō
常与无常！汝若能修如是净戒，是修净戒波
luó mì duō
罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ bù yīngguān liù shéntōng ruò lè ruò
不应观五眼若乐若苦，不应观六神通若乐若
kǔ hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìngkōng liù shéntōng liù shéntōng
苦。何以故？五眼五眼自性空，六神通六神通
zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng zì xìng
自性空；是五眼自性即非自性，是六神通自性
yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng
亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净
jiè bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
戒波罗蜜多，五眼不可得，彼乐与苦亦不可得；
liù shéntōng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
六神通不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
此中尚无五眼等可得，何况有彼乐之与苦！

rǔ ruònéng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān wǔ yǎn ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān liù shéntōng ruò wǒ
不应观五眼若我若无我，不应观六神通若我
ruò wú wǒ hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìngkōng liù shéntōng liù
若无我。何以故？五眼五眼自性空，六神通六
shéntōng zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng
神通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于
cǐ jìng jiè bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě
此净戒波罗蜜多，五眼不可得，彼我无我亦不可
dé liù shéntōng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
得；六神通不可得，彼我无我亦不可得。所以者

hé cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú
何？此中尚无五眼等可得，何况有彼我与无
wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
我！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān wǔ yǎn ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān liù shéntōng ruò jìng
不应观五眼若净若不净，不应观六神通若净

ruò bú jìng hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìngkōng liù shéntōng liù
若不净。何以故？五眼五眼自性空，六神通六

shéntōng zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng
神通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通

zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于

cǐ jìng jiè bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě
此净戒波罗蜜多，五眼不可得，彼净不净亦不可

dé liù shéntōng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
得；六神通不可得，彼净不净亦不可得。所以者

hé cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú
何？此中尚无五眼等可得，何况有彼净与不

jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
净！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànán zǐ shàn nǚ rénděng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguān fó
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观佛

shí lì ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì wú ài
十力若常若无常，不应观四无所畏、四无碍

jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法若

cháng ruò wú cháng hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìngkōng
常若无常。何以故？佛十力佛十力自性空，

sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng
十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共法自性
kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏乃至十
bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè
八佛不共法自性亦非自性，若非自性即是净戒
bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō fó shí lì bù kě dé
波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，佛十力不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú
彼常无常亦不可得；四无所畏乃至十八佛不
gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
共法皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者
hé cǐ zhōng shàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
何？此中尚无佛十力等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì
与无常！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān fó shí lì ruò lè ruò kǔ bù yīng guān sì wú suǒ wèi sì
不应观佛十力若乐若苦，不应观四无所畏、四
wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng
无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共
fǎ ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng kōng sì
法若乐若苦。何以故？佛十力佛十力自性空，四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng
十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共法自性
kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏乃至十
bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè
八佛不共法自性亦非自性，若非自性即是净戒
bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō fó shí lì bù kě dé
波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，佛十力不可得，

bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
彼乐与苦亦不可得；四无所畏乃至十八佛不共

fǎ jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
法皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此

zhōngshàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
中尚无佛十力等可得，何况有彼乐之与苦！

rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān fó shí lì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì wú suǒ wèi
不应观佛十力若我若无我，不应观四无所畏、

sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不

gòng fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng
共法若我若无我。何以故？佛十力佛十力自性

kōng sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
空，四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、

dà shě shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
大舍、十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共

fǎ zì xìng kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi
法自性空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏

nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
乃至十八佛不共法自性亦非自性，若非自性即

shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō fó shí lì bù
是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，佛十力不

kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
可得，彼我无我亦不可得；四无所畏乃至十八佛

bú gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
不共法皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
此中尚无佛十力等可得，何况有彼我与无我！

rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān fó shí lì ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sì wú suǒ wèi
不应观佛十力若净若不净，不应观四无所畏、

sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng
共法若净若不净。何以故？佛十力佛十力自性
kōng sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
空，四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
大舍、十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共
fǎ zì xìng kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi
法自性空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏
nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
乃至十八佛不共法自性亦非自性，若非自性即
shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō fó shí lì bù
是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，佛十力不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
可得，彼净不净亦不可得；四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
不共法皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
此中 尚无佛十力等可得，何况有彼净与不净！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān wú
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观无
wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān héng zhù shě xìng ruò
忘失法若常若无常，不应观恒住舍性若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
常若无常。何以故？无忘失法无忘失法自
xìng kōng héng zhù shě xìng héng zhù shě xìng zì xìng kōng shì wú wàng shī
性空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失

fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héngzhù shěxìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō
非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，
wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé héngzhù
无忘失法不可得，彼常无常亦不可得；恒住
shěxìng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
舍性不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng
此中尚无无忘失法等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì
与无常！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜
duō
多。

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò lè ruò kǔ bù yīngguān héngzhù shěxìng
不应观无忘失法若乐若苦，不应观恒住舍性
ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì xìng
若乐若苦。何以故？无忘失法无忘失法自性
kōng héngzhù shěxìng héngzhù shěxìng zì xìng kōng shì wú wàng shī fǎ
空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失法

zì xìng jí fēi zì xìng shì héngzhù shěxìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi
自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若非

zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō wú
自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，无

wàng shī fǎ bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé héngzhù shěxìng
忘失法不可得，彼乐与苦亦不可得；恒住舍性

bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中

shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
尚无无忘失法等可得，何况有彼乐之与苦！

rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān héngzhù shě
不应观无忘失法若我若无我，不应观恒住舍

xìngruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
性若我若无我。何以故？无忘失法无忘失法自
xìngkōng héngzhù shě xìng héngzhù shě xìng zì xìngkōng shì wú wàng shī
性空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失
fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héngzhù shě xìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō
非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，
wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé héngzhù shě
无忘失法不可得，彼我无我亦不可得；恒住舍
xìng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
性不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中
shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
尚无忘失法等可得，何况有彼我与无我！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān wú wàng shī fǎ ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān héngzhù shě
不应观无忘失法若净若不净，不应观恒住舍
xìngruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
性若净若不净。何以故？无忘失法无忘失法自
xìngkōng héngzhù shě xìng héngzhù shě xìng zì xìngkōng shì wú wàng shī
性空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失
fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héngzhù shě xìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō
非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，
wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé héngzhù shě
无忘失法不可得，彼净不净亦不可得；恒住舍
xìng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
性不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中
shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
尚无忘失法等可得，何况有彼净与不净！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“僇尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguān yī
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观一
qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智若常若无常，不应观道相智、一切相智
ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì xìng kōng
若常若无常。何以故？一切智一切智自性空，
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zì xìng kōng
道相智、一切相智道相智、一切相智自性空；
shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
是一切智自性即非自性，是道相智、一切相智
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于
cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
此净戒波罗蜜多，一切智不可得，彼常无常亦
bù kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé bǐ cháng wú
不可得；道相智、一切相智皆不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè zhì
常亦不可得。所以者何？此中尚无一切智
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīngguān yī qiè zhì ruò lè ruò kǔ bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè
不应观一切智若乐若苦，不应观道相智、一切
xiàng zhì ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì xìng kōng
相智若乐若苦。何以故？一切智一切智自性空，
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zì xìng kōng
道相智、一切相智道相智、一切相智自性空；
shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
是一切智自性即非自性，是道相智、一切相智

zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于
cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
此净戒波罗蜜多，一切智不可得，彼乐与苦亦不
kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
可得；道相智、一切相智皆不可得，彼乐与苦
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè zhì děng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无一切智等可
dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè
得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是净戒，
shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè zhì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān dào xiàng zhì yī
不应观一切智若我若无我，不应观道相智、一
qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì
切相智若我若无我。何以故？一切智一切智自
xìng kōng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
性空，道相智、一切相智道相智、一切相智
zì xìng kōng shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì
自性空；是一切智自性即非自性，是道相智、
yī qiè xiàng zhì zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō
一切相智自性亦非自性，若非自性即是净戒波
luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ
罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，一切智不可得，彼
wǒ wú wǒ yì bù kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé
我无我亦不可得；道相智、一切相智皆不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè
彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚无一切
zhì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì
智等可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是
jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè zhì ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān dào xiàng zhì yī
不应观一切智若净若不净，不应观道相智、一

qiè xiàng zhì ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì
切相智若净若不净。何以故？一切智一切智自
xìng kōng dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
性空，道相智、一切相智道相智、一切相智
zì xìng kōng shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì
自性空；是一切智自性即非自性，是道相智、
yī qiè xiàng zhì zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō
一切相智自性亦非自性，若非自性即是净戒波
luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ
罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，一切智不可得，彼
jìng bú jìng yì bù kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé
净不净亦不可得；道相智、一切相智皆不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè
彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚无一切
zhì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì
智等可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是
jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
净戒，是修净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān yī
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观一

qiè tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān yī qiè sān mó dì
切陀罗尼门若常若无常，不应观一切三摩地

mén ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
门若常若无常。何以故？一切陀罗尼门一切

tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó dì mén
陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩地门

zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng shì yī qiè
自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，是一切

sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō
三摩地门自性亦非自性，若非自性即是净戒波

luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní mén bù kě
罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，一切陀罗尼门不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù kě dé
得，彼常无常亦不可得；一切三摩地门不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú
彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚无
yī qiè tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng
一切陀罗尼门等可得，何况有彼常与无常！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè tuó luó ní mén ruò lè ruò kǔ bù yīng guān yī qiè sān
不应观一切陀罗尼门若乐若苦，不应观一切三
mó dì mén ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
摩地门若乐若苦。何以故？一切陀罗尼门一切
tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó dì mén
陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩地门
zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng shì yī qiè
自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，是一切
sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō
三摩地门自性亦非自性，若非自性即是净戒波
luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní mén bù kě
罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，一切陀罗尼门不可
dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù kě dé
得，彼乐与苦亦不可得；一切三摩地门不可得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè
彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚无一切
tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng
陀罗尼门等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能
xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè tuó luó ní mén ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān yī qiè
不应观一切陀罗尼门若我若无我，不应观一切
sān mó dì mén ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén
三摩地门若我若无我。何以故？一切陀罗尼门

yī qiè tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó
一切陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩
dì mén zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng
地门自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，
shì yī qiè sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
是一切三摩地门自性亦非自性，若非自性即是
jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，一切陀罗尼
mén bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù
门不可得，彼我无我亦不可得；一切三摩地门不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚
wú yī qiè tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
无一切陀罗尼门等可得，何况有彼我与无我！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè tuó luó ní mén ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān yī qiè
不应观一切陀罗尼门若净若不净，不应观一切
sān mó dì mén ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén
三摩地门若净若不净。何以故？一切陀罗尼门
yī qiè tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó
一切陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩
dì mén zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng
地门自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，
shì yī qiè sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
是一切三摩地门自性亦非自性，若非自性即是
jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，一切陀罗尼
mén bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù
门不可得，彼净不净亦不可得；一切三摩地门不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚
wú yī qiè tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
无一切陀罗尼门等可得，何况有彼净与不净！
rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“**憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，**

shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，**

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuōjìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguān yù
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观预

liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān yī lái xiàng yī
流向预流果若常若无常，不应观一来向一

lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn guǒ ruò
来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉果若

cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
常若无常。何以故？预流向预流果预流向

yù liú guǒ zì xìngkōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还

guǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn guǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自

xìngkōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来

xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是

jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，预流向预流

guǒ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì
果不可得，彼常无常亦不可得；一来向乃至

ā luó hàn guǒ jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ
阿罗汉果皆不可得，彼常无常亦不可得。所以

zhě hé cǐ zhōng shàng wú yù liú xiàng děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
者何？此中尚无预流向等可得，何况有彼

cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō
常与无常！汝若能修如是净戒，是修净戒波

luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“**复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，**

bù yīngguān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò lè ruò kǔ bù yīngguān yī lái
不应观预流向预流果若乐若苦，不应观一来
xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉
guǒ ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng yù
果若乐若苦。何以故？预流向预流果预流向预
liú guǒ zì xìngkōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ
流果自性空，一来向一来果、不还向不还果、
ā luó hànxiàng ā luó hàn guǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng
阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自性
kōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái xiàng
空；是预流向预流果自性即非自性，是一来向
nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè
乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是净戒
bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú guǒ bù
波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，预流向预流果不
kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ
可得，彼乐与苦亦不可得；一来向乃至阿罗汉果
jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中
shàng wú yù liú xiàngděng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ
尚无预流向等可得，何况有彼乐之与苦！汝
ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān yī lái
不应观预流向预流果若我若无我，不应观一来
xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉
guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
果若我若无我。何以故？预流向预流果预流向
yù liú guǒ zì xìngkōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还
guǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn guǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自
xìngkōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来

xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向 乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是
jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，预流向预流
guǒ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó
果不可得，彼我无我亦不可得；一来向乃至阿罗
hàn guǒ jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
汉果皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú yù liú xiàng děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú
此中 尚无预流向等可得，何况有彼我与无
wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
我！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān yī lái
不应观预流向预流果若净若不净，不应观一来

xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉

guǒ ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
果若净若不净。何以故？预流向预流果预流向

yù liú guǒ zì xìng kōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还

guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自

xìng kōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来

xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是

jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，预流向预流

guǒ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó
果不可得，彼净不净亦不可得；一来向乃至阿罗

hàn guǒ jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
汉果皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú yù liú xiàng děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú
此中 尚无预流向等可得，何况有彼净与不

jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
净！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“**憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，**

shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，**

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuōjìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīngguān yī
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观一

qiè dú jué pú tí ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè dú jué
切独觉菩提若常若无常。何以故？一切独觉

pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìngkōng shì yī qiè dú jué pú tí zì
菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉菩提自

xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ
性即非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此

jìng jiè bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ cháng wú
净戒波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼常无

cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè dú jué
常亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉

pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruònéng xiū rú
菩提可得，何况有彼常与无常！汝若能修如

shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“**复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，**

bù yīngguān yī qiè dú jué pú tí ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè
不应观一切独觉菩提若乐若苦。何以故？一切

dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìngkōng shì yī qiè dú jué pú
独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉菩

tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō
提自性即非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。

yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ lè
于此净戒波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼乐

yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè dú jué
与苦亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉

pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是

jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè dú jué pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī
不应观一切独觉菩提若我若无我。何以故？一

qiè dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìng kōng shì yī qiè dú jué
切独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉

pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō
菩提自性即非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。

yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ wǒ
于此净戒波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼我

wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè dú jué
无我亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉

pú tí kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是

jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè dú jué pú tí ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī
不应观一切独觉菩提若净若不净。何以故？一

qiè dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìng kōng shì yī qiè dú jué
切独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉

pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō
菩提自性即非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。

yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ jìng
于此净戒波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼净

bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè dú jué
不净亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉

pú tí kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是

jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
净戒，是修净戒波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“僬尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

大般若波罗蜜多经卷第一百六十一

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi liù shí èr
大般若波罗蜜多经卷第一百六十二

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī liù shí
初分校量功德品第三十之六十

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān yī
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观一
qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè
切菩萨摩诃萨行若常若无常。何以故？一切
pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng shì yī
菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，是一
qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng
切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即是净
jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè pú sà mó hē
戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，一切菩萨摩诃
sà xíng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
萨行不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō
常与无常！汝若能修如是净戒，是修净戒波
luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
不应观一切菩萨摩诃萨行若乐若苦。何以故？
yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，

shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即
shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè pú sà
是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，一切菩萨
mó hē sà xíng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼
lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì
乐之与苦！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜
duō
多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù
不应观一切菩萨摩诃萨行若我若无我。何以故？
yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，
shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即
shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè pú sà
是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，一切菩萨
mó hē sà xíng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼
wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì
我与无我！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù
不应观一切菩萨摩诃萨行若净若不净。何以故？
yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，
shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即

shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō yī qiè pú sà
是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，一切菩萨
mó hē sà xíng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？
cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼
jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì
净与不净！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜
duō 多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng jìng jiè bō luó mì duō
是为宣说真正净戒波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō jìng jiè bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说净戒波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō bù yīng guān zhū
是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，不应观诸
fó wú shàng zhèng děng pú tí ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù zhū
佛无上正等菩提若常若无常。何以故？诸
fó wú shàng zhèng děng pú tí zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí zì xìng
佛无上正等菩提诸佛无上正等菩提自性
kōng shì zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò
空，是诸佛无上正等菩提自性即非自性，若
fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō
非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，
zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
诸佛无上正等菩提不可得，彼常无常亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàng zhèng děng
可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正等
pú tí kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
菩提可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguānzhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
不应观诸佛无上正等菩提若乐若苦。何以故？

zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì
诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩提自

xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì xìng
性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自性，

ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì
若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜

duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
多，诸佛无上正等菩提不可得，彼乐与苦亦不

kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèngděng
可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正等

pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是

jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguānzhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
不应观诸佛无上正等菩提若我若无我。何以

gù zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú
故？诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩

tí zì xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì
提自性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自

xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó
性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗

mì duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
蜜多，诸佛无上正等菩提不可得，彼我无我亦

bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèng
不可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正

děng pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú
等菩提可得，何况有彼我与无我！汝若能修如

shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō
是净戒，是修净戒波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū jìng jiè bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修净戒波罗蜜多，

bù yīngguānzhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
不应观诸佛无上正等菩提若净若不净。何以

gù zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì jìng jiè bō luó mì duō yú cǐ jìng jiè bō luó mì duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì jìng jiè shì xiū jìng jiè bō luó mì duō

故？诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩提自性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自性，若非自性即是净戒波罗蜜多。于此净戒波罗蜜多，诸佛无上正等菩提不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正等菩提可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是净戒，是修净戒波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō shì wéixuānshuōzhēnzhèngjìng jiè bō luó mì duō

“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，是为宣说真正净戒波罗蜜多。”

shí tiān dì shì fù bó fó yán shì zūn yún hé zhū shànnán zǐ shàn nǚ rénděngshuō wú suǒ dé bù shī bō luó mì duō míngshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō

时，天帝释复白佛言：“世尊！云何诸善男子、善女人等说无所得布施波罗蜜多名说真正布施波罗蜜多？”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān sè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù sè sè zì xìngkōng shòu xiǎng xíng shí shòu xiǎng xíng shí zì xìngkōng shì sè zì xìng jí fēi zì xìng shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí

佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等，为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观色若常若无常，不应观受、想、行、识若常若无常。何以故？色色自性空，受、想、行、识受、想、行、识自性空；是色自性即非自性，是受、想、行、识自性亦非自性，若非自性即

shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō sè bù kě dé
是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，色不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē bù kě
彼常无常亦不可得；受、想、行、识皆不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
得，彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚
wú sè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng
无色等可得，何况有彼常与无常！汝若能
xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān sè ruò lè ruò kǔ bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí ruò
不应观色若乐若苦，不应观受、想、行、识若
lè ruò kǔ hé yǐ gù sè sè zì xìngkōng shòu xiǎng xíng
乐若苦。何以故？色色自性空，受、想、行、

shí shòu xiǎng xíng shí zì xìngkōng shì sè zì xìng jí fēi zì xìng
识受、想、行、识自性空；是色自性即非自性，

shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是受、想、行、识自性亦非自性，若非自性即

shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō sè bù kě dé
是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，色不可得，

bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē bù kě dé
彼乐与苦亦不可得；受、想、行、识皆不可得，

bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sè
彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚无色

děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì bù
等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是布

shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān sè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshòu xiǎng xíng shí
不应观色若我若无我，不应观受、想、行、识

ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sè sè zì xìngkōng shòu xiǎng
若我若无我。何以故？色色自性空，受、想、

xíng shí shòu xiǎng xíng shí zì xìngkōng shì sè zì xìng jí fēi
行、识受、想、行、识自性空；是色自性即非

zì xìng shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi
自性，是受、想、行、识自性亦非自性，若非
zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō sè
自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，色
bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē
不可得，彼我无我亦不可得；受、想、行、识皆
bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中
shàng wú sè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng
尚无色等可得，何况有彼我与无我！汝若能
xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān sè ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān shòu xiǎng xíng shí
不应观色若净若不净，不应观受、想、行、识
ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sè sè zì xìng kōng shòu xiǎng
若净若不净。何以故？色色自性空，受、想、
xíng shí shòu xiǎng xíng shí zì xìng kōng shì sè zì xìng jí fēi
行、识受、想、行、识自性空；是色自性即非
zì xìng shì shòu xiǎng xíng shí zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi
自性，是受、想、行、识自性亦非自性，若非
zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō sè
自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，色
bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé shòu xiǎng xíng shí jiē
不可得，彼净不净亦不可得；受、想、行、识皆
bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中
shàng wú sè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng
尚无色等可得，何况有彼净与不净！汝若能
xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīng guān yǎn
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观眼
chù ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān ěr bí shé shēn yì
处若常若无常，不应观耳、鼻、舌、身、意
chù ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yǎn chù yǎn chù zì xìng kōng
处若常若无常。何以故？眼处眼处自性空，
ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì
耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自
xìng kōng shì yǎn chù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn
性空；是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、
yì chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō
意处自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。
yú cǐ bù shī bō luó mì duō yǎn chù bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
于此布施波罗蜜多，眼处不可得，彼常无常亦
bù kě dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ cháng
不可得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼常
wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yǎn chù
无常亦不可得。所以者何？此中尚无眼处
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīng guān yǎn chù ruò lè ruò kǔ bù yīng guān ěr bí shé shēn
不应观眼处若乐若苦，不应观耳、鼻、舌、身、
yì chù ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yǎn chù yǎn chù zì xìng kōng ěr
意处若乐若苦。何以故？眼处眼处自性空，耳、
bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì xìng kōng
鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自性空；
shì yǎn chù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn yì chù
是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、意处
zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于
cǐ bù shī bō luó mì duō yǎn chù bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě
此布施波罗蜜多，眼处不可得，彼乐与苦亦不可

dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼乐与苦
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yǎnchùděng kě dé
亦不可得。所以者何？此中尚无眼处等可得，
hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū
何况有彼乐之与苦！汝若能修如是布施，是修
bù shī bō luó mì duō
布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguānyǎnchù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān ěr bí shé
不应观眼处若我若无我，不应观耳、鼻、舌、
shēn yì chù ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yǎnchù yǎnchù zì xìngkōng
身、意处若我若无我。何以故？眼处眼处自性空，
ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì
耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自
xìngkōng shì yǎnchù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn
性空；是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、
yì chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō
意处自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。
yú cǐ bù shī bō luó mì duō yǎnchù bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù
于此布施波罗蜜多，眼处不可得，彼我无我亦不
kě dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ wǒ wú
可得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yǎnchùděng kě
我亦不可得。所以者何？此中尚无眼处等可
dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
得，何况有彼我与无我！汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguānyǎnchù ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān ěr bí shé
不应观眼处若净若不净，不应观耳、鼻、舌、
shēn yì chù ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yǎnchù yǎnchù zì xìngkōng
身、意处若净若不净。何以故？眼处眼处自性空，
ěr bí shé shēn yì chù ěr bí shé shēn yì chù zì
耳、鼻、舌、身、意处耳、鼻、舌、身、意处自

xìngkōng shì yǎnchù zì xìng jí fēi zì xìng shì ěr bí shé shēn
性空；是眼处自性即非自性，是耳、鼻、舌、身、
yì chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō
意处自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。
yú cǐ bù shī bō luó mì duō yǎnchù bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù
于此布施波罗蜜多，眼处不可得，彼净不净亦不
kě dé ěr bí shé shēn yì chù jiē bù kě dé bǐ jìng bú
可得；耳、鼻、舌、身、意处皆不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yǎnchùděng kě
净亦不可得。所以者何？此中尚无眼处等可
dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
得，何况有彼净与不净！汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān sè
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观色
chù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānshēng xiāng wèi chù
处若常若无常，不应观声、香、味、触、
fǎ chù ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
法处若常若无常。何以故？色处色处自性空，
shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法
chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、
wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是布施
bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，色处不可得，彼
cháng wú cháng yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē
常无常亦不可得；声、香、味、触、法处皆

bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú sè chùděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng
中尚无色处等可得，何况有彼常与无常！
rǔ ruònéng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān sè chùruò lè ruò kǔ bù yīngguānshēng xiāng wèi
不应观色处若乐若苦，不应观声、香、味、
chù fǎ chùruò lè ruò kǔ hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
触、法处若乐若苦。何以故？色处色处自性空，
shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法
chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、
wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是布施
bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，色处不可得，彼
lè yǔ kǔ yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē bù
乐与苦亦不可得；声、香、味、触、法处皆不
kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚
wú sè chùděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū
无色处等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修
rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān sè chùruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshēng xiāng wèi
不应观色处若我若无我，不应观声、香、味、
chù fǎ chùruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìngkōng
触、法处若我若无我。何以故？色处色处自性空，
shēng xiāng wèi chù fǎ chùshēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法
chù zì xìngkōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、

wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是布施
bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，色处不可得，彼
wǒ wú wǒ yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē bù
我无我亦不可得；声、香、味、触、法处皆不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚
wú sè chùděng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū
无色处等可得，何况有彼我与无我！汝若能修
rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān sè chù ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān shēng xiāng wèi
不应观色处若净若不净，不应观声、香、味、
chù fǎ chù ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sè chù sè chù zì xìng kōng
触、法处若净若不净。何以故？色处色处自性空，
shēng xiāng wèi chù fǎ chù shēng xiāng wèi chù fǎ
声、香、味、触、法处声、香、味、触、法
chù zì xìng kōng shì sè chù zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng xiāng
处自性空；是色处自性即非自性，是声、香、
wèi chù fǎ chù zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī
味、触、法处自性亦非自性，若非自性即是布施
bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō sè chù bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，色处不可得，彼
jìng bú jìng yì bù kě dé shēng xiāng wèi chù fǎ chù jiē bù
净不净亦不可得；声、香、味、触、法处皆不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚
wú sè chùděng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū
无色处等可得，何况有彼净与不净！汝若能修
rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
如是布施，是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“僬尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguānyǎn
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观眼

jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù
界若常若无常，不应观色界、眼识界及眼触、

yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
眼触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

yǎn jiè yǎn jiè zì xìng kōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéi
眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼触为

yuán suǒ shēng zhū shòu sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu zì
缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸受自

xìng kōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéi
性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼触为

yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是布施

bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，眼界不可得，彼

cháng wú cháng yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng
常无常亦不可得；色界乃至眼触为缘所生

zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú
此中尚无眼界等可得，何况有彼常与无

cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
常！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguānyǎn jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè jí
不应观眼界若乐若苦，不应观色界、眼识界及

yǎnchù yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
眼触、眼触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

yǎn jiè yǎn jiè zì xìng kōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéi
眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼触为

yuán suǒ shēng zhū shòu sè jiè nǎi zhì yǎnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu zì
缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸受自

xìngkōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéi
性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼触为
yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是布施
bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，眼界不可得，彼
lè yǔ kǔ yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu
乐与苦亦不可得；色界乃至眼触为缘所生诸受
jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中
shàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò
尚无眼界等可得，何况有彼乐之与苦！汝若
néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguānyǎn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè
不应观眼界若我若无我，不应观色界、眼识界
jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及眼触、眼触为缘所生诸受若我若无我。何以
gù yǎn jiè yǎn jiè zì xìngkōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
故？眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
触为缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸
shòu zì xìngkōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎn
受自性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼
chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，眼界不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
彼我无我亦不可得；色界乃至眼触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ
中尚无眼界等可得，何况有彼我与无我！汝
ruònéng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguānyǎn jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sè jiè yǎn shí jiè
不应观眼界若净若不净，不应观色界、眼识界

jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及眼触、眼触为缘所生诸受若净若不净。何以

gù yǎn jiè yǎn jiè zì xìngkōng sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎn
故？眼界眼界自性空，色界、眼识界及眼触、眼

chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
触为缘所生诸受色界乃至眼触为缘所生诸

shòu zì xìngkōng shì yǎn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì sè jiè nǎi zhì yǎn
受自性空；是眼界自性即非自性，是色界乃至眼

chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是

bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yǎn jiè bù kě dé
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，眼界不可得，

bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé sè jiè nǎi zhì yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhū
彼净不净亦不可得；色界乃至眼触为缘所生诸

shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此

zhōngshàng wú yǎn jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ
中尚无眼界等可得，何况有彼净与不净！汝

ruònéng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān ěr
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观耳

jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānshēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
界若常若无常，不应观声界、耳识界及耳触、

ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
耳触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

ěr jiè ěr jiè zì xìngkōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、耳触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū
为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生诸
shòu zì xìngkōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi zhì
受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃至
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即
shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō ěr jiè bù kě
是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，耳界不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
得，彼常无常亦不可得；声界乃至耳触为缘
suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ
所生诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所
yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
以者何？此中尚无耳界等可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō
常与无常！汝若能修如是布施，是修布施波
luó mì duō
罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān ěr jiè ruò lè ruò kǔ bù yīng guān shēng jiè ěr shí jiè jí
不应观耳界若乐若苦，不应观声界、耳识界及
ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
耳触、耳触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

ěr jiè ěr jiè zì xìngkōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù
耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、耳触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū
为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生诸
shòu zì xìngkōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi zhì
受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃至
ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即
shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō ěr jiè bù kě
是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，耳界不可
dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ
得，彼乐与苦亦不可得；声界乃至耳触为缘所

shēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
生 诸受皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者
hé cǐ zhōngshàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ
何？此中 尚无耳界等可得，何况有彼乐之与
kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
苦！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān ěr jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshēng jiè ěr shí jiè
不应观耳界若我若无我，不应观声界、耳识界
jí ěr chù ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及耳触、耳触为缘所生诸受若我若无我。何以

gù ěr jiè ěr jiè zì xìngkōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
故？耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、
ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòushēng jiè nǎi zhì ěr chù wéiyuánsuǒshēng
耳触为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生

zhūshòu zì xìngkōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi
诸受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃
zhì ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性

jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō ěr jiè bù
即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，耳界不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéiyuán
可得，彼我无我亦不可得；声界乃至耳触为缘

suǒshēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōngshàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ
者何？此中 尚无耳界等可得，何况有彼我与

wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
无我！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān ěr jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānshēng jiè ěr shí jiè
不应观耳界若净若不净，不应观声界、耳识界
jí ěr chù ěr chù wéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及耳触、耳触为缘所生诸受若净若不净。何以

gù ěr jiè ěr jiè zì xìngkōng shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù
故？耳界耳界自性空，声界、耳识界及耳触、

ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng
耳触为缘所生诸受声界乃至耳触为缘所生

zhū shòu zì xìng kōng shì ěr jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shēng jiè nǎi
诸受自性空；是耳界自性即非自性，是声界乃

zhì ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至耳触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性

jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō ěr jiè bù
即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，耳界不

kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé shēng jiè nǎi zhì ěr chù wéi yuán
可得，彼净不净亦不可得；声界乃至耳触为缘

suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以

zhě hé cǐ zhōng shàng wú ěr jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ
者何？此中尚无耳界等可得，何况有彼净与

bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
不净！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīng guān bí
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观鼻

jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù
界若常若无常，不应观香界、鼻识界及鼻触、

bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
鼻触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

bí jiè bí jiè zì xìng kōng xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、鼻触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生诸受

zì xìng kōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi zhì bí
自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃至鼻

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是

bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō bí jiè bù kě dé
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，鼻界不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ
彼常无常亦不可得；香界乃至鼻触为缘所
shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ
生诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
者何？此中尚无鼻界等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì
与无常！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜
duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān bí jiè ruò lè ruò kǔ bù yīng guān xiāng jiè bí shí jiè jí
不应观鼻界若乐若苦，不应观香界、鼻识界及
bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
鼻触、鼻触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

bí jiè bí jiè zì xìng kōng xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù
鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、鼻触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生诸受

zì xìng kōng shì bí jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi zhì bí
自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃至鼻
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是

bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō bí jiè bù kě dé
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，鼻界不可得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chù wéi yuán suǒ shēng
彼乐与苦亦不可得；香界乃至鼻触为缘所生

zhū shòu jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
此中尚无鼻界等可得，何况有彼乐之与苦！

rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān bǐ jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānxiāng jiè bǐ shí jiè
不应观鼻界若我若无我，不应观香界、鼻识界
jí bǐ chù bǐ chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及鼻触、鼻触为缘所生诸受若我若无我。何以
gù bǐ jiè bǐ jiè zì xìngkōng xiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù
故？鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、
bǐ chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxiāng jiè nǎi zhì bǐ chùwéiyuánsuǒshēng
鼻触为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生
zhūshòu zì xìngkōng shì bǐ jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi
诸受自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃
zhì bǐ chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至鼻触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性
jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō bǐ jiè bù
即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，鼻界不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bǐ chùwéiyuán
可得，彼我无我亦不可得；香界乃至鼻触为缘
suǒshēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōngshàng wú bǐ jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ
者何？此中尚无鼻界等可得，何况有彼我与
wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
无我！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān bǐ jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānxiāng jiè bǐ shí jiè
不应观鼻界若净若不净，不应观香界、鼻识界
jí bǐ chù bǐ chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及鼻触、鼻触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù bǐ jiè bǐ jiè zì xìngkōng xiāng jiè bǐ shí jiè jí bǐ chù
故？鼻界鼻界自性空，香界、鼻识界及鼻触、
bǐ chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòuxiāng jiè nǎi zhì bǐ chùwéiyuánsuǒshēng
鼻触为缘所生诸受香界乃至鼻触为缘所生
zhūshòu zì xìngkōng shì bǐ jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì xiāng jiè nǎi
诸受自性空；是鼻界自性即非自性，是香界乃
zhì bǐ chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
至鼻触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性
jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō bǐ jiè bù
即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，鼻界不

kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé xiāng jiè nǎi zhì bí chùwéiyuán
可得，彼净不净亦不可得；香界乃至鼻触为缘
suǒshēngzhūshòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōngshàng wú bí jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ
者何？此中尚无鼻界等可得，何况有彼净与
bú jìng rǔ ruònéng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
不净！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguānshé
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观舌
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguānwèi jiè shé shí jiè jí shé chù
界若常若无常，不应观味界、舌识界及舌触、
shé chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
舌触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

shé jiè shé jiè zì xìngkōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chùwéi
舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌触为

yuánsuǒshēngzhūshòuwèi jiè nǎi zhì shé chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu zì
缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸受自

xìngkōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé chùwéi
性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌触为

yuánsuǒshēngzhūshòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是布施

bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō shé jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，舌界不可得，彼

cháng wú cháng yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chùwéiyuánsuǒshēng
常无常亦不可得；味界乃至舌触为缘所生

zhūshòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú
此中尚无舌界等可得，何况有彼常与无

cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
常！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān shé jiè ruò lè ruò kǔ bù yīng guān wèi jiè shé shí jiè jí
不应观舌界若乐若苦，不应观味界、舌识界及

shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
舌触、舌触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

shé jiè shé jiè zì xìng kōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi
舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌触为

yuán suǒ shēng zhū shòu wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì
缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸受自

xìng kōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi
性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌触为

yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是布施

bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō shé jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，舌界不可得，彼

lè yǔ kǔ yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
乐与苦亦不可得；味界乃至舌触为缘所生诸受

jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中

shàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò
尚无舌界等可得，何况有彼乐之与苦！汝若

néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
能修如是布施，是修布施波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān shé jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān wèi jiè shé shí jiè
不应观舌界若我若无我，不应观味界、舌识界

jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及舌触、舌触为缘所生诸受若我若无我。何以

gù shé jiè shé jiè zì xìng kōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
故？舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū
触为缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸

shòu zì xìng kōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé
受自性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō shé jiè bù kě dé
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，舌界不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū
彼我无我亦不可得；味界乃至舌触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此
zhōng shàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ
中尚无舌界等可得，何况有彼我与无我！汝
ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān shé jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān wèi jiè shé shí jiè
不应观舌界若净若不净，不应观味界、舌识界
jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及舌触、舌触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù shé jiè shé jiè zì xìng kōng wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé
故？舌界舌界自性空，味界、舌识界及舌触、舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū
触为缘所生诸受味界乃至舌触为缘所生诸
shòu zì xìng kōng shì shé jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì wèi jiè nǎi zhì shé
受自性空；是舌界自性即非自性，是味界乃至舌
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō shé jiè bù kě dé
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，舌界不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé wèi jiè nǎi zhì shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū
彼净不净亦不可得；味界乃至舌触为缘所生诸
shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此
zhōng shàng wú shé jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ
中尚无舌界等可得，何况有彼净与不净！汝
ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

大般若波罗蜜多经卷第一百六十二

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi liù shí sān
大般若波罗蜜多经卷第一百六十三

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī liù shí yī
初分校量功德品第三十之六十一

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīng guān shēn
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观身
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
界若常若无常，不应观触界、身识界及身触、
shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
身触为缘所生诸受若常若无常。何以故？
shēn jiè shēn jiè zì xìng kōng chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù
身界身界自性空，触界、身识界及身触、身触
wéi yuán suǒ shēng zhū shòu chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生诸受
zì xìng kōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi zhì shēn
自性空；是身界自性即非自性，是触界乃至身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是
bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō shēn jiè bù kě dé
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，身界不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ
彼常无常亦不可得；触界乃至身触为缘所
shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ
生诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
者何？此中尚无身界等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì
与无常！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜

duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān shēn jiè ruò lè ruò kǔ bù yīng guān chù jiè shēn shí jiè jí
不应观身界若乐若苦，不应观触界、身识界及

shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
身触、身触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

shēn jiè shēn jiè zì xìng kōng chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù
身界身界自性空，触界、身识界及身触、身触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生诸受

zì xìng kōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi zhì shēn
自性空；是身界自性即非自性，是触界乃至身

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是

bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō shēn jiè bù kě dé
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，身界不可得，

bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng
彼乐与苦亦不可得；触界乃至身触为缘所生

zhū shòu jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
此中尚无身界等可得，何况有彼乐之与苦！

rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān shēn jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān chù jiè shēn shí jiè
不应观身界若我若无我，不应观触界、身识界

jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及身触、身触为缘所生诸受若我若无我。何以

gù shēn jiè shēn jiè zì xìng kōng chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù
故？身界身界自性空，触界、身识界及身触、

shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu chù jiè nǎi zhì shēn chù wéi yuán suǒ shēng
身触为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生

zhū shòu zì xìng kōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi
诸受自性空；是身界自性即非自性，是触界乃

zhì shēnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì
至身触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自
xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō shēn jiè
性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，身界
bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuán
不可得，彼我无我亦不可得；触界乃至身触为缘
suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ
者何？此中尚无身界等可得，何况有彼我
yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì
与无我！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜
duō 多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīng guān shēn jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān chù jiè shēn shí jiè
不应观身界若净若不净，不应观触界、身识界
jí shēnchù shēnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及身触、身触为缘所生诸受若净若不净。何以
gù shēn jiè shēn jiè zì xìng kōng chù jiè shēn shí jiè jí shēnchù
故？身界身界自性空，触界、身识界及身触、
shēnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu chù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuán suǒ shēng
身触为缘所生诸受触界乃至身触为缘所生
zhū shòu zì xìng kōng shì shēn jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì chù jiè nǎi
诸受自性空；是身界自性即非自性，是触界乃
zhì shēnchù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì
至身触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自
xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō shēn jiè
性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，身界
bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé chù jiè nǎi zhì shēnchù wéiyuán
不可得，彼净不净亦不可得；触界乃至身触为缘
suǒ shēng zhū shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ
所生诸受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以
zhě hé cǐ zhōng shàng wú shēn jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng
者何？此中尚无身界等可得，何况有彼净
yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì
与不净！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜

duō
多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“**憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，**
shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，**
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān yì
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观意

jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù
界若常若无常，不应观法界、意识界及意触、

yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
意触为缘所生诸受若常若无常。何以故？

yì jiè yì jiè zì xìng kōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi
意识界自性空，法界、意识界及意触、意触为

yuán suǒ shēng zhū shòu fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuán suǒ shēng zhū shòu zì
缘所生诸受法界乃至意触为缘所生诸受自

xìng kōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi
性空；是意识界自性即非自性，是法界乃至意触为

yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是布施

bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yì jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，意识界不可得，彼

cháng wú cháng yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéiyuán suǒ shēng
常无常亦不可得；法界乃至意触为缘所生

zhū shòu jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
诸受皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú
此中尚无意界等可得，何况有彼常与无

cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
常！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“**复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，**

bù yīngguān yì jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguān fǎ jiè yì shí jiè jí
不应观意识界若乐若苦，不应观法界、意识界及

yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
意触、意触为缘所生诸受若乐若苦。何以故？

yì jiè yì jiè zì xìng kōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi
意界意界自性空，法界、意识界及意触、意触为

yuán suǒ shēng zhū shòu fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì
缘所生诸受法界乃至意触为缘所生诸受自

xìng kōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi
性空；是意界自性即非自性，是法界乃至意触为

yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī
缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是布施

bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yì jiè bù kě dé bǐ
波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，意界不可得，彼

lè yǔ kǔ yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
乐与苦亦不可得；法界乃至意触为缘所生诸受

jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中

shàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò
尚无眼界等可得，何况有彼乐之与苦！汝若

néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
能修如是布施，是修布施波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān fǎ jiè yì shí jiè
不应观意界若我若无我，不应观法界、意识界

jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
及意触、意触为缘所生诸受若我若无我。何以

gù yì jiè yì jiè zì xìng kōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
故？意界意界自性空，法界、意识界及意触、意

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū
触为缘所生诸受法界乃至意触为缘所生诸

shòu zì xìng kōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì
受自性空；是意界自性即非自性，是法界乃至意

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是

bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yì jiè bù kě dé
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，意界不可得，

bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū
彼我无我亦不可得；法界乃至意触为缘所生诸

shòu jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此
zhōngshàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ
中尚无意界等可得，何况有彼我与无我！汝
ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān yì jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān fǎ jiè yì shí jiè
不应观眼界若净若不净，不应观法界、意识界

jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
及意触、意触为缘所生诸受若净若不净。何以

gù yì jiè yì jiè zì xìng kōng fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì
故？眼界眼界自性空，法界、意识界及意触、意

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū
触为缘所生诸受法界乃至意触为缘所生诸

shòu zì xìng kōng shì yì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì yì
受自性空；是眼界自性即非自性，是法界乃至意

chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
触为缘所生诸受自性亦非自性，若非自性即是

bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yì jiè bù kě dé
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，眼界不可得，

bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū
彼净不净亦不可得；法界乃至意触为缘所生诸

shòu jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
受皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此

zhōngshàng wú yì jiè děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ
中尚无意界等可得，何况有彼净与不净！汝

ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān dì
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观地
jiè ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān shuǐ huǒ fēng kōng shí
界若常若无常，不应观水、火、风、空、识
jiè ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìng kōng
界若常若无常。何以故？地界地界自性空，
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
水、火、风、空、识界水、火、风、空、识界
zì xìng kōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng
自性空；是地界自性即非自性，是水、火、风、
kōng shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó
空、识界自性亦非自性，若非自性即是布施波罗
mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ cháng
蜜多。于此布施波罗蜜多，地界不可得，彼常
wú cháng yì bù kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě
无常亦不可得；水、火、风、空、识界皆不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
得，彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚
wú dì jiè děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò
无地界等可得，何况有彼常与无常！汝若
néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguān dì jiè ruò lè ruò kǔ bù yīngguān shuǐ huǒ fēng kōng
不应观地界若乐若苦，不应观水、火、风、空、
shí jiè ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìng kōng shuǐ
识界若乐若苦。何以故？地界地界自性空，水、
huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zì xìng
火、风、空、识界水、火、风、空、识界自性
kōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng kōng
空；是地界自性即非自性，是水、火、风、空、
shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō
识界自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。
yú cǐ bù shī bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
于此布施波罗蜜多，地界不可得，彼乐与苦亦不
kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě dé bǐ lè yǔ
可得；水、火、风、空、识界皆不可得，彼乐与

kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú dì jiè děng kě
苦亦不可得。所以者何？此中 尚无地界等可
dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān dì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānshuǐ huǒ fēng
不应观地界若我若无我，不应观水、火、风、
kōng shí jiè ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìngkōng
空、识界若我若无我。何以故？地界地界自性空，
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
水、火、风、空、识界水、火、风、空、识界
zì xìngkōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng
自性空；是地界自性即非自性，是水、火、风、

kōng shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó
空、识界自性亦非自性，若非自性即是布施波罗
mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ wǒ wú
蜜多。于此布施波罗蜜多，地界不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě dé
我亦不可得；水、火、风、空、识界皆不可得，

bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú dì jiè
彼我无我亦不可得。所以者何？此中 尚无地界
děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù
等可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是布
shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān dì jiè ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānshuǐ huǒ fēng
不应观地界若净若不净，不应观水、火、风、
kōng shí jiè ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù dì jiè dì jiè zì xìngkōng
空、识界若净若不净。何以故？地界地界自性空，
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè
水、火、风、空、识界水、火、风、空、识界
zì xìngkōng shì dì jiè zì xìng jí fēi zì xìng shì shuǐ huǒ fēng
自性空；是地界自性即非自性，是水、火、风、

kōng shí jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó
空、识界自性亦非自性，若非自性即是布施波罗
mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō dì jiè bù kě dé bǐ jìng bú
蜜多。于此布施波罗蜜多，地界不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè jiē bù kě dé
净亦不可得；水、火、风、空、识界皆不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú dì jiè
彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚无地界
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù
等可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是布
shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
施，是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīng guān wú
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观无
míng ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān xíng shí míng sè liù chù
明若常若无常，不应观行、识、名色、六处、
chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo ruò
触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng xíng
常若无常。何以故？无明无明自性空，行、
shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo zì xìng
老死愁叹苦忧恼行乃至老死愁叹苦忧恼自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì
苦忧恼自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜
duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ cháng wú
多。于此布施波罗蜜多，无明不可得，彼常无

cháng yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo jiē bù kě
常亦不可得；行乃至老死愁叹苦忧恼皆不可
dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
得，彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚
wú wú míngděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò
无无明等可得，何况有彼常与无常！汝若
néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguān wú míng ruò lè ruò kǔ bù yīngguānxíng shí míng sè
不应观无明若乐若苦，不应观行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎo ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng xíng
忧恼若乐若苦。何以故？无明无明自性空，行、
shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo zì xìng
老死愁叹苦忧恼行乃至老死愁叹苦忧恼自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì
苦忧恼自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜
duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
多。于此布施波罗蜜多，无明不可得，彼乐与苦
yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo jiē bù kě dé bǐ
亦不可得；行乃至老死愁叹苦忧恼皆不可得，彼
lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú wú míng
乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚无无明
děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì bù
等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是布
shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguān wú míng ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguānxíng shí míng sè
不应观无明若我若无我，不应观行、识、名色、

liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎo ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng
烦恼若我若无我。何以故？无明无明自性空，
xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo zì xìng
老死愁叹苦烦恼行乃至老死愁叹苦烦恼自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì
苦烦恼自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜
duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
多。于此布施波罗蜜多，无明不可得，彼我无我
yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo jiē bù kě dé bǐ
亦不可得；行乃至老死愁叹苦烦恼皆不可得，彼
wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú wú míng
我无我亦不可得。所以者何？此中尚无无明
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù
等可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是布
shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīng guān wú míng ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān xíng shí míng sè
不应观无明若净若不净，不应观行、识、名色、
liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦
yōunǎo ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù wú míng wú míng zì xìng kōng
烦恼若净若不净。何以故？无明无明自性空，
xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōunǎo zì xìng
老死愁叹苦烦恼行乃至老死愁叹苦烦恼自性
kōng shì wú míng zì xìng jí fēi zì xìng shì xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn
空；是无明自性即非自性，是行乃至老死愁叹
kǔ yōunǎo zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì
苦烦恼自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜

duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō wú míng bù kě dé bǐ jìng bú jìng
多。于此布施波罗蜜多，无明不可得，彼净不净
yì bù kě dé xíng nǎi zhì lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo jiē bù kě dé bǐ
亦不可得；行乃至老死愁叹苦忧恼皆不可得，彼
jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú wú míng
净不净亦不可得。所以者何？此中尚无无明
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù
等可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是布
shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
施，是修布施波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“**憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，**
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“**复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，**
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīng guān bù
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观布
shī bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān jìng jiè ān rěn
施波罗蜜多若常若无常，不应观净戒、安忍、
jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ
精进、静虑、般若波罗蜜多若常若无常。何以
gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìng kōng jìng jiè
故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi zhì bō rě
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃至般若
bō luó mì duō zì xìng kōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng jí fēi zì
波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性即非自
xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì xìng ruò
性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō
非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，
bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé jìng
布施波罗蜜多不可得，彼常无常亦不可得；净
jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼常无常亦

bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bù shī bō luó mì duō
不可得。所以者何？此中尚无布施波罗蜜多
děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān bù shī bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ bù yīngguān jìng jiè
不应观布施波罗蜜多若乐若苦，不应观净戒、

ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō ruò lè ruò kǔ hé
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若乐若苦。何

yǐ gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìng kōng jìng
以故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，净

jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi zhì
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃至

bō rě bō luó mì duō zì xìng kōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng jí
般若波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性即

fēi zì xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì xìng
非自性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自性，

ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì
若非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜

duō bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
多，布施波罗蜜多不可得，彼乐与苦亦不可得；

jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
净戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼乐与苦亦不

kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bù shī bō luó mì duō děng
可得。所以者何？此中尚无布施波罗蜜多等

kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是布施，

shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān bù shī bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān jìng jiè
不应观布施波罗蜜多若我若无我，不应观净戒、

ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō ruò wǒ ruò wú wǒ
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若我若无我。

hé yǐ gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìng kōng
何以故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃
zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng kōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng
至般若波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性
jí fēi zì xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì
即非自性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó
性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗
mì duō bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
蜜多，布施波罗蜜多不可得，彼我无我亦不可得；
jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù
净戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼我无我亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú bù shī bō luó mì duō děng
可得。所以者何？此中尚无布施波罗蜜多等
kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān bù shī bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān jìng jiè
不应观布施波罗蜜多若净若不净，不应观净戒、
ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō ruò jìng ruò bú jìng
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多若净若不净。

hé yǐ gù bù shī bō luó mì duō bù shī bō luó mì duō zì xìng kōng
何以故？布施波罗蜜多布施波罗蜜多自性空，
jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō jìng jiè nǎi
净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多净戒乃
zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng kōng shì bù shī bō luó mì duō zì xìng
至般若波罗蜜多自性空；是布施波罗蜜多自性
jí fēi zì xìng shì jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō zì xìng yì fēi zì
即非自性，是净戒乃至般若波罗蜜多自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó
性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗
mì duō bù shī bō luó mì duō bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
蜜多，布施波罗蜜多不可得，彼净不净亦不可得；

jìng jiè nǎi zhì bō rě bō luó mì duō jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù
净戒乃至般若波罗蜜多皆不可得，彼净不净亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bù shī bō luó mì duōděng
可得。所以者何？此中尚无布施波罗蜜多等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruònéng xiū rú shì bù shī
可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān nèi
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观内
kōngruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān wàikōng nèi wàikōng kōng
空若常若无常，不应观外空、内外空、空
kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng
空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟
kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng
空、无际空、散空、无变异空、本性空、自相
kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng
空、共相空、一切法空、不可得空、无性空、
zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù
自性空、无性自性空若常若无常。何以故？
nèi kōng nèi kōng zì xìng kōng wàikōng nèi wàikōng kōng kōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性

kōng shì nèikōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自
xìngkōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜
duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō nèikōng bù kě dé bǐ cháng wú
多。于此布施波罗蜜多，内空不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng jiē bù kě dé
常亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú
彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚无
nèikōngděng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng
内空等可得，何况有彼常与无常！汝若能
xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān nèikōngruò lè ruò kǔ bù yīngguānwàikōng nèi wàikōng
不应观内空若乐若苦，不应观外空、内外空、
kōngkōng dàkōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
空、自性空、无性自性空若乐若苦。何以故？
nèikōng nèikōng zì xìngkōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性
kōng shì nèikōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自

xìngkōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜
duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō nèikōng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
多。于此布施波罗蜜多，内空不可得，彼乐与苦
yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng jiē bù kě dé bǐ lè
亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，彼乐
yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú nèikōngděng
与苦亦不可得。所以者何？此中尚无内空等
kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān nèikōng ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān wàikōng nèi wàikōng
不应观内空若我若无我，不应观外空、内外空、
kōngkōng dàkōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù
空、自性空、无性自性空若我若无我。何以故？

nèikōng nèikōng zì xìngkōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìngkōng wú xìng zì xìngkōng wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性

kōng shì nèikōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wàikōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自
xìngkōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜

duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō nèi kōng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
多。于此布施波罗蜜多，内空不可得，彼我无我
yì bù kě dé wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng jiē bù kě dé bǐ wǒ
亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，彼我
wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú nèi kōng děng
无我亦不可得。所以者何？此中尚无内空等
kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān nèi kōng ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān wài kōng nèi wài kōng
不应观内空若净若不净，不应观外空、内外空、
kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù
空、自性空、无性自性空若净若不净。何以故？

nèi kōng nèi kōng zì xìng kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà
内空内空自性空，外空、内外空、空空、大
kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú
空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无
jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自

xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wài kōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng zì xìng
性空、无性自性空外空乃至无性自性空自性
kōng shì nèi kōng zì xìng jí fēi zì xìng shì wài kōng nǎi zhì wú xìng zì
空；是内空自性即非自性，是外空乃至无性自
xìng kōng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì
性空自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜

duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō nèi kōng bù kě dé bǐ jìng bú jìng
多。于此布施波罗蜜多，内空不可得，彼净不净

yì bù kě dé wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng jiē bù kě dé bǐ jìng
亦不可得；外空乃至无性自性空皆不可得，彼净
bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú nèi kōng děng
不净亦不可得。所以者何？此中尚无内空等
kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéi xuān shuō zhēn zhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīng guān zhēn
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观真
rú ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng
如若常若无常，不应观法界、法性、不虚妄
xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù
性、不变异性、平等性、离生性、法定、法住、
shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ
实际、虚空界、不思議界若常若无常。何以
gù zhēn rú zhēn rú zì xìng kōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
故？真如真如自性空，法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì xìng kōng
际、虚空界、不思議界法界乃至不思議界自性空；
shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì
是真如自性即非自性，是法界乃至不思議界自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此
bù shī bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
布施波罗蜜多，真如不可得，彼常无常亦不
kě dé fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
可得；法界乃至不思議界皆不可得，彼常无常

yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhēn rú děng kě dé
亦不可得。所以者何？此中 尚无真如等可得，
hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruònéng xiū rú shì bù shī shì
何况有彼常与无常！汝若能修如是布施，是
xiū bù shī bō luó mì duō
修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguānzhēn rú ruò lè ruò kǔ bù yīngguān fǎ jiè fǎ xìng bù
不应观真如若乐若苦，不应观法界、法性、不
xū wàngxìng bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng
虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò lè ruò kǔ hé yǐ
法住、实际、虚空界、不思議界若乐若苦。何以
gù zhēn rú zhēn rú zì xìngkōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng
故？真如真如自性空、法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì xìngkōng
际、虚空界、不思議界法界乃至不思議界自性空；
shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì
是真如自性即非自性，是法界乃至不思議界自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此
bù shī bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
布施波罗蜜多，真如不可得，彼乐与苦亦不可得；
fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
法界乃至不思議界皆不可得，彼乐与苦亦不可得。
suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhēn rú děng kě dé hé kuàngyǒu
所以者何？此中 尚无真如等可得，何况有
bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó
彼乐之与苦！汝若能修如是布施，是修布施波罗
mì duō
蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguānzhēn rú ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān fǎ jiè fǎ xìng
不应观真如若我若无我，不应观法界、法性、

bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ
不 虚 妄 性、不 变 异 性、平 等 性、离 生 性、法
dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò wǒ ruò wú wǒ
定、法 住、实 际、虚 空 界、不 思 议 界 若 我 若 无 我。

hé yǐ gù zhēn rú zhēn rú zì xìng kōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū
何 以 故？真 如 真 如 自 性 空，法 界、法 性、不 虚

wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
妄 性、不 变 异 性、平 等 性、离 生 性、法 定、

fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
法 住、实 际、虚 空 界、不 思 议 界 法 界 乃 至 不 思 议

jiè zì xìng kōng shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù
界 自 性 空；是 真 如 自 性 即 非 自 性，是 法 界 乃 至 不

sī yì jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì
思 议 界 自 性 亦 非 自 性，若 非 自 性 即 是 布 施 波 罗 蜜

duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
多。于 此 布 施 波 罗 蜜 多，真 如 不 可 得，彼 我 无 我

yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ wǒ wú
亦 不 可 得；法 界 乃 至 不 思 议 界 皆 不 可 得，彼 我 无

wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú zhēn rú děng kě
我 亦 不 可 得。所 以 者 何？此 中 尚 无 真 如 等 可

dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
得，何 况 有 彼 我 与 无 我！汝 若 能 修 如 是 布 施，

shì xiū bù shī bō luó mì duō
是 修 布 施 波 罗 蜜 多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复 作 是 言：‘汝 善 男 子 应 修 布 施 波 罗 蜜 多，

bù yīng guān zhēn rú ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān fǎ jiè fǎ xìng
不 应 观 真 如 若 净 若 不 净，不 应 观 法 界、法 性、

bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ
不 虚 妄 性、不 变 异 性、平 等 性、离 生 性、法

dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò jìng ruò bú jìng
定、法 住、实 际、虚 空 界、不 思 议 界 若 净 若 不 净。

hé yǐ gù zhēn rú zhēn rú zì xìng kōng fǎ jiè fǎ xìng bù xū
何 以 故？真 如 真 如 自 性 空，法 界、法 性、不 虚

wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
妄 性、不 变 异 性、平 等 性、离 生 性、法 定、

fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì
法 住、实 际、虚 空 界、不 思 议 界 法 界 乃 至 不 思 议

jiè zì xìngkōng shì zhēn rú zì xìng jí fēi zì xìng shì fǎ jiè nǎi zhì bù
界自性空；是真如自性即非自性，是法界乃至不
sī yì jiè zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì
思议界自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜
duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō zhēn rú bù kě dé bǐ jìng bú jìng
多。于此布施波罗蜜多，真如不可得，彼净不净
yì bù kě dé fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè jiē bù kě dé bǐ jìng bú
亦不可得；法界乃至不思議界皆不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhēn rú děng kě
净亦不可得。所以者何？此中尚无真如等可
dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
得，何况有彼净与不净！汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān kǔ
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观苦
shèng dì ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān jí miè dào shèng dì
圣谛若常若无常，不应观集、灭、道圣谛
ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì xìng
若常若无常。何以故？苦圣谛苦圣谛自性
kōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìngkōng
空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此
bù shī bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
布施波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼常无常亦
bù kě dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
不可得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼常无常

yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú kǔ shèng dì dēng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无苦圣谛等可
dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
得，何况有彼常与无常！汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguān kǔ shèng dì ruò lè ruò kǔ bù yīngguān jí miè dào shèng
不应观苦圣谛若乐若苦，不应观集、灭、道圣
dì ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì xìng kōng
谛若乐若苦。何以故？苦圣谛苦圣谛自性空，
jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìng kōng shì kǔ
集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；是苦
shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì xìng yì
圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自性亦
fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī
非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布施
bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼乐与苦亦不可得；
jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
集、灭、道圣谛皆不可得，彼乐与苦亦不可得。
suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú kǔ shèng dì dēng kě dé hé kuàng
所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，何况
yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō
有彼乐之与苦！汝若能修如是布施，是修布施波
luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguān kǔ shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān jí miè dào
不应观苦圣谛若我若无我，不应观集、灭、道
shèng dì ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì
圣谛若我若无我。何以故？苦圣谛苦圣谛自
xìng kōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìng kōng
性空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自

xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此
bù shī bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě
布施波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼我无我亦不可
dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù
得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼我无我亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě dé
可得。所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，
hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū
何况有彼我与无我！汝若能修如是布施，是修
bù shī bō luó mì duō
布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān kǔ shèng dì ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān jí miè dào
不应观苦圣谛若净若不净，不应观集、灭、道
shèng dì ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù kǔ shèng dì kǔ shèng dì zì
圣谛若净若不净。何以故？苦圣谛苦圣谛自
xìng kōng jí miè dào shèng dì jí miè dào shèng dì zì xìng kōng
性空，集、灭、道圣谛集、灭、道圣谛自性空；
shì kǔ shèng dì zì xìng jí fēi zì xìng shì jí miè dào shèng dì zì
是苦圣谛自性即非自性，是集、灭、道圣谛自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此
bù shī bō luó mì duō kǔ shèng dì bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě
布施波罗蜜多，苦圣谛不可得，彼净不净亦不可
dé jí miè dào shèng dì jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù
得；集、灭、道圣谛皆不可得，彼净不净亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú kǔ shèng dì děng kě dé
可得。所以者何？此中尚无苦圣谛等可得，
hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū
何况有彼净与不净！汝若能修如是布施，是修
bù shī bō luó mì duō
布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“僬尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

大般若波罗蜜多经卷第一百六十三

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi liù shí sì
大般若波罗蜜多经卷第一百六十四

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī liù shí èr
初分校量功德品第三十之六十二

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīng guān sì
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观四
jìng lǜ ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān sì wú liàng sì wú sè dìng
静虑若常若无常，不应观四无量、四无色定
ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng kōng
若常若无常。何以故？四静虑四静虑自性空，
sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng kōng
四无量、四无色定四无量、四无色定自性空；
shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè dìng zì
是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色定自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此
bù shī bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
布施波罗蜜多，四静虑不可得，彼常无常亦不
kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng
可得；四无量、四无色定皆不可得，彼常无常
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无四静虑等可
dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
得，何况有彼常与无常！汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān sì jìng lǜ ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sì wú liàng sì wú
不应观四静虑若乐若苦，不应观四无量、四无
sè dìng ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng kōng
色定若乐若苦。何以故？四静虑四静虑自性空，
sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng kōng
四无量、四无色定四无量、四无色定自性空；
shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè dìng zì
是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色定自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此
bù shī bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě
布施波罗蜜多，四静虑不可得，彼乐与苦亦不可
dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
得；四无量、四无色定皆不可得，彼乐与苦亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì jìng lǜ děng kě dé hé
可得。所以者何？此中 尚无四静虑等可得，何
kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù
况 有彼乐之与苦！汝若能修如是布施，是修布
shī bō luó mì duō
施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān sì jìng lǜ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì wú liàng sì
不应观四静虑若我若无我，不应观四无量、四
wú sè dìng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng
无色定若我若无我。何以故？四静虑四静虑自性
kōng sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng
空，四无量、四无色定四无量、四无色定自性
kōng shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè
空；是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色
dìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō
定自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。
yú cǐ bù shī bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
于此布施波罗蜜多，四静虑不可得，彼我无我亦
bù kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ
不可得；四无量、四无色定皆不可得，彼我无我
yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中 尚无四静虑等可

dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
得，何 况 有彼我与无我！ 汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān sì jìng lǜ ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sì wú liàng sì
不应观四静虑若净若不净，不应观四无量、四

wú sè dìng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sì jìng lǜ sì jìng lǜ zì xìng
无色定若净若不净。何以故？四静虑四静虑自性

kōng sì wú liàng sì wú sè dìng sì wú liàng sì wú sè dìng zì xìng
空，四无量、四无色定四无量、四无色定自性

kōng shì sì jìng lǜ zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú liàng sì wú sè
空；是四静虑自性即非自性，是四无量、四无色

dìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō
定自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。

yú cǐ bù shī bō luó mì duō sì jìng lǜ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
于此布施波罗蜜多，四静虑不可得，彼净不净亦

bù kě dé sì wú liàng sì wú sè dìng jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng
不可得；四无量、四无色定皆不可得，彼净不净

yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì jìng lǜ děng kě
亦不可得。所以者何？此中 尚无四静虑等可

dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
得，何 况 有彼净与不净！ 汝若能修如是布施，

shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān bā
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观八

jiě tuō ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
解脱若常若无常，不应观八胜处、九次第定、

shí biànchù ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù bā jiě tuō bā jiě tuō
十遍处若常若无常。何以故？八解脱八解脱
zì xìng kōng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèngchù
自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng kōng shì bā jiě tuō zì xìng jí fēi zì
九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即非自
xìng shì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng yì fēi zì
性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó
性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗
mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé bā
蜜多，八解脱不可得，彼常无常亦不可得；八
shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ cháng wú
胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō
常亦不可得。所以者何？此中尚无八解脱
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān bā jiě tuō ruò lè ruò kǔ bù yīngguān bā shèngchù jiǔ cì
不应观八解脱若乐若苦，不应观八胜处、九次
dì dìng shí biànchù ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù bā jiě tuō bā jiě tuō
第定、十遍处若乐若苦。何以故？八解脱八解脱
zì xìng kōng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèngchù
自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜处、
jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng kōng shì bā jiě tuō zì xìng jí fēi zì
九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即非自
xìng shì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng yì fēi zì
性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó
性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗
mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé bā shèng
蜜多，八解脱不可得，彼乐与苦亦不可得；八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
处、九次第定、十遍处皆不可得，彼乐与苦亦不

kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuōděng kě dé hé
可得。所以者何？此中 尚 无八解脱等可得，何
kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū rú shì bù shī shì xiū bù
况 有彼乐之与苦！汝若能修如是布施，是修布
shī bō luó mì duō
施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān bā jiě tuō ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān bā shèngchù jiǔ
不应观八解脱若我若无我，不应观八胜处、九
cì dì dìng shí biànchù ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù bā jiě tuō bā
次第定、十遍处若我若无我。何以故？八解脱八
jiě tuō zì xìngkōng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèng
解脱自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìngkōng shì bā jiě tuō zì xìng jí
处、九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即
fēi zì xìng shì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng yì
非自性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦
fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī
非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布施
bō luó mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
波罗蜜多，八解脱不可得，彼我无我亦不可得；
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ wǒ wú
八胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼我无
wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuōděng
我亦不可得。所以者何？此中 尚 无八解脱等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì bù shī
可得，何 况 有彼我与无我！汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān bā jiě tuō ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān bā shèngchù jiǔ
不应观八解脱若净若不净，不应观八胜处、九
cì dì dìng shí biànchù ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù bā jiě tuō bā
次第定、十遍处若净若不净。何以故？八解脱八
jiě tuō zì xìngkōng bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bā shèng
解脱自性空，八胜处、九次第定、十遍处八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìngkōng shì bā jiě tuō zì xìng jí
处、九次第定、十遍处自性空；是八解脱自性即
fēi zì xìng shì bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù zì xìng yì
非自性，是八胜处、九次第定、十遍处自性亦
fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī
非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布施
bō luó mì duō bā jiě tuō bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
波罗蜜多，八解脱不可得，彼净不净亦不可得；
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù jiē bù kě dé bǐ jìng bú
八胜处、九次第定、十遍处皆不可得，彼净不
jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú bā jiě tuō děng
净亦不可得。所以者何？此中尚无八解脱等
kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是布施，
shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān sì
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观四
niànzhù ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sì zhèngduàn sì shén zú
念住若常若无常，不应观四正断、四神足、
wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò cháng ruò wú
五根、五力、七等觉支、八圣道支若常若无
cháng hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì zhèngduàn
常。何以故？四念住四念住自性空，四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī sì
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支四
zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù zì xìng jí
正断乃至八圣道支自性空；是四念住自性即
fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng yì fēi zì
非自性，是四正断乃至八圣道支自性亦非自

xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó
性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗
mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé sì
蜜多，四念住不可得，彼常无常亦不可得；四
zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
正断乃至八圣道支皆不可得，彼常无常亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhù děng kě dé
不可得。所以者何？此中尚无四念住等可得，
hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì
何况有彼常与无常！汝若能修如是布施，是
xiū bù shī bō luó mì duō
修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān sì niànzhù ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sì zhèngduàn sì
不应观四念住若乐若苦，不应观四正断、四
shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò lè
神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若乐
ruò kǔ hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì zhèngduàn
若苦。何以故？四念住四念住自性空，四正断、
sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī sì
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支四
zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù zì xìng jí
正断乃至八圣道支自性空；是四念住自性即
fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng yì fēi zì
非自性，是四正断乃至八圣道支自性亦非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó
性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗
mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé sì zhèng
蜜多，四念住不可得，彼乐与苦亦不可得；四正
duàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
断乃至八圣道支皆不可得，彼乐与苦亦不可得。
suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhù děng kě dé hé kuàng
所以者何？此中尚无四念住等可得，何况
yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō
有彼乐之与苦！汝若能修如是布施，是修布施波
luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān sì niànzhù ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì zhèngduàn
不应观四念住若我若无我，不应观四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若

wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì
我若无我。何以故？四念住四念住自性空，四

zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣

dào zhī sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù
道支四正断乃至八圣道支自性空；是四念住

zì xìng jí fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng
自性即非自性，是四正断乃至八圣道支自性

yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù
亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布

shī bō luó mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé
施波罗蜜多，四念住不可得，彼我无我亦不可得；

sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
四正断乃至八圣道支皆不可得，彼我无我亦

bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhù děng kě dé
不可得。所以者何？此中尚无四念住等可得，

hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū
何况有彼我与无我！汝若能修如是布施，是修

bù shī bō luó mì duō
布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān sì niànzhù ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān sì zhèngduàn
不应观四念住若净若不净，不应观四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī ruò
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支若

jìng ruò bú jìng hé yǐ gù sì niànzhù sì niànzhù zì xìngkōng sì
净若不净。何以故？四念住四念住自性空，四

zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣

dào zhī sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìngkōng shì sì niànzhù
道支四正断乃至八圣道支自性空；是四念住

zì xìng jí fēi zì xìng shì sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī zì xìng
自性即非自性，是四正断乃至八圣道支自性
yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù
亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布
shī bō luó mì duō sì niànzhù bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé
施波罗蜜多，四念住不可得，彼净不净亦不可得；
sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
四正断乃至八圣道支皆不可得，彼净不净亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú sì niànzhù děng kě dé
不可得。所以者何？此中尚无四念住等可得，
hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū
何况有彼净与不净！汝若能修如是布施，是修
bù shī bō luó mì duō
布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguānkōng
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观空
jiě tuōménruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān wú xiàng wú yuàn jiě
解脱门若常若无常，不应观无相、无愿解
tuōménruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù kōng jiě tuōménkōng jiě
解脱门若常若无常。何以故？空解脱门空解
tuōmén zì xìngkōng wú xiàng wú yuàn jiě tuōmén wú xiàng wú yuàn
解脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无愿
jiě tuōmén zì xìngkōng shì kōng jiě tuōmén zì xìng jí fēi zì xìng shì
解脱门自性空，是空解脱门自性即非自性，是
wú xiàng wú yuàn jiě tuōmén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性即
shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō kōng jiě tuōmén
是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，空解脱门
bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
不可得，彼常无常亦不可得；无相、无愿解

tuō mén jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng
此中尚无空解脱门等可得，何况有彼常

yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì
与无常！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜

duō
多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān kōng jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ bù yīng guān wú xiàng wú
不应观空解脱门若乐若苦，不应观无相、无

yuàn jiě tuō mén ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng jiě
愿解脱门若乐若苦。何以故？空解脱门空解

tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú yuàn
脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无愿

jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng shì
解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，是

wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性即

shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō kōng jiě tuō mén
是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，空解脱门

bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě tuō
不可得，彼乐与苦亦不可得；无相、无愿解脱

mén jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
门皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此

zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ
中尚无空解脱门等可得，何况有彼乐之与

kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
苦！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān kōng jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān wú xiàng wú
不应观空解脱门若我若无我，不应观无相、无

yuàn jiě tuō mén ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng
愿解脱门若我若无我。何以故？空解脱门空

jiě tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú
解脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无

yuàn jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng
愿解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，
shì wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
是无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性
jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō kōng jiě tuō
即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，空解脱
mén bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
门不可得，彼我无我亦不可得；无相、无愿解
tuō mén jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ
此中尚无空解脱门等可得，何况有彼我与
wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
无我！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān kōng jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān wú xiàng wú
不应观空解脱门若净若不净，不应观无相、无
yuàn jiě tuō mén ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù kōng jiě tuō mén kōng
愿解脱门若净若不净。何以故？空解脱门空
jiě tuō mén zì xìng kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú xiàng wú
解脱门自性空，无相、无愿解脱门无相、无

yuàn jiě tuō mén zì xìng kōng shì kōng jiě tuō mén zì xìng jí fēi zì xìng
愿解脱门自性空；是空解脱门自性即非自性，
shì wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng
是无相、无愿解脱门自性亦非自性，若非自性
jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō kōng jiě tuō
即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，空解脱
mén bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé wú xiàng wú yuàn jiě
门不可得，彼净不净亦不可得；无相、无愿解
tuō mén jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
脱门皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōng shàng wú kōng jiě tuō mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ
此中尚无空解脱门等可得，何况有彼净与
bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
不净！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“僇尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān wǔ
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观五
yǎn ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān liù shéntōng ruò cháng ruò wú
眼若常若无常，不应观六神通若常若无
cháng hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìngkōng liù shéntōng liù shén
常。何以故？五眼五眼自性空，六神通六神
tōng zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng zì
通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通自
xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ
性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此
bù shī bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě
布施波罗蜜多，五眼不可得，彼常无常亦不可
dé liù shéntōng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ
得；六神通不可得，彼常无常亦不可得。所
yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
以者何？此中尚无五眼等可得，何况有彼
cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō
常与无常！汝若能修如是布施，是修布施波
luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguān wǔ yǎn ruò lè ruò kǔ bù yīngguān liù shéntōng ruò lè ruò
不应观五眼若乐若苦，不应观六神通若乐若
kǔ hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìngkōng liù shéntōng liù shéntōng
苦。何以故？五眼五眼自性空，六神通六神通
zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng zì xìng
自性空；是五眼自性即非自性，是六神通自性
yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù
亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布
shī bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé
施波罗蜜多，五眼不可得，彼乐与苦亦不可得；

liù shéntōng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
六神通不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
此中尚无五眼等可得，何况有彼乐之与苦！

rǔ ruònéng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān wǔ yǎn ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān liù shéntōng ruò wǒ
不应观五眼若我若无我，不应观六神通若我

ruò wú wǒ hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìngkōng liù shéntōng liù
若无我。何以故？五眼五眼自性空，六神通六

shéntōng zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng
神通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通

zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于

cǐ bù shī bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě
此布施波罗蜜多，五眼不可得，彼我无我亦不可

dé liù shéntōng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
得；六神通不可得，彼我无我亦不可得。所以者

hé cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú
何？此中尚无五眼等可得，何况有彼我与无

wǒ rǔ ruònéng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
我！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān wǔ yǎn ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān liù shéntōng ruò jìng
不应观五眼若净若不净，不应观六神通若净

ruò bú jìng hé yǐ gù wǔ yǎn wǔ yǎn zì xìngkōng liù shéntōng liù
若不净。何以故？五眼五眼自性空，六神通六

shéntōng zì xìngkōng shì wǔ yǎn zì xìng jí fēi zì xìng shì liù shéntōng
神通自性空；是五眼自性即非自性，是六神通

zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于

cǐ bù shī bō luó mì duō wǔ yǎn bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě
此布施波罗蜜多，五眼不可得，彼净不净亦不可

dé liù shéntōng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
得；六神通不可得，彼净不净亦不可得。所以者

hé cǐ zhōngshàng wú wǔ yǎnděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú
何？此中 尚无五眼等可得，何况有彼净与不
jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
净！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān fó
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观佛
shí lì ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì wú ài
十力若常若无常，不应观四无所畏、四无碍

jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò
解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法若
cháng ruò wú cháng hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng kōng
常若无常。何以故？佛十力佛十力自性空，

sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng
十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共法自性

kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏乃至十
bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī
八佛不共法自性亦非自性，若非自性即是布施

bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō fó shí lì bù kě dé
波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，佛十力不可得，
bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú
彼常无常亦不可得；四无所畏乃至十八佛不

gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě
共法皆不可得，彼常无常亦不可得。所以者
hé cǐ zhōngshàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng
何？此中 尚无佛十力等可得，何况有彼常

yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì
与无常！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜

duō
多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān fó shí lì ruò lè ruò kǔ bù yīngguān sì wú suǒ wèi sì
不应观佛十力若乐若苦，不应观四无所畏、四

wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng
无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共

fǎ ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng kōng sì
法若乐若苦。何以故？佛十力佛十力自性空，四

wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、

shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng
十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共法自性

kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí
空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏乃至十

bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī
八佛不共法自性亦非自性，若非自性即是布施

bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō fó shí lì bù kě dé
波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，佛十力不可得，

bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
彼乐与苦亦不可得；四无所畏乃至十八佛不共

fǎ jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ
法皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此

zhōngshàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
中尚无佛十力等可得，何况有彼乐之与苦！

rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān fó shí lì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīngguān sì wú suǒ wèi
不应观佛十力若我若无我，不应观四无所畏、

sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不

gòng fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng
共法若我若无我。何以故？佛十力佛十力自性

kōng sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
空，四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、

dà shě shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
大舍、十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共
fǎ zì xìng kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi
法自性空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏
nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
乃至十八佛不共法自性亦非自性，若非自性即
shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō fó shí lì bù
是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，佛十力不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
可得，彼我无我亦不可得；四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé ?
不共法皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？
cǐ zhōng shàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
此中尚无佛十力等可得，何况有彼我与无我！
rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīng guān fó shí lì ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān sì wú suǒ wèi
不应观佛十力若净若不净，不应观四无所畏、
sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú
四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不
gòng fǎ ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù fó shí lì fó shí lì zì xìng
共法若净若不净。何以故？佛十力佛十力自性
kōng sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
空，四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、
dà shě shí bā fó bú gòng fǎ sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng
大舍、十八佛不共法四无所畏乃至十八佛不共
fǎ zì xìng kōng shì fó shí lì zì xìng jí fēi zì xìng shì sì wú suǒ wèi
法自性空；是佛十力自性即非自性，是四无所畏
nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
乃至十八佛不共法自性亦非自性，若非自性即
shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō fó shí lì bù
是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，佛十力不
kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó
可得，彼净不净亦不可得；四无所畏乃至十八佛
bú gòng fǎ jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé ?
不共法皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú fó shí lì děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
此中 尚无佛十力等可得，何况有彼净与不净！

rǔ ruònéng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wéi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān wú
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观无
wàng shī fǎ ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān héng zhù shě xìng ruò
忘失法若常若无常，不应观恒住舍性若

cháng ruò wú cháng hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
常若无常。何以故？无忘失法无忘失法自
xìngkōng héngzhù shě xìng héngzhù shě xìng zì xìngkōng shì wú wàng shī
性空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失

fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héngzhù shě xìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō
非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，

wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé héngzhù
无忘失法不可得，彼常无常亦不可得；恒住
shě xìng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
舍性不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng
此中 尚无无忘失法等可得，何况有彼常
yǔ wú cháng rǔ ruònéng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì
与无常！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜

duō。
多。

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò lè ruò kǔ bù yīngguān héngzhù shě xìng
不应观无忘失法若乐若苦，不应观恒住舍性

ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì xìng
若乐若苦。何以故？无忘失法无忘失法自性
kōng héngzhù shěxìng héngzhù shěxìng zì xìng kōng shì wú wàng shī fǎ
空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失法
zì xìng jí fēi zì xìng shì héngzhù shěxìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi
自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若非
zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō wú
自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，无
wàng shī fǎ bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé héngzhù shěxìng
忘失法不可得，彼乐与苦亦不可得；恒住舍性
bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中
shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ
尚无忘失法等可得，何况有彼乐之与苦！
rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān wú wàng shī fǎ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān héngzhù shě
不应观无忘失法若我若无我，不应观恒住舍
xìng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
性若我若无我。何以故？无忘失法无忘失法自
xìng kōng héngzhù shěxìng héngzhù shěxìng zì xìng kōng shì wú wàng shī
性空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失
fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héngzhù shěxìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō
非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，
wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé héngzhù shě
无忘失法不可得，彼我无我亦不可得；恒住舍
xìng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
性不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中
shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
尚无忘失法等可得，何况有彼我与无我！
rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān wú wàng shī fǎ ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguānhéngzhù shě
不应观无忘失法若净若不净，不应观恒住舍
xìng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù wú wàng shī fǎ wú wàng shī fǎ zì
性若净若不净。何以故？无忘失法无忘失法自
xìng kōng héngzhù shě xìng héngzhù shě xìng zì xìng kōng shì wú wàng shī
性空，恒住舍性恒住舍性自性空；是无忘失
fǎ zì xìng jí fēi zì xìng shì héngzhù shě xìng zì xìng yì fēi zì xìng ruò
法自性即非自性，是恒住舍性自性亦非自性，若
fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō
非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，
wú wàng shī fǎ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé héngzhù shě
无忘失法不可得，彼净不净亦不可得；恒住舍
xìng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
性不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中
shàng wú wú wàng shī fǎ děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
尚无无忘失法等可得，何况有彼净与不净！
rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān yī
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观一

qiè zhì ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
切智若常若无常，不应观道相智、一切相智

ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì xìng kōng
若常若无常。何以故？一切智一切智自性空，

dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zì xìng kōng
道相智、一切相智道相智、一切相智自性空；

shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
是一切智自性即非自性，是道相智、一切相智

zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于

cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì
此布施波罗蜜多，一切智不可得，彼常无常亦
bù kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé bǐ cháng wú
不可得；道相智、一切相智皆不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè zhì
常亦不可得。所以者何？此中尚无一切智
děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
等可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
是布施，是修布施波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè zhì ruò lè ruò kǔ bù yīng guān dào xiàng zhì yī qiè
不应观一切智若乐若苦，不应观道相智、一切
xiàng zhì ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì xìng kōng
相智若乐若苦。何以故？一切智一切智自性空，

dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zì xìng kōng
道相智、一切相智道相智、一切相智自性空；

shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì
是一切智自性即非自性，是道相智、一切相智

zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú
自性亦非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于

cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
此布施波罗蜜多，一切智不可得，彼乐与苦亦不

kě dé dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ
可得；道相智、一切相智皆不可得，彼乐与苦

yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè zhì děng kě
亦不可得。所以者何？此中尚无一切智等可

de hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī
得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是布施，

shì xiū bù shī bō luó mì duō
是修布施波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè zhì ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān dào xiàng zhì yī
不应观一切智若我若无我，不应观道相智、一

qiè xiàng zhì ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì
切相智若我若无我。何以故？一切智一切智自

xìngkōng dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
性空，道相智、一切相智道相智、一切相智
zì xìngkōng shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dàoxiàng zhì
自性空；是一切智自性即非自性，是道相智、
yī qiè xiàng zhì zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō
一切相智自性亦非自性，若非自性即是布施波
luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ
罗蜜多。于此布施波罗蜜多，一切智不可得，彼
wǒ wú wǒ yì bù kě dé dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé
我无我亦不可得；道相智、一切相智皆不可得，
bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè
彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚无一切
zhì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì
智等可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是
bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè zhì ruò jìng ruò bú jìng bù yīng guān dào xiàng zhì yī
不应观一切智若净若不净，不应观道相智、一
qiè xiàng zhì ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī qiè zhì yī qiè zhì zì
切相智若净若不净。何以故？一切智一切智自
xìngkōng dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì
性空，道相智、一切相智道相智、一切相智
zì xìngkōng shì yī qiè zhì zì xìng jí fēi zì xìng shì dàoxiàng zhì
自性空；是一切智自性即非自性，是道相智、
yī qiè xiàng zhì zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō
一切相智自性亦非自性，若非自性即是布施波
luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè zhì bù kě dé bǐ
罗蜜多。于此布施波罗蜜多，一切智不可得，彼
jìng bú jìng yì bù kě dé dàoxiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiē bù kě dé
净不净亦不可得；道相智、一切相智皆不可得，
bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú yī qiè
彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚无一切
zhì děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì
智等可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是
bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
布施，是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngzuò cǐ dēngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān yī
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观一

qiè tuó luó ní mén ruò cháng ruò wú cháng bù yīngguān yī qiè sān mó dì
切陀罗尼门若常若无常，不应观一切三摩地

mén ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
门若常若无常。何以故？一切陀罗尼门一切

tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó dì mén
陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩地门

zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng shì yī qiè
自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，是一切

sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō
三摩地门自性亦非自性，若非自性即是布施波

luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní mén bù kě
罗蜜多。于此布施波罗蜜多，一切陀罗尼门不可

dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù kě dé
得，彼常无常亦不可得；一切三摩地门不可得，

bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng wú
彼常无常亦不可得。所以者何？此中尚无

yī qiè tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ cháng yǔ wú cháng
一切陀罗尼门等可得，何况有彼常与无常！

rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè tuó luó ní mén ruò lè ruò kǔ bù yīngguān yī qiè sān
不应观一切陀罗尼门若乐若苦，不应观一切三

mó dì mén ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén yī qiè
摩地门若乐若苦。何以故？一切陀罗尼门一切

tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó dì mén
陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩地门

zì xìngkōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng shì yī qiè
自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，是一切
sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō
三摩地门自性亦非自性，若非自性即是布施波
luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní mén bù kě
罗蜜多。于此布施波罗蜜多，一切陀罗尼门不可
dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù kě dé
得，彼乐与苦亦不可得；一切三摩地门不可得，
bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè
彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中尚无一切
tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng
陀罗尼门等可得，何况有彼乐之与苦！汝若能
xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīng guān yī qiè tuó luó ní mén ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān yī qiè
不应观一切陀罗尼门若我若无我，不应观一切
sān mó dì mén ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén
三摩地门若我若无我。何以故？一切陀罗尼门
yī qiè tuó luó ní mén zì xìngkōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó
一切陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩
dì mén zì xìngkōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng
地门自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，
shì yī qiè sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
是一切三摩地门自性亦非自性，若非自性即是
bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，一切陀罗尼
mén bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù
门不可得，彼我无我亦不可得；一切三摩地门不
kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng
可得，彼我无我亦不可得。所以者何？此中尚
wú yī qiè tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ
无一切陀罗尼门等可得，何况有彼我与无我！
rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè tuó luó ní mén ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān yī qiè
不应观一切陀罗尼门若净若不净，不应观一切

sān mó dì mén ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī qiè tuó luó ní mén
三摩地门若净若不净。何以故？一切陀罗尼门

yī qiè tuó luó ní mén zì xìng kōng yī qiè sān mó dì mén yī qiè sān mó
一切陀罗尼门自性空，一切三摩地门一切三摩

dì mén zì xìng kōng shì yī qiè tuó luó ní mén zì xìng jí fēi zì xìng
地门自性空；是一切陀罗尼门自性即非自性，

shì yī qiè sān mó dì mén zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
是一切三摩地门自性亦非自性，若非自性即是

bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè tuó luó ní
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，一切陀罗尼

mén bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé yī qiè sān mó dì mén bù
门不可得，彼净不净亦不可得；一切三摩地门不

kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng shàng
可得，彼净不净亦不可得。所以者何？此中尚

wú yī qiè tuó luó ní mén děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ jìng yǔ bú jìng
无一切陀罗尼门等可得，何况有彼净与不净！

rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéi xuān shuō zhēn zhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

大般若波罗蜜多经卷第一百六十四

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi liù shí wǔ 大般若波罗蜜多经卷第一百六十五

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī liù shí sān 初分校量功德品第三十之六十三

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuān shuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīng guān yù
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观预

liú xiàng yù liú guǒ ruò cháng ruò wú cháng bù yīng guān yī lái xiàng yī
流向预流果若常若无常，不应观一来向一

lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ ruò
来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉果若

cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
常若无常。何以故？预流向预流果预流向

yù liú guǒ zì xìng kōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还

guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自

xìng kōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来

xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是

bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，预流向预流

guǒ bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì
果不可得，彼常无常亦不可得；一来向乃至

ā luó hàn guǒ jiē bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ
阿罗汉果皆不可得，彼常无常亦不可得。所以

zhě hé cǐ zhōng shàng wú yù liú xiàng děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
者何？此中尚无预流向等可得，何况有彼

cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō
常与无常！汝若能修如是布施，是修布施波
luó mì duō
罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò lè ruò kǔ bù yīng guān yī lái
不应观预流向预流果若乐若苦，不应观一来

xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉

guǒ ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng yù
果若乐若苦。何以故？预流向预流果预流向预

liú guǒ zì xìng kōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ
流果自性空，一来向一来果、不还向不还果、

ā luó hàn xiàng ā luó hàn guǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng
阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自性

kōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái xiàng
空；是预流向预流果自性即非自性，是一来向

nǎi zhì ā luó hàn guǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī
乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是布施

bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú guǒ bù
波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，预流向预流果不

kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hàn guǒ
可得，彼乐与苦亦不可得；一来向乃至阿罗汉果

jiē bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōng
皆不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？此中

shàng wú yù liú xiàng děng kě dé hé kuàng yǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ
尚无预流向等可得，何况有彼乐之与苦！汝

ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ bù yīng guān yī lái
不应观预流向预流果若我若无我，不应观一来

xiàng yī lái guǒ bù huán xiàng bù huán guǒ ā luó hàn xiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉

guǒ ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
果若我若无我。何以故？预流向预流果预流向

yù liú guǒ zì xìngkōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还

guǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hànguǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自

xìngkōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来

xiàng nǎi zhì ā luó hànguǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是

bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，预流向预流

guǒ bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó
果不可得，彼我无我亦不可得；一来向乃至阿罗

hànguǒ jiē bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
汉果皆不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú yù liú xiàngděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú
此中尚无预流向等可得，何况有彼我与无

wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
我！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān yù liú xiàng yù liú guǒ ruò jìng ruò bú jìng bù yīngguān yī lái
不应观预流向预流果若净若不净，不应观一来

xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huánguǒ ā luó hànxiàng ā luó hàn
向一来果、不还向不还果、阿罗汉向阿罗汉

guǒ ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yù liú xiàng yù liú guǒ yù liú xiàng
果若净若不净。何以故？预流向预流果预流向

yù liú guǒ zì xìngkōng yī lái xiàng yī lái guǒ bù huánxiàng bù huán
预流果自性空，一来向一来果、不还向不还

guǒ ā luó hànxiàng ā luó hànguǒ yī lái xiàng nǎi zhì ā luó hànguǒ zì
果、阿罗汉向阿罗汉果一来向乃至阿罗汉果自

xìngkōng shì yù liú xiàng yù liú guǒ zì xìng jí fēi zì xìng shì yī lái
性空；是预流向预流果自性即非自性，是一来

xiàng nǎi zhì ā luó hànguǒ zì xìng yì fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì
向乃至阿罗汉果自性亦非自性，若非自性即是

bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yù liú xiàng yù liú
布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，预流向预流

guǒ bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé yī lái xiàng nǎi zhì ā luó
果不可得，彼净不净亦不可得；一来向乃至阿罗

hànguǒ jiē bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
汉果皆不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú yù liú xiàngděng kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú
此中尚无预流向等可得，何况有彼净与不
jìng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
净！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuō zhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān yī
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观一
qiè dú jué pú tí ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè dú jué
切独觉菩提若常若无常。何以故？一切独觉
pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìngkōng shì yī qiè dú jué pú tí zì
菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉菩提自
xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ
性即非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此
bù shī bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ cháng wú
布施波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼常无
cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè dú jué
常亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú
菩提可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguān yī qiè dú jué pú tí ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù yī qiè
不应观一切独觉菩提若乐若苦。何以故？一切
dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìngkōng shì yī qiè dú jué pú
独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉菩
tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō
提自性即非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。

yú cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ lè
于此布施波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼乐
yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè dú jué
与苦亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是
bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguān yī qiè dú jué pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù yī
不应观一切独觉菩提若我若无我。何以故？一
qiè dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìng kōng shì yī qiè dú jué
切独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉
pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō
菩提自性即非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。
yú cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ wǒ
于此布施波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼我
wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè dú jué
无我亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼我与无我！汝若能修如是
bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguān yī qiè dú jué pú tí ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù yī
不应观一切独觉菩提若净若不净。何以故？一
qiè dú jué pú tí yī qiè dú jué pú tí zì xìng kōng shì yī qiè dú jué
切独觉菩提一切独觉菩提自性空，是一切独觉
pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō
菩提自性即非自性，若非自性即是布施波罗蜜多。
yú cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè dú jué pú tí bù kě dé bǐ jìng
于此布施波罗蜜多，一切独觉菩提不可得，彼净
bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú yī qiè dú jué
不净亦不可得。所以者何？此中尚无一切独觉
pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼净与不净！汝若能修如是

bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
布施，是修布施波罗蜜多。’

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngzuò cǐ děngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，

shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如

shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguān yī
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观一

qiè pú sà mó hē sà xíng ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù yī qiè
切菩萨摩诃萨行若常若无常。何以故？一切

pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìngkōng shì yī
菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，是一

qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù
切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即是布

shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè pú sà mó hē
施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，一切菩萨摩诃

sà xíng bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
萨行不可得，彼常无常亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼

cháng yǔ wú cháng rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō
常与无常！汝若能修如是布施，是修布施波

luó mì duō
罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīngguān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
不应观一切菩萨摩诃萨行若乐若苦。何以故？

yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìngkōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，

shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即

shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè pú sà
是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，一切菩萨

mó hē sà xíng bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼乐与苦亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼

lè zhī yǔ kǔ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì
乐之与苦！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜

duō
多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ gù
不应观一切菩萨摩诃萨行若我若无我。何以故？

yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，

shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即

shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè pú sà
是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，一切菩萨

mó hē sà xíng bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼我无我亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàng yǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼

wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruò néng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì
我与无我！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜

duō
多。

fù zuò shì yán rǔ shàn nán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，

bù yīng guān yī qiè pú sà mó hē sà xíng ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ gù
不应观一切菩萨摩诃萨行若净若不净。何以故？

yī qiè pú sà mó hē sà xíng yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng kōng
一切菩萨摩诃萨行一切菩萨摩诃萨行自性空，

shì yī qiè pú sà mó hē sà xíng zì xìng jí fēi zì xìng ruò fēi zì xìng jí
是一切菩萨摩诃萨行自性即非自性，若非自性即

shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō yī qiè pú sà
是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，一切菩萨

mó hē sà xíng bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì bù kě dé suǒ yǐ zhě hé
摩诃萨行不可得，彼净不净亦不可得。所以者何？

cǐ zhōngshàng wú yī qiè pú sà mó hē sà xíng kě dé hé kuàngyǒu bǐ
此中尚无一切菩萨摩诃萨行可得，何况有彼
jìng yǔ bú jìng rǔ ruònéng xiū rú shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì
净与不净！汝若能修如是布施，是修布施波罗蜜
duō
多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngzuò cǐ dēngshuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuōzhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhěxuānshuō bù shī bō luó mì duō zuò rú
为发无上菩提心者宣说布施波罗蜜多，作如
shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō bù yīngguānzhū
是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，不应观诸
fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò cháng ruò wú cháng hé yǐ gù zhū
佛无上正等菩提若常若无常。何以故？诸
fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng
佛无上正等菩提诸佛无上正等菩提自性
kōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì xìng ruò
空，是诸佛无上正等菩提自性即非自性，若
fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì duō
非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜多，
zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ cháng wú cháng yì bù
诸佛无上正等菩提不可得，彼常无常亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèngděng
可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正等
pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ cháng yǔ wú cháng rǔ ruònéng xiū rú
菩提可得，何况有彼常与无常！汝若能修如
shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguānzhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò lè ruò kǔ hé yǐ gù
不应观诸佛无上正等菩提若乐若苦。何以故？
zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì
诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩提自

xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì xìng
性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自性，
ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó mì
若非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗蜜
duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ lè yǔ kǔ yì bù
多，诸佛无上正等菩提不可得，彼乐与苦亦不
kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèngděng
可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正等
pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ lè zhī yǔ kǔ rǔ ruònéng xiū rú shì
菩提可得，何况有彼乐之与苦！汝若能修如是
bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguānzhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò wǒ ruò wú wǒ hé yǐ
不应观诸佛无上正等菩提若我若无我。何以
gù zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú
故？诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩
tí zì xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì
提自性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自
xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó
性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗
mì duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ wǒ wú wǒ yì
蜜多，诸佛无上正等菩提不可得，彼我无我亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèng
不可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正
děng pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ wǒ yǔ wú wǒ rǔ ruònéng xiū rú
等菩提可得，何况有彼我与无我！汝若能修如
shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
是布施，是修布施波罗蜜多。’

fù zuò shì yán rǔ shànnán zǐ yīng xiū bù shī bō luó mì duō
“复作是言：‘汝善男子应修布施波罗蜜多，
bù yīngguānzhū fó wú shàngzhèngděng pú tí ruò jìng ruò bú jìng hé yǐ
不应观诸佛无上正等菩提若净若不净。何以
gù zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zhū fó wú shàngzhèngděng pú
故？诸佛无上正等菩提诸佛无上正等菩
tí zì xìngkōng shì zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí zì xìng jí fēi zì
提自性空，是诸佛无上正等菩提自性即非自

xìng ruò fēi zì xìng jí shì bù shī bō luó mì duō yú cǐ bù shī bō luó
性，若非自性即是布施波罗蜜多。于此布施波罗
mì duō zhū fó wú shàngzhèngděng pú tí bù kě dé bǐ jìng bú jìng yì
蜜多，诸佛无上正等菩提不可得，彼净不净亦
bù kě dé suǒ yǐ zhě hé cǐ zhōngshàng wú zhū fó wú shàngzhèng
不可得。所以者何？此中尚无诸佛无上正
děng pú tí kě dé hé kuàngyǒu bǐ jìng yǔ bú jìng rǔ ruò néng xiū rú
等菩提可得，何况有彼净与不净！汝若能修如
shì bù shī shì xiū bù shī bō luó mì duō
是布施，是修布施波罗蜜多。

jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì wéixuānshuō zhēnzhèng bù shī bō luó mì duō
是为宣说真正布施波罗蜜多。

fù cì jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
wèi fā wú shàng pú tí xīn zhě xuānshuō bō rě bō luó mì duō huò shuō
为发无上菩提心者宣说般若波罗蜜多，或说
jìng lù bō luó mì duō huò shuō jīng jìn bō luó mì duō huò shuō ān rěn
静虑波罗蜜多，或说精进波罗蜜多，或说安忍
bō luó mì duō huò shuō jìng jiè bō luó mì duō huò shuō bù shī bō luó
波罗蜜多，或说净戒波罗蜜多，或说布施波罗
mì duō zuò rú shì yán lái shàn nán zǐ wǒ dāng jiāo rǔ xiū xué
蜜多，作如是言：‘来！善男子！我当教汝修学
bō rě nǎi zhì bù shī bō luó mì duō rǔ xiū xué shí wù guānzhū fǎ yǒu
般若乃至布施波罗蜜多。汝修学时，勿观诸法有
shǎo kě zhù kě chāo kě rù kě dé kě zhèng kě shòu chí děng
少可住、可超、可入、可得、可证、可受持等
suǒ huò gōng dé jí kě suí xǐ huí xiàng pú tí hé yǐ gù yú cǐ bō
所获功德及可随喜回向菩提。何以故？于此般
rě nǎi zhì bù shī bō luó mì duō bì jìng wú yǒu shǎo fǎ kě zhù kě
若乃至布施波罗蜜多，毕竟无有少法可住、可
chāo kě rù kě dé kě zhèng kě shòu chí děng suǒ huò gōng dé
超、可入、可得、可证、可受持等所获功德
jí kě suí xǐ huí xiàng pú tí suǒ yǐ zhě hé yǐ yī qiè fǎ zì xìng
及可随喜回向菩提。所以者何？以一切法自性
jiē kōng dōu wú suǒ yǒu ruò wú suǒ yǒu jí shì bō rě nǎi zhì bù shī bō
皆空都无所有，若无所有即是般若乃至布施波

luó mì duō yú cǐ bō rě nǎi zhì bù shī bō luó mì duō bì jìng wú
罗蜜多。于此般若乃至布施波罗蜜多，毕竟¹无
shǎo fǎ yǒu rù yǒu chū yǒu shēng yǒu miè yǒu duàn yǒu cháng yǒu yī
少法有入有出、有生有灭、有断有常、有一
yǒu yì yǒu lái yǒu qù ér kě dé zhě
有异、有来有去而可得者。’

jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng zuò cǐ děng shuō
“憍尸迦，是善男子、善女人等作此等说，
shì shuō zhēn zhèng bō rě jìng lǜ jīng jìn ān rěn jìng jiè bù
是说真正般若、静虑、精进、安忍、净戒、布
shī bō luó mì duō yǐ shì gù jiāo shī jiā zhū shàn nán zǐ shàn nǚ
施波罗蜜多。以是故，憍尸迦，诸善男子、善女
rén děng yīng yú bō rě bō luó mì duō yǐ wú suǒ dé ér wéi fāng biàn
人等应于般若波罗蜜多，以无所得而为方便，
shòu chí dú sòng rú lǐ sī wéi dāng yǐ zhǒng zhǒng qiǎo miào wén
受持、读诵、如理思惟，当以种种巧妙文
yì wèi tā guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng
义为他广说，宣示开演显了解释，分别义趣令
qí yì jiě
其易解。

jiāo shī jiā yóu cǐ yuán gù wǒ zuò shì shuō ruò shàn nán zǐ
“憍尸迦，由此缘故我作是说：若善男子、
shàn nǚ rén děng yú cǐ bō rě bō luó mì duō yǐ wú suǒ dé ér wéi fāng
善女人等于此般若波罗蜜多，以无所得而为方
biàn shòu chí dú sòng rú lǐ sī wéi fù yǐ zhǒng zhǒng qiǎo miào
便，受持、读诵、如理思惟，复以种种巧妙
wén yì jīng xū yú jiān wèi tā biàn shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì
文义，经须臾间为他辩说，宣示开演显了解释，
fēn bié yì qù lìng qí yì jiě suǒ huò fú jù shènduō yú qián
分别义趣令其易解，所获福聚甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等教
shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù yù liú guǒ yú yì yún hé shì
赡部洲诸有情类皆令住预流果，于意云何？是
shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

¹ 大正藏：竟；永乐北藏及龙藏：毕竟

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

yù liú jí yù liú guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
预流及预流果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置赡部洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu zhū yǒu
男子、善女人等教赡部洲、东胜身洲诸有

qíng lèi jiē lìng zhù yù liú guǒ yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn
情类皆令住预流果，于意云何？是善男子、善

nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děngsuǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
yù liú jí yù liú guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
预流及预流果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲
zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu dōng
诸有情类。若善男子、善女人等教赡部洲、东
shèngshēnzhōu xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù yù liú guǒ yú
胜身洲、西牛货洲诸有情类皆令住预流果，于
yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú
意云何？是善男子、善女人等由此因缘得福
duō fǒu
多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此
bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děngsuǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
yù liú jí yù liú guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
预流及预流果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲、
xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn
西牛货洲诸有情类。若善男子、善女人等教赡

bù zhōu dōngshèngshēnzhōu xī niú huòzhōu běi jù lú zhōuzhūyǒu
部洲、东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有
qíng lèi jiē lìng zhù yù liú guǒ yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn
情类皆令住预流果，于意云何？是善男子、善
nǚ rénděngyóu cǐ yīn yuán dé fú duōfǒu
女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rénděng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàngménqiǎomiào wén yì wèi tā guǎngshuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎnxiǎnliǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīngwén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shànnán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děngsuǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

yù liú jí yù liú guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
预流及预流果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì sì dà zhōuzhūyǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置四大洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rénděng jiào xiǎo qiān jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù yù liú
男子、善女人等教小千界诸有情类皆令住预流

guǒ yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděng yóu cǐ yīn yuán
果，于意云何？是善男子、善女人等由此因缘

dé fú duōfǒu
得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rénděng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàngménqiǎomiào wén yì wèi tā guǎngshuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
yù liú jí yù liú guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
预流及预流果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì xiǎo qiān jiè zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置小千界诸有情类。若善
nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào zhōng qiān jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù yù
男子、善女人等教中千界诸有情类皆令住预
liú guǒ yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn
流果，于意云何？是善男子、善女人等由此因
yuán dé fú duō fǒu
缘得福多不？”

tiān dì shì yán shèn duō shì zūn shèn duō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此
bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
yù liú jí yù liú guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
预流及预流果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì zhōngqiān jiè zhūyǒuqíng lèi ruò
“复次，憍尸迦，置中千界诸有情类。若

shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàohuà sānqiān dà qiān shì jiè zhūyǒuqíng
善男子、善女人等教化三千大千世界诸有情

lèi jiē lìng zhù yù liú guǒ yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rén
类皆令住预流果，于意云何？是善男子、善女人

děngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén wéi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shànnán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děngsuǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

yù liú jí yù liú guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
预流及预流果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ sānqiān dà qiān shì jiè zhūyǒuqíng
“复次，憍尸迦，置此三千大千世界诸有情

lèi ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàohuà shí fāng gè rú jìng qié shā
类。若善男子、善女人等教化十方各如殒伽沙

děng shì jiè zhūyǒuqíng lèi jiē lìng zhù yù liú guǒ yú yì yún hé shì
等世界诸有情类皆令住预流果，于意云何？是

shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shèn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
yù liú jí yù liú guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
预流及预流果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ shí fāng gè rú jìng qié shā děng shì
“复次，憍尸迦，置此十方各如殑伽沙等世
jiè zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng yī
界诸有情类。若善男子、善女人等教化十方一
qiè shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù yù liú guǒ yú yì yún hé shì
切世界诸有情类皆令住预流果，于意云何？是
shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shèn duō shì zūn shèn duō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shèn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

yù liú jí yù liú guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
预流及预流果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等教
shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù yī lái guǒ yú yì yún hé shì
赡部洲诸有情类皆令住一来果，于意云何？是
shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此
bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén wéi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
yī lái jí yī lái guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
一来及一来果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置赡部洲诸有情类。若善
nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu zhū yǒu
男子、善女人等教赡部洲、东胜身洲诸有
qíng lèi jiē lìng zhù yī lái guǒ yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn
情类皆令住一来果，于意云何？是善男子、善
nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shèn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
yī lái jí yī lái guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
一来及一来果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲
zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu dōng
诸有情类。若善男子、善女人等教赡部洲、东
shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù yī lái guǒ yú
胜身洲、西牛货洲诸有情类皆令住一来果，于
yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú
意云何？是善男子、善女人等由此因缘得福
duō fǒu
多不？”

tiān dì shì yán shèn duō shì zūn shèn duō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shèn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děngsuǒhuògōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
yī lái jí yī lái guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
一来及一来果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲、

xī niú huòzhōuzhūyǒuqíng lèi ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàoshàn
西牛货洲诸有情类。若善男子、善女人等教赡
bù zhōu dōngshèngshēnzhōu xī niú huòzhōu běi jù lú zhōuzhūyǒu
部洲、东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有
qíng lèi jiē lìng zhù yī lái guǒ yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn
情类皆令住一来果，于意云何？是善男子、善
nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此
bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén wéi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shànnán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děngsuǒhuògōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
yī lái jí yī lái guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
一来及一来果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì sì dà zhōuzhūyǒuqíng lèi ruòshàn
“复次，憍尸迦，置四大洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàoxiǎoqiān jiè zhūyǒuqíng lèi jiē lìng zhù yī lái
男子、善女人等教小千界诸有情类皆令住一来
guǒ yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán
果，于意云何？是善男子、善女人等由此因缘

dé fú duō fǒu
得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵，令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

yī lái jí yī lái guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
一来及一来果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì xiǎo qiān jiè zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置小千界诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào zhōng qiān jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù yī
男子、善女人等教中千界诸有情类皆令住一

lái guǒ yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn
来果，于意云何？是善男子、善女人等由此因

yuán dé fú duō fǒu
缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
yī lái jí yī lái guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
一来及一来果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì zhōng qiān jiè zhū yǒu qíng lèi ruò
“复次，憍尸迦，置中千界诸有情类。若
shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà sān qiān dà qiān shì jiè zhū yǒu qíng
善男子、善女人等教化三千大千世界诸有情
lèi jiē lìng zhù yī lái guǒ yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
类皆令住一来果，于意云何？是善男子、善女人
děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此
bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
yī lái jí yī lái guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
一来及一来果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ sān qiān dà qiān shì jiè zhū yǒu qíng
“复次，憍尸迦，置此三千大千世界诸有情
lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng gè rú jìng qié shā
类。若善男子、善女人等教化十方各如殒伽沙

děng shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù yī lái guǒ yú yì yún hé shì
等世界诸有情类皆令住一来果，于意云何？是

shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

yī lái jí yī lái guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
一来及一来果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ shí fāng gè rú jìng qié shā děng shì
“复次，憍尸迦，置此十方各如殑伽沙等世

jiè zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng yī
界诸有情类。若善男子、善女人等教化十方一

qiè shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù yī lái guǒ yú yì yún hé shì
切世界诸有情类皆令住一来果，于意云何？是

shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
yī lái jí yī lái guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
一来及一来果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等教
shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù bù huán guǒ yú yì yún hé shì
赡部洲诸有情类皆令住不还果，于意云何？是
shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shèn duō shì zūn shèn duō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此
bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
bù huán jí bù huán guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
不还及不还果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置赡部洲诸有情类。若善
nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu zhū yǒu
男子、善女人等教赡部洲、东胜身洲诸有

qíng lèi jiē lìng zhù bù huánguǒ yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn
情类皆令住不还果，于意云何？是善男子、善
nǚ rénděngyóu cǐ yīn yuán dé fú duōfǒu
女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shànnán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

bù huán jí bù huánguǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
不还及不还果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲

zhū yǒu qíng lèi ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng jiào shàn bù zhōu dōng
诸有情类。若善男子、善女人等教赡部洲、东

shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù bù huánguǒ
胜身洲、西牛货洲诸有情类皆令住不还果，

yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděng yóu cǐ yīn yuán dé
于意云何？是善男子、善女人等由此因缘得

fú duō fǒu
福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
bù huán jí bù huán guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
不还及不还果皆是般若波罗蜜多所流出故。

大般若波罗蜜多经卷第一百六十五

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi liù shí liù 大般若波罗蜜多经卷第一百六十六

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī liù shí sì 初分校量功德品第三十之六十四

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲、

xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn
西牛货洲诸有情类。若善男子、善女人等教赡

bù zhōu dōng shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu běi jù lú zhōu zhū yǒu
部洲、东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有

qíng lèi jiē lìng zhù bù huán guǒ yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn
情类皆令住不还果，于意云何？是善男子、善

nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

bù huán jí bù huán guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
不还及不还果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì sì dà zhōuzhū yǒuqíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置四大洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén děngjiào xiǎoqiān jiè zhū yǒuqíng lèi jiē lìng zhù bù
男子、善女人等教小千界诸有情类皆令住不

huánguǒ yú yì yún hé shì shànán zǐ shàn nǚ rén děngyóu cǐ yīn
还果，于意云何？是善男子、善女人等由此因

yuán dé fú duō fǒu
缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shànán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děngsuǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

bù huán jí bù huánguǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
不还及不还果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì xiǎoqiān jiè zhū yǒuqíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置小千界诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén děngjiào zhōngqiān jiè zhū yǒuqíng lèi jiē lìng zhù bù
男子、善女人等教中千界诸有情类皆令住不

huánguǒ yú yì yún hé shì shànán zǐ shàn nǚ rén děngyóu cǐ yīn
还果，于意云何？是善男子、善女人等由此因

yuán dé fú duō fǒu
缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shèn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
bù huán jí bù huán guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
不还及不还果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì zhōng qiān jiè zhū yǒu qíng lèi ruò
“复次，憍尸迦，置中千界诸有情类。若
shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà sān qiān dà qiān shì jiè zhū yǒu qíng
善男子、善女人等教化三千大千世界诸有情
lèi jiē lìng zhù bù huán guǒ yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ
类皆令住不还果，于意云何？是善男子、善女
rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shèn duō shì zūn shèn duō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shèn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

bù huán jí bù huánguǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
不 还 及 不 还 果 皆 是 般 若 波 罗 蜜 多 所 流 出 故 。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ sānqiān dà qiān shì jiè zhū yǒu qíng lèi
“复次，憍尸迦，置此三千大千世界诸有情类。

ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng gè rú jìng qié shā děng
若善男子、善女人等教化十方各如殍伽沙等

shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù bù huánguǒ yú yì yún hé shì shàn
世界诸有情类皆令住不还果，于意云何？是善

nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

bù huán jí bù huánguǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
不还及不还果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ shí fāng gè rú jìng qié shā děng shì
“复次，憍尸迦，置此十方各如殍伽沙等世

jiè zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng yī
界诸有情类。若善男子、善女人等教化十方一

qiè shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng zhù bù huánguǒ yú yì yún hé shì
切世界诸有情类皆令住不还果，于意云何？是

shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

bù huán jí bù huán guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
不还及不还果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等教

shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù ā luó hàn guǒ yú yì yún hé
赡部洲诸有情类皆令安住阿罗汉果，于意云何？

shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
是善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shèn duō shì zūn shèn duō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū ā
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，诸阿

luó hàn ā luó hànguǒ jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
罗汉、阿罗汉果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōuzhūyǒuqíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置赡部洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàoshàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōuzhūyǒu
男子、善女人等教赡部洲、东胜身洲诸有

qíng lèi jiē lìng ān zhù ā luó hànguǒ yú yì yún hé shì shànánán zǐ
情类皆令安住阿罗汉果，于意云何？是善男子、

shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé fú duōfǒu
善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànánán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànánán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shànánán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děngsuǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū ā
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，诸阿

luó hàn ā luó hànguǒ jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
罗汉、阿罗汉果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲

zhūyǒuqíng lèi ruò shànánán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàoshàn bù zhōu dōng
诸有情类。若善男子、善女人等教赡部洲、东

shèngshēnzhōu xī niú huò zhōuzhūyǒuqíng lèi jiē lìng ān zhù ā luó hàn
胜身洲、西牛货洲诸有情类皆令安住阿罗汉

guǒ yú yì yún hé shì shànánán zǐ shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán
果，于意云何？是善男子、善女人等由此因缘

dé fú duōfǒu
得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū ā
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，诸阿

luó hàn ā luó hàn guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
罗汉、阿罗汉果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲、

xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào shàn
西牛货洲诸有情类。若善男子、善女人等教赡

bù zhōu dōng shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu běi jù lú zhōu zhū yǒu
部洲、东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有

qíng lèi jiē lìng ān zhù ā luó hàn guǒ yú yì yún hé shì shàn nán zǐ
情类皆令安住阿罗汉果，于意云何？是善男子、

shàn nǚ rén dēng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū ā
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，诸阿
luó hàn ā luó hàn guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
罗汉、阿罗汉果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì sì dà zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置四大洲诸有情类。若善
nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào xiǎo qiān jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù ā
男子、善女人等教小千界诸有情类皆令安住阿
luó hàn guǒ yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ
罗汉果，于意云何？是善男子、善女人等由此
yīn yuán dé fú duō fǒu
因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此
bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū ā
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，诸阿

luó hàn ā luó hàn guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
罗汉、阿罗汉果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì xiǎo qiān jiè zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置小千界诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào zhōng qiān jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù
男子、善女人等教中千界诸有情类皆令安住

ā luó hàn guǒ yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu
阿罗汉果，于意云何？是善男子、善女人等由
cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū ā
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，诸阿

luó hàn ā luó hàn guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
罗汉、阿罗汉果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì zhōng qiān jiè zhū yǒu qíng lèi ruò
“复次，憍尸迦，置中千界诸有情类。若

shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà sān qiān dà qiān shì jiè zhū yǒu qíng
善男子、善女人等教化三千大千世界诸有情

lèi jiē lìng ān zhù ā luó hàn guǒ yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn
类皆令安住阿罗汉果，于意云何？是善男子、善

nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū ā
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，诸阿
luó hàn ā luó hàn guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
罗汉、阿罗汉果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ sān qiān dà qiān shì jiè zhū yǒu qíng
“复次，憍尸迦，置此三千大千世界诸有情
lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng gè rú jìng qié shā
类。若善男子、善女人等教化十方各如殍伽沙
děng shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù ā luó hàn guǒ yú yì yún hé
等世界诸有情类皆令安住阿罗汉果，于意云何？
shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
是善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shèn duō shì zūn shèn duō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此
bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū ā
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，诸阿

luó hàn ā luó hàn guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
罗汉、阿罗汉果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ shí fāng gè rú jìng qié shā děng shì
“复次，憍尸迦，置此十方各如殍伽沙等世

jiè zhūyǒuqíng lèi ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàohuà shí fāng yī
界诸有情类。若善男子、善女人等教化十方一

qiè shì jiè zhūyǒuqíng lèi jiē lìng ān zhù ā luó hàn guǒ yú yì yún hé
切世界诸有情类皆令安住阿罗汉果，于意云何？

shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
是善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shànnán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děngsuǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā zhū ā
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，诸阿

luó hàn ā luó hàn guǒ jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
罗汉、阿罗汉果皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiào
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等教

shàn bù zhōu zhūyǒuqíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí yú yì yún hé
赡部洲诸有情类皆令安住独觉菩提，于意云何？

shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
是善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
dú jué dú jué pú tí jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
独觉、独觉菩提皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置赡部洲诸有情类。若善
nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu zhū yǒu
男子、善女人等教赡部洲、东胜身洲诸有
qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí yú yì yún hé shì shàn nán zǐ
情类皆令安住独觉菩提，于意云何？是善男子、
shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shèn duō shì zūn shèn duō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此
bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

dú jué dú jué pú tí jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
独觉、独觉菩提皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲

zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào shàn bù zhōu dōng
诸有情类。若善男子、善女人等教贍部洲、东
shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú
胜身洲、西牛货洲诸有情类皆令安住独觉菩
tí yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng yóu cǐ yīn yuán
提，于意云何？是善男子、善女人等由此因缘
dé fú duō fǒu
得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

dú jué dú jué pú tí jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
独觉、独觉菩提皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu
“复次，憍尸迦，置贍部洲、东胜身洲、

xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào shàn
西牛货洲诸有情类。若善男子、善女人等教贍

bù zhōu dōng shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu běi jù lú zhōu zhū yǒu
部洲、东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有

qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí yú yì yún hé shì shàn nán zǐ
情类皆令安住独觉菩提，于意云何？是善男子、

shàn nǚ rén dēng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

dú jué dú jué pú tí jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
独觉、独觉菩提皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì sì dà zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置四大洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào xiǎo qiān jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú
男子、善女人等教小千界诸有情类皆令安住独

jué pú tí yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng yóu cǐ
觉菩提，于意云何？是善男子、善女人等由此

yīn yuán dé fú duō fǒu
因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shèn duō shì zūn shèn duō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děngsuǒhuògōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

dú jué dú jué pú tí jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
独觉、独觉菩提皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì xiǎoqiān jiè zhūyǒuqíng lèi ruòshàn
“复次，憍尸迦，置小千界诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàozhōngqiān jiè zhūyǒuqíng lèi jiē lìng ān zhù
男子、善女人等教中千界诸有情类皆令安住

dú jué pú tí yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngyóu
独觉菩提，于意云何？是善男子、善女人等由

cǐ yīn yuán dé fú duōfǒu
此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shànnán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děngsuǒhuògōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

dú jué dú jué pú tí jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
独觉、独觉菩提皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì zhōngqiān jiè zhūyǒuqíng lèi ruò
“复次，憍尸迦，置中千界诸有情类。若

shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiào huà sān qiān dà qiān shì jiè zhūyǒuqíng
善男子、善女人等教化三千大千世界诸有情

lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn
类皆令安住独觉菩提，于意云何？是善男子、善

nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé fú duōfǒu
女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

děng suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

dú jué dú jué pú tí jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
独觉、独觉菩提皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ sān qiān dà qiān shì jiè ruò shàn
“复次，憍尸迦，置此三千大千世界。若善

nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng gè rú jìng qié shā děng shì jiè
男子、善女人等教化十方各如殑伽沙等世界

zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí yú yì yún hé shì shàn
诸有情类皆令安住独觉菩提，于意云何？是善

nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人
děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切
dú jué dú jué pú tí jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
独觉、独觉菩提皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ shí fāng gè rú jìng qié shā dēng shì
“复次，憍尸迦，置此十方各如殑伽沙等世

jiè zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào huà shí fāng yī
界诸有情类。若善男子、善女人等教化十方一
qiè shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē lìng ān zhù dú jué pú tí yú yì yún hé
切世界诸有情类皆令安住独觉菩提，于意云何？

shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
是善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shèn duō shì zūn shèn duō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ fǎ mén yīng qín xiū xué shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
思惟，随此法门应勤修学。’是善男子、善女人

dēng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切

dú jué dú jué pú tí jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
独觉、独觉菩提皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等教

shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē fā wú shàng zhèng dēng jué xīn yú yì yún
瞻部洲诸有情类皆发无上正等觉心，于意云

hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō
何？是善男子、善女人等由此因缘得福多

fǒu
不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèng děng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ
正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善女人等所

huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè chū fā
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切初发

ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xīn pú sà mó hē sà jiē shì bō rě
阿耨多罗三藐三菩提心菩萨摩诃萨，皆是般若

bō luó mì duō suǒ liú chū gù
波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置瞻部洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu zhū yǒu
男子、善女人等教瞻部洲、东胜身洲诸有

qíng lèi jiē fā wú shàng zhèng děng jué xīn yú yì yún hé shì shànnán
有情类皆发无上正等觉心，于意云何？是善男

zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén wéi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèng děng pú tí jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ
正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善女人等所

huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè chū fā
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切初发

ā nòuduō luó sān miǎosān pú tí xīn pú sà mó hē sà jiē shì bō rě
阿耨多罗三藐三菩提心菩萨摩诃萨，皆是般若

bō luó mì duō suǒ liú chū gù
波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu
“复次，憍尸迦，置瞻部洲、东胜身洲

zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào zhàn bù zhōu dōng
诸有情类。若善男子、善女人等教瞻部洲、东

shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē fā wú shàng zhèng děng
胜身洲、西牛货洲诸有情类皆发无上正等

jué xīn yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn
觉心，于意云何？是善男子、善女人等由此因

yuán dé fú duō fǒu
缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèng děng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng suǒ
正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善女人等所

huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè chū fā
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切初发

ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xīn pú sà mó hē sà jiē shì bō rě
阿耨多罗三藐三菩提心菩萨摩诃萨，皆是般若

bō luó mì duō suǒ liú chū gù
波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu
“复次，憍尸迦，置瞻部洲、东胜身洲、

xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào shàn
西牛货洲诸有情类。若善男子、善女人等教瞻

bù zhōu dōngshèngshēnzhōu xī niú huòzhōu běi jù lú zhōuzhūyǒu
部洲、东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有
qíng lèi jiē fā wú shàngzhèngděngjué xīn yú yì yún hé shì shànnán
情类皆发无上正等觉心，于意云何？是善男
zǐ shàn nǚ rénděngyóu cǐ yīn yuán dé fú duōfǒu
子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rénděng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàngménqiǎomiào wén yì wèi tā guǎngshuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎnxiǎnliǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīngwén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duōsuǒshuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngsuǒ
正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善女人等所

huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè chū fā
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切初发

ā nònguō luó sān miǎo sān pú tí xīn pú sà mó hē sà jiē shì bō rě
阿耨多罗三藐三菩提心菩萨摩诃萨，皆是般若

bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì sì dà zhōuzhūyǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置四大洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rénděng jiàoxiǎoqiān jiè zhūyǒuqíng lèi jiē fā wú shàng
男子、善女人等，教小千界诸有情类皆发无上

zhèngděngjué xīn yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděng
正等觉心，于意云何？是善男子、善女人等

yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rénděng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděng suǒ
正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善女人等所

huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè chū fā
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切初发

ā nòng duō luó sān miǎo sān pú tí xīn pú sà mó hē sà jiē shì bō rě
阿耨多罗三藐三菩提心菩萨摩诃萨，皆是般若

bō luó mì duō suǒ liú chū gù
波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì xiǎoqiān jiè zhūyǒuqíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置小千界诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén dēngjiào zhōngqiān jiè zhū yǒuqíng lèi jiē fā wú shàng
男子、善女人等教中千界诸有情类皆发无上
zhèngděngjué xīn yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng
正等觉心，于意云何？是善男子、善女人等
yóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng suǒ
正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善女人等所

huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè chū fā
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切初发

ā nòng duō luó sān miǎo sān pú tí xīn pú sà mó hē sà jiē shì bō rě
阿耨多罗三藐三菩提心菩萨摩诃萨，皆是般若

bō luó mì duō suǒ liú chū gù
波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì zhōngqiān jiè zhū yǒuqíng lèi ruò
“复次，憍尸迦，置中千界诸有情类。若

shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàohuà sānqiān dà qiān shì jiè zhū yǒuqíng
善男子、善女人等教化三千大千世界诸有情
lèi jiē fā wú shàngzhèngděngjué xīn yú yì yún hé shì shànnán zǐ
类皆发无上正等觉心，于意云何？是善男子、
shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng suǒ
正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善女人等所

huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè chū fā
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切初发

ā nòng duō luó sān miǎo sān pú tí xīn pú sà mó hē sà jiē shì bō rě
阿耨多罗三藐三菩提心菩萨摩诃萨，皆是般若

bō luó mì duō suǒ liú chū gù
波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ sānqiān dà qiān shì jiè zhū yǒuqíng
“复次，憍尸迦，置此三千大千世界诸有情

lèi ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàohuà shí fāng gè rú jìng qié shā
类。若善男子、善女人等教化十方各如殒伽沙
děng shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē fā wú shàngzhèngděngjué xīn yú yì yún
等世界诸有情类皆发无上正等觉心，于意云
hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō
何？是善男子、善女人等由此因缘得福多
fǒu
不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàngménqiǎomiào wén yì wèi tā guǎngshuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng suǒ
正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善女人等所

huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè chū fā
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切初发

ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xīn pú sà mó hē sà jiē shì bō rě
阿耨多罗三藐三菩提心菩萨摩诃萨，皆是般若

bō luó mì duō suǒ liú chū gù
波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ shí fāng gè rú jìng qié shā dēng shì
“复次，憍尸迦，置此十方各如殍伽沙等世
jiè zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng jiào huà shí fāng yī
界诸有情类。若善男子、善女人等教化十方一
qiè shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē fā wú shàng zhèng dēng jué xīn yú yì yún
切世界诸有情类皆发无上正等觉心，于意云
hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō
何？是善男子、善女人等由此因缘得福多
fǒu
不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此
bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn gān rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，
ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能
xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若
néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆
mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上
zhèng dēng pú tí jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng suǒ
正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善女人等所

huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè chū fā
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切初发

ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xīn pú sà mó hē sà jiē shì bō rě
阿耨多罗三藐三菩提心菩萨摩诃萨，皆是般若

bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
波罗蜜多所流出故。

大般若波罗蜜多经卷第一百六十六

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi liù shí qī
大般若波罗蜜多经卷第一百六十七

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī liù shí wǔ
初分校量功德品第三十之六十五

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等教

shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē zhù pú sà bú tuì zhuǎn dì yú yì yún
赡部洲诸有情类皆住菩萨不退转地，于意云

hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yóu cǐ yīn yuán dé fú duō
何？是善男子、善女人等由此因缘得福多

fǒu
不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duōzēng yì yuánmǎnbiànzhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngsuǒ
正等菩提。’ 憍尸迦，是善男子、善女人等所

huògōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè bú tuì
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切不退

zhuǎn dì pú sà mó hē sà jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
转地菩萨摩诃萨，皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōuzhūyǒuqíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置瞻部洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rénděngjiàoshàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōuzhūyǒu
男子、善女人等教瞻部洲、东胜身洲诸有

qíng lèi jiē zhù pú sà bú tuì zhuǎn dì yú yì yún hé shì shànnán zǐ
情类皆住菩萨不退转地，于意云何？是善男子、

shàn nǚ rénděngyóu cǐ yīn yuán dé fú duōfǒu
善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duōsuǒshuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duōzēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duōzēng yì yuánmǎnbiànzhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngsuǒ
正等菩提。’ 憍尸迦，是善男子、善女人等所
huògōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè bú tuì
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切不退
zhuǎn dì pú sà mó hē sà jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
转地菩萨摩诃萨，皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲
zhūyǒuqíng lèi ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàoshàn bù zhōu dōng
诸有情类。若善男子、善女人等教赡部洲、东
shèngshēnzhōu xī niú huòzhōuzhūyǒuqíng lèi jiē zhù pú sà bú tuì zhuǎn
胜身洲、西牛货洲诸有情类皆住菩萨不退转
dì yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán
地，于意云何？是善男子、善女人等由此因缘
dé fú duō fǒu
得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此
bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duōsuǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，
ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能
xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若
néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆
mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngsuǒ
正等菩提。’ 憍尸迦，是善男子、善女人等所
huògōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè bú tuì
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切不退
zhuǎn dì pú sà mó hē sà jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
转地菩萨摩诃萨，皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲、

xī niú huòzhōuzhū yǒuqíng lèi ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàoshàn
西牛货洲诸有情类。若善男子、善女人等教赡
bù zhōu dōngshèngshēnzhōu xī niú huòzhōu běi jù lú zhōuzhū yǒu
部洲、东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有
qíng lèi jiē zhù pú sà bú tuì zhuǎn dì yú yì yún hé shì shànnán zǐ
情类皆住菩萨不退转地，于意云何？是善男子、
shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé fú duōfǒu
善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duōsuǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngsuǒ
正等菩提。’ 憍尸迦，是善男子、善女人等所
huògōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè bú tuì
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切不退
zhuǎn dì pú sà mó hē sà jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
转地菩萨摩诃萨，皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì sì dà zhōuzhūyǒuqíng lèi ruòshàn
“复次，憍尸迦，置四大洲诸有情类。若善
nán zǐ shàn nǚ rénděngjiàoxiǎoqiān jiè zhūyǒuqíng lèi jiē zhù pú sà bú
男子、善女人等教小千界诸有情类皆住菩萨不
tuì zhuǎn dì yú yì yún hé shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngyóu cǐ
退转地，于意云何？是善男子、善女人等由此
yīn yuán dé fú duōfǒu
因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rénděng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此
bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duōsuǒshuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，
ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能
xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若
néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆
mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděngsuǒ
正等菩提。’ 憍尸迦，是善男子、善女人等所

huògōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè bú tuì
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切不退

zhuǎn dì pú sà mó hē sà jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
转地菩萨摩诃萨，皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì xiǎoqiān jiè zhūyǒuqíng lèi ruòshàn
“复次，憍尸迦，置小千界诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén děngjiàozhōngqiān jiè zhūyǒuqíng lèi jiē zhù pú sà
男子、善女人等教中千界诸有情类皆住菩萨

bú tuì zhuǎn dì yú yì yún hé shì shànán zǐ shàn nǚ rén děngyóu
不退转地，于意云何？是善男子、善女人等由

cǐ yīn yuán dé fú duōfǒu
此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàngménqiǎomiào wén yì wèi tā guǎngshuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎnxiǎnliǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēnshēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīngwén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duōsuǒshuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néngzhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néngzhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duōzēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duōzēng yì yuánmǎnbiànzhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànán zǐ shàn nǚ rén děngsuǒ
正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善女人等所

huògōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè bú tuì
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切不退

zhuǎn dì pú sà mó hē sà jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
转地菩萨摩诃萨，皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì zhōngqiān jiè zhūyǒuqíng lèi ruò
“复次，憍尸迦，置中千界诸有情类。若

shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàohuàsānqiān dà qiān shì jiè zhūyǒuqíng
善男子、善女人等教化三千大千世界诸有情

lèi jiē zhù pú sà bú tuì zhuǎn dì yú yì yún hé shì shànnán zǐ
类皆住菩萨不退转地，于意云何？是善男子、

shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé fú duōfǒu
善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duōsuǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèng děng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng suǒ
正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善女人等所

huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè bú tuì
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切不退

zhuǎn dì pú sà mó hē sà jiē shì bō rě bō luó mì duōsuǒ liú chū gù
转地菩萨摩诃萨，皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ sānqiān dà qiān shì jiè zhūyǒuqíng
“复次，憍尸迦，置此三千大千世界诸有情

lèi ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàohuà shí fāng gè rú jìng qié shā
类。若善男子、善女人等教化十方各如殍伽沙

děng shì jiè zhūyǒuqíng lèi jiē zhù pú sà bú tuì zhuǎn dì yú yì yún hé
等世界诸有情类皆住菩萨不退转地，于意云何？

shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé fú duōfǒu
是善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèng děng pú tí jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng suǒ
正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善女人等所

huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè bú tuì
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切不退

zhuǎn dì pú sà mó hē sà jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
转地菩萨摩诃萨，皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ shí fāng gè rú jìng qié shā dēng shì
“复次，憍尸迦，置此十方各如殍伽沙等世

jiè zhūyǒuqíng lèi ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngjiàohuà shí fāng yī
界诸有情类。若善男子、善女人等教化十方一

qiè shì jiè zhūyǒuqíng lèi jiē zhù pú sà bú tuì zhuǎn dì yú yì yún hé
切世界诸有情类皆住菩萨不退转地，于意云何？

shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngyóu cǐ yīn yuán dé fú duō fǒu
是善男子、善女人等由此因缘得福多不？”

tiān dì shì yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
天帝释言：“甚多！世尊！甚多！善逝！”

fó yán jiāo shī jiā ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ
佛言：“憍尸迦，若善男子、善女人等于此

bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是

yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn bō rě bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜

duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理

sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，

ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若

néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆

mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上

zhèng děng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng suǒ
正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善女人等所

huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā yī qiè bú tuì
获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，一切不退

zhuǎn dì pú sà mó hē sà jiē shì bō rě bō luó mì duō suǒ liú chū gù
转地菩萨摩诃萨，皆是般若波罗蜜多所流出故。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn bù zhōu zhūyǒuqíng lèi jiē qù wú
“复次，憍尸迦，若瞻部洲诸有情类皆趣无

shàng zhèng děng pú tí yǒu shànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ bō rě
上正等菩提；有善男子、善女人等于此般若

bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō xuān
波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，宣

shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì yán
示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是言：

‘ lái ! shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shèn shēn bō rě bō luó mì duō
‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜多，

zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ sī wéi
至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理思惟，

suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng
随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，若正

xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng xiū xué rú
信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能修学如

shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò néng zhèng
是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若能证

dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn ruò xiū
得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆满，若修

bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng zhèng děng pú
般若波罗蜜多增益圆满便证无上正等菩

tí jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé
提。’ 憍尸迦，是善男子、善女人等所获功德

shèn duō yú qián
甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置瞻部洲诸有情类。若瞻

bù zhōu dōng shèng shēn zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē qù wú shàng zhèng děng
部洲、东胜身洲诸有情类皆趣无上正等

pú tí yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ bō rě bō luó mì duō
菩提；有善男子、善女人等于此般若波罗蜜多，

yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn
以无量门巧妙文义为他广说，宣示开演显

liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì yán lái ! shàn
了解释，分别义趣令其易解，复作是言：‘来！善

nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shèn shēn bō rě bō luó mì duō zhì xīn tīng wén
男子！汝当于此甚深般若波罗蜜多，至心听闻、

shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ sī wéi suí cǐ bō rě
受持、读诵、令善通利、如理思惟，随此般若

bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng xìn jiě zé néng
波罗蜜多所说法门应正信解，若正信解则能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng xiū xué rú shì bō rě bō
修学如是般若波罗蜜多，若能修学如是般若波
luó mì duō zé néngzhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò néngzhèng dé yī qiè zhì
罗蜜多则能证得一切智法，若能证得一切智
fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duōzēng yì yuánmǎn ruò xiū bō rě bō luó
法则修般若波罗蜜多增益圆满，若修般若波罗
mì duōzēng yì yuánmǎnbiànzhèng wú shàngzhèngděng pú tí jiāo shī
蜜多增益圆满便证无上正等菩提。’ 憍尸

jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngsuǒ huògōng dé shènduō yú qián
迦，是善男子、善女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
“复次，憍尸迦，置瞻部洲、东胜身洲

zhū yǒuqíng lèi ruò shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu xī niú huòzhōu
诸有情类。若瞻部洲、东胜身洲、西牛货洲

zhū yǒuqíng lèi jiē qù wú shàngzhèngděng pú tí yǒushànnán zǐ shàn
诸有情类皆趣无上正等菩提；有善男子、善

nǚ rénděng yú cǐ bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàngménqiǎomiào wén
女人等于此般若波罗蜜多，以无量门巧妙文

yì wèi tā guǎngshuō xuān shì kāi yǎnxiǎnliǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng
义为他广说，宣示开演显了解释，分别义趣令

qí yì jiě fù zuò shì yán lái shànnán zǐ rǔ dāng yú cǐ shèn
其易解，复作是言：‘来！善男子！汝当于此甚

shēn bō rě bō luó mì duō zhì xīn tīngwén shòu chí dú sòng lìng
深般若波罗蜜多，至心听闻、受持、读诵、令

shàntōng lì rú lǐ sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duōsuǒ shuō fǎ
善通利、如理思惟，随此般若波罗蜜多所说法

ményīngzhèng xìn jiě ruòzhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō
门应正信解，若正信解则能修学如是般若波

luó mì duō ruò néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néngzhèng
罗蜜多，若能修学如是般若波罗蜜多则能证

dé yī qiè zhì fǎ ruò néngzhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó
得一切智法，若能证得一切智法则修般若波罗

mì duōzēng yì yuánmǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duōzēng yì yuánmǎn
蜜多增益圆满，若修般若波罗蜜多增益圆

biànzhèng wú shàngzhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ
便证无上正等菩提。’ 憍尸迦，是善男子、

shàn nǚ rén děngsuǒ huògōng dé shènduō yú qián
善女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
“复次，憍尸迦，置瞻部洲、东胜身洲、

xī niú huòzhōuzhūyǒuqíng lèi ruò shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
西牛货洲诸有情类。若瞻部洲、东胜身洲、

xī niú huòzhōu běi jù lú zhōuzhūyǒuqíng lèi jiē qù wú shàngzhèngděng
西牛货洲、北俱卢洲诸有情类皆趣无上正等

pú tí yǒushànnán zǐ shàn nǚ rénděng yú cǐ bō rě bō luó mì duō
菩提；有善男子、善女人等于此般若波罗蜜多，

yǐ wú liàngménqiǎomiào wén yì wèi tā guǎngshuō xuān shì kāi yǎn xiǎn
以无量门巧妙文义为他广说，宣示开演显

liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì yán lái shàn
了解释，分别义趣令其易解，复作是言：‘来！善

nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shènshēn bō rě bō luó mì duō zhì xīn tīng wén
男子！汝当于此甚深般若波罗蜜多，至心听闻、

shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ sī wéi suí cǐ bō rě
受持、读诵、令善通利、如理思惟，随此般若

bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng xìn jiě zé néng
波罗蜜多所说法门应正信解，若正信解则能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng xiū xué rú shì bō rě bō
修学如是般若波罗蜜多，若能修学如是般若波

luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò néng zhèng dé yī qiè zhì
罗蜜多则能证得一切智法，若能证得一切智

fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn ruò xiū bō rě bō luó
法则修般若波罗蜜多增益圆满，若修般若波罗

mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng zhèng děng pú tí jiāo shī
蜜多增益圆满便证无上正等菩提。’憍尸

jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rénděng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián
迦，是善男子、善女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì sì dà zhōuzhūyǒuqíng lèi ruò xiǎo
“复次，憍尸迦，置四大洲诸有情类。若小

qiān jiè zhūyǒuqíng lèi jiē qù wú shàngzhèngděng pú tí yǒushànnán zǐ
千界诸有情类皆趣无上正等菩提；有善男子、

shàn nǚ rénděng yú cǐ bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàngménqiǎomiào
善女人等于此般若波罗蜜多，以无量门巧妙

wén yì wèi tā guǎngshuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù
文义为他广说，宣示开演显了解释，分别义趣

lìng qí yì jiě fù zuò shì yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ
令其易解，复作是言：‘来！善男子！汝当于此

shèns hēn bō rě bō luó mì duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng
甚深般若波罗蜜多，至心听闻、受持、读诵、
lǐng shàn tōng lì rú lǐ sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō
令善通利、如理思惟，随此般若波罗蜜多所说
fǎ mén yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě
法门应正信解，若正信解则能修学如是般若
bō luó mì duō ruò néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng
波罗蜜多，若能修学如是般若波罗蜜多则能
zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě
证得一切智法，若能证得一切智法则修般若
bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì
波罗蜜多增益圆满，若修般若波罗蜜多增益
yuán mǎn biàn zhèng wú shàng zhèng děng pú tí jiāo shī jiā shì shàn nán
圆满便证无上正等菩提。’ 憍尸迦，是善男
zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián
子、善女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì xiǎo qiān jiè zhū yǒu qíng lèi ruò zhōng
“复次，憍尸迦，置小千界诸有情类。若中
qiān jiè zhū yǒu qíng lèi jiē qù wú shàng zhèng děng pú tí yǒu shàn nán zǐ
千界诸有情类皆趣无上正等菩提；有善男子、
shàn nǚ rén děng yú cǐ bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào
善女人等于此般若波罗蜜多，以无量门巧妙
wén yì wèi tā guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù
文义为他广说，宣示开演显了解释，分别义趣
lǐng qí yì jiě fù zuò shì yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ
令其易解，复作是言：‘来！善男子！汝当于此
shèns hēn bō rě bō luó mì duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng
甚深般若波罗蜜多，至心听闻、受持、读诵、
lǐng shàn tōng lì rú lǐ sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō
令善通利、如理思惟，随此般若波罗蜜多所说
fǎ mén yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě
法门应正信解，若正信解则能修学如是般若
bō luó mì duō ruò néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng
波罗蜜多，若能修学如是般若波罗蜜多则能
zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě
证得一切智法，若能证得一切智法则修般若
bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì
波罗蜜多增益圆满，若修般若波罗蜜多增益

yuánmǎnbiànzhèng wú shàngzhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán
圆满便证无上正等菩提。’ 憍尸迦，是善男
zǐ shàn nǚ rén děngsuǒhuògōng dé shènduō yú qián
子、善女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì zhōngqiān jiè zhūyǒuqíng lèi ruò
“复次，憍尸迦，置中千界诸有情类。若

cǐ sānqiān dà qiān shì jiè zhūyǒuqíng lèi jiē qù wú shàngzhèngděng pú
此三千大千世界诸有情类皆趣无上正等菩

tí yǒushànnán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ bō rě bō luó mì duō
提；有善男子、善女人等于此般若波罗蜜多，

yǐ wú liàngménqiǎomiào wén yì wèi tā guǎngshuō xuān shì kāi yǎn xiǎn
以无量门巧妙文义为他广说，宣示开演显

liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì yán lái shàn
了解释，分别义趣令其易解，复作是言：‘来！善

nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shènshēn bō rě bō luó mì duō zhì xīn tīng wén
男子！汝当于此甚深般若波罗蜜多，至心听闻、

shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ sī wéi suí cǐ bō rě
受持、读诵、令善通利、如理思惟，随此般若

bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng xìn jiě zé néng
波罗蜜多所说法门应正信解，若正信解则能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng xiū xué rú shì bō rě bō
修学如是般若波罗蜜多，若能修学如是般若波

luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò néng zhèng dé yī qiè zhì
罗蜜多则能证得一切智法，若能证得一切智

fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuánmǎn ruò xiū bō rě bō luó
法则修般若波罗蜜多增益圆满，若修般若波罗

mì duō zēng yì yuánmǎnbiànzhèng wú shàngzhèngděng pú tí jiāo shī
蜜多增益圆满便证无上正等菩提。’ 憍尸

jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén děngsuǒhuògōng dé shènduō yú qián
迦，是善男子、善女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ sānqiān dà qiān shì jiè zhūyǒuqíng
“复次，憍尸迦，置此三千大千世界诸有情

lèi ruò yú shí fāng gè rú jìng qié shā děng shì jiè zhūyǒuqíng lèi jiē qù
类。若于十方各如殑伽沙等世界诸有情类皆趣

wú shàngzhèngděng pú tí yǒushànnán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ bō
无上正等菩提；有善男子、善女人等于此般

rě bō luó mì duō yǐ wú liàngménqiǎomiào wén yì wèi tā guǎngshuō
若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái shàn nán zǐ nǚ dāng yú cǐ shēn gān ruò bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，
ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能
xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若
néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆
mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上
zhèng děng pú tí jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ
正等菩提。’ 憍尸迦，是善男子、善女人等所
huò gōng dé shèn duō yú qián
获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ shí fāng gè rú jìng qié shā děng shì
“复次，憍尸迦，置此十方各如殑伽沙等世

jiè zhū yǒu qíng lèi ruò yú shí fāng yī qiè shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē qù
界诸有情类。若于十方一切世界诸有情类皆趣
wú shàng zhèng děng pú tí yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ bō
无上正等菩提；有善男子、善女人等于此般
rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō
若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是
yán lái shàn nán zǐ nǚ dāng yú cǐ shēn gān ruò bō luó mì
言：‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜
duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ
多，至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理
sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě
思惟，随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，
ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng
若正信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能

xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néngzhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò
修学如是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若
néngzhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duōzēng yì yuán
能证得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆
mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duōzēng yì yuánmǎnbiànzhèng wú shàng
满，若修般若波罗蜜多增益圆满便证无上
zhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn nǚ rén dēngsuǒ
正等菩提。’ 憍尸迦，是善男子、善女人等所
huògōng dé shènduō yú qián
获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn bù zhōuzhūyǒuqíng lèi jiē yú wú
“复次，憍尸迦，若瞻部洲诸有情类皆于无
shàngzhèngděng pú tí dé bú tuì zhuǎn yǒushànnán zǐ shàn nǚ rén
上正等菩提得不退转；有善男子、善女人
děng yú cǐ bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàngménqiǎomiào wén yì wèi
等于此般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为
tā guǎngshuō xuān shì kāi yǎnxiǎnliǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì
他广说，宣示开演显了解释，分别义趣令其易
jiě fù zuò shì yán lái shànán zǐ rǔ dāng yú cǐ shènsēn
解，复作是言：‘来！善男子！汝当于此甚深
bō rě bō luó mì duō zhì xīn tīngwén shòu chí dú sòng lìng shàn
般若波罗蜜多，至心听闻、受持、读诵、令善
tōng lì rú lǐ sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duōsuǒshuō fǎ mén
通利、如理思惟，随此般若波罗蜜多所说法门
yīngzhèng xìn jiě ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó
应正信解，若正信解则能修学如是般若波罗
mì duō ruò néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néngzhèng dé
蜜多，若能修学如是般若波罗蜜多则能证得
yī qiè zhì fǎ ruò néngzhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì
一切智法，若能证得一切智法则修般若波罗蜜
duōzēng yì yuánmǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duōzēng yì yuánmǎnbiàn
多增益圆满，若修般若波罗蜜多增益圆满便
zhèng wú shàngzhèngděng pú tí jiāo shī jiā shì shànnán zǐ shàn
证无上正等菩提。’ 憍尸迦，是善男子、善
nǚ rén dēngsuǒ huògōng dé shènduō yú qián
女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōuzhūyǒuqíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置瞻部洲诸有情类。若瞻

bù zhōu dōngshèngshēnzhōuzhūyǒuqínglèijiēyúwúshàngzhèngděng
部洲、东胜身洲诸有情类皆于无上正等
pútí dé bú tuì zhuǎn yǒushànnánzǐ shànnǚ rénděng yú cǐ bō rě
菩提得不退转；有善男子、善女人等于此般若
bōluómìduō yǐ wúliàngménqiǎomiào wén yì wèi tā guǎngshuō xuān
波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，宣
shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì yán
示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是言：

‘ lái ! shànnánzǐ rǔ dāng yú cǐ shēnshēn bō rě bō luó mì duō
‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜多，
zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ sī wéi
至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理思惟，
suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng
随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，若正
xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng xiū xué rú
信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能修学如
shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò néng zhèng
是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若能证
dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn ruò xiū
得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆满，若修
bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng zhèng děng pú
般若波罗蜜多增益圆满便证无上正等菩
tí jiāo shī jiā shì shànnánzǐ shànnǚ rénděng suǒ huò gōng dé
提。’ 憍尸迦，是善男子、善女人等所获功德
shènduō yú qián
甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
“复次，憍尸迦，置瞻部洲、东胜身洲
zhūyǒuqínglèi ruòshàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu xīniú huòzhōu
诸有情类。若瞻部洲、东胜身洲、西牛货洲
zhūyǒuqínglèijiēyúwúshàngzhèngděngpútí dé bú tuì zhuǎn yǒu
诸有情类皆于无上正等菩提得不退转；有
shànnánzǐ shànnǚ rénděng yú cǐ bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng
善男子、善女人等于此般若波罗蜜多，以无量
ménqiǎomiào wén yì wèi tā guǎngshuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì
门巧妙文义为他广说，宣示开演显了解释，
fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì yán lái ! shànnánzǐ
分别义趣令其易解，复作是言：‘来！善男子！

rǔ dāng yú cǐ shēnshēn bō rě bō luó mì duō zhì xīn tīngwén shòu chí
汝当于此甚深般若波罗蜜多，至心听闻、受持、
dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì
读诵、令善通利、如理思惟，随此般若波罗蜜
duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú
多所说法门应正信解，若正信解则能修学如
shì bō rě bō luó mì duō ruò néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō
是般若波罗蜜多，若能修学如是般若波罗蜜多
zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū
则能证得一切智法，若能证得一切智法则修
bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng
般若波罗蜜多增益圆满，若修般若波罗蜜多增
yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng zhèng děng pú tí jiāo shī jiā shì shàn
益圆满便证无上正等菩提。’ 憍尸迦，是善
nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián
男子、善女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu
“复次，憍尸迦，置瞻部洲、东胜身洲、
xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu
西牛货洲诸有情类。若瞻部洲、东胜身洲、
xī niú huò zhōu běi jù lú zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē yú wú shàng zhèng děng
西牛货洲、北俱卢洲诸有情类皆于无上正等
pú tí dé bú tuì zhuǎn yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ bō rě
菩提得不退转；有善男子、善女人等于此般若
bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō xuān
波罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，宣
shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì yán
示开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是言：

lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēnshēn bō rě bō luó mì duō
‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜多，
zhì xīn tīngwén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ sī wéi
至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理思惟，
suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng
随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，若正
xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng xiū xué rú
信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能修学如
shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò néng zhèng
是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若能证

dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn ruò xiū
得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆满，若修
bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng zhèng děng pú
般若波罗蜜多增益圆满便证无上正等菩
tí jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé
提。’ 憍尸迦，是善男子、善女人等所获功德
shèn duō yú qián
甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì sì dà zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò xiǎo
“复次，憍尸迦，置四大洲诸有情类。若小
qiān jiè zhū yǒu qíng lèi jiē yú wú shàng zhèng děng pú tí dé bú tuì zhuǎn
千界诸有情类皆于无上正等菩提得不退转；
yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú cǐ bō rě bō luó mì duō yǐ wú
有善男子、善女人等于此般若波罗蜜多，以无
liàng mén qiǎo miào wén yì wèi tā guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě
量门巧妙文义为他广说，宣示开演显了解
shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì yán lái shàn nán
释，分别义趣令其易解，复作是言：‘来！善男
zǐ rǔ dāng yú cǐ shèn shēn bō rě bō luó mì duō zhì xīn tīng wén
子！汝当于此甚深般若波罗蜜多，至心听闻、
shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ sī wéi suí cǐ bō rě
受持、读诵、令善通利、如理思惟，随此般若
bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng xìn jiě zé néng
波罗蜜多所说法门应正信解，若正信解则能
xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng xiū xué rú shì bō rě bō
修学如是般若波罗蜜多，若能修学如是般若波
luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò néng zhèng dé yī qiè zhì
罗蜜多则能证得一切智法，若能证得一切智
fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn ruò xiū bō rě bō luó
法则修般若波罗蜜多增益圆满，若修般若波罗
mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng zhèng děng pú tí jiāo shī
蜜多增益圆满便证无上正等菩提。’ 憍尸
jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián
迦，是善男子、善女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì xiǎo qiān jiè zhū yǒu qíng lèi ruò zhōng
“复次，憍尸迦，置小千界诸有情类。若中
qiān jiè zhū yǒu qíng lèi jiē yú wú shàng zhèng děng pú tí dé bú tuì zhuǎn
千界诸有情类皆于无上正等菩提得不退转；

yǒushànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ bō rě bō luó mì duō yǐ wú
有善男子、善女人等于此般若波罗蜜多，以无
liàngménqiǎomiào wén yì wèi tā guǎngshuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě
量门巧妙文义为他广说，宣示开演显了解
shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì yán lái shàn nán
释，分别义趣令其易解，复作是言：‘来！善男
zǐ rǔ dāng yú cǐ shènshēn bō rě bō luó mì duō zhì xīn tīng wén
子！汝当于此甚深般若波罗蜜多，至心听闻、
shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ sī wéi suí cǐ bō rě
受持、读诵、令善通利、如理思惟，随此般若
bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng xìn jiě zé néng
波罗蜜多所说法门应正信解，若正信解则能
xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng xiū xué rú shì bō rě bō
修学如是般若波罗蜜多，若能修学如是般若波
luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò néng zhèng dé yī qiè zhì
罗蜜多则能证得一切智法，若能证得一切智
fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn ruò xiū bō rě bō luó
法则修般若波罗蜜多增益圆满，若修般若波罗
mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng zhèng děng pú tí jiāo shī
蜜多增益圆满便证无上正等菩提。’ 憍尸
jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén dēng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián
迦，是善男子、善女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì zhōng qiān jiè zhū yǒu qíng lèi ruò
“复次，憍尸迦，置中千界诸有情类。若
cǐ sān qiān dà qiān shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē yú wú shàng zhèng děng pú
此三千大千世界诸有情类皆于无上正等菩
tí dé bú tuì zhuǎn yǒushànnán zǐ shàn nǚ rén dēng yú cǐ bō rě bō
提得不退转；有善男子、善女人等于此般若波
luó mì duō yǐ wú liàngménqiǎomiào wén yì wèi tā guǎngshuō xuān shì
罗蜜多，以无量门巧妙文义为他广说，宣示
kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě fù zuò shì yán
开演显了解释，分别义趣令其易解，复作是言：
‘ lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shènshēn bō rě bō luó mì duō
‘来！善男子！汝当于此甚深般若波罗蜜多，
zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn tōng lì rú lǐ sī wéi
至心听闻、受持、读诵、令善通利、如理思惟，
suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng
随此般若波罗蜜多所说法门应正信解，若正

xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō ruò néng xiū xué rú
信解则能修学如是般若波罗蜜多，若能修学如
shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ ruò néng zhèng
是般若波罗蜜多则能证得一切智法，若能证
dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn ruò xiū
得一切智法则修般若波罗蜜多增益圆满，若修
bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn zhèng wú shàng zhèng děng pú
般若波罗蜜多增益圆满便证无上正等菩
tí jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé
提。’ 憍尸迦，是善男子、善女人等所获功德
shènduō yú qián
甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ sān qiān dà qiān shì jiè zhū yǒu qíng
“复次，憍尸迦，置此三千大千世界诸有情
lèi ruò yú shí fāng gè rú jìng qié shā děng shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē yú
类。若于十方各如殑伽沙等世界诸有情类皆于
wú shàng zhèng děng pú tí dé bú tuì zhuǎn yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén
无上正等菩提得不退转；有善男子、善女人
děng yú cǐ bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi
等于此般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为
tā guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì
他广说，宣示开演显了解释，分别义趣令其易
jiě fù zuò shì yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shēn shēn
解，复作是言：‘来！善男子！汝当于此甚深
bō rě bō luó mì duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn
般若波罗蜜多，至心听闻、受持、读诵、令善
tōng lì rú lǐ sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén
通利、如理思惟，随此般若波罗蜜多所说法门
yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó
应正信解，若正信解则能修学如是般若波罗
mì duō ruò néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé
蜜多，若能修学如是般若波罗蜜多则能证得
yī qiè zhì fǎ ruò néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì
一切智法，若能证得一切智法则修般若波罗蜜
duō zēng yì yuán mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn
多增益圆满，若修般若波罗蜜多增益圆满便
zhèng wú shàng zhèng děng pú tí jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn
证无上正等菩提。’ 憍尸迦，是善男子、善

nǚ rén děngsuǒ huògōng dé shènduō yú qián

女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ shí fāng gè rú jìng qié shāděng shì
“复次，憍尸迦，置此十方各如殍伽沙等世

jiè zhū yǒuqíng lèi ruò yú shí fāng yī qiè shì jiè zhū yǒuqíng lèi jiē yú
界诸有情类。若于十方一切世界诸有情类皆于

wú shàng zhèng děng pú tí dé bú tuì zhuǎn yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén
无上正等菩提得不退转；有善男子、善女人

děng yú cǐ bō rě bō luó mì duō yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì wèi
等于此般若波罗蜜多，以无量门巧妙文义为

tā guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì
他广说，宣示开演显了解释，分别义趣令其易

jiě fù zuò shì yán lái shàn nán zǐ rǔ dāng yú cǐ shèn shēn
解，复作是言：‘来！善男子！汝当于此甚深

bō rě bō luó mì duō zhì xīn tīng wén shòu chí dú sòng lìng shàn
般若波罗蜜多，至心听闻、受持、读诵、令善

tōng lì rú lǐ sī wéi suí cǐ bō rě bō luó mì duō suǒ shuō fǎ mén
通利、如理思惟，随此般若波罗蜜多所说法门

yīng zhèng xìn jiě ruò zhèng xìn jiě zé néng xiū xué rú shì bō rě bō luó
应正信解，若正信解则能修学如是般若波罗

mì duō ruò néng xiū xué rú shì bō rě bō luó mì duō zé néng zhèng dé
蜜多，若能修学如是般若波罗蜜多则能证得

yī qiè zhì fǎ ruò néng zhèng dé yī qiè zhì fǎ zé xiū bō rě bō luó mì
一切智法，若能证得一切智法则修般若波罗蜜

duō zēng yì yuán mǎn ruò xiū bō rě bō luó mì duō zēng yì yuán mǎn biàn
多增益圆满，若修般若波罗蜜多增益圆满便

zhèng wú shàng zhèng děng pú tí jiāo shī jiā shì shàn nán zǐ shàn
证无上正等菩提。’憍尸迦，是善男子、善

nǚ rén děngsuǒ huògōng dé shènduō yú qián

女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，

jiào shàn bù zhōu zhū yǒuqíng lèi jiē qù wú shàng zhèng děng pú tí fù yǐ
教赡部洲诸有情类皆趣无上正等菩提，复以

bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí guǎng shuō
般若波罗蜜多无量法门巧妙文义为其广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě yǒu shàn
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解；有善

nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng lìng yú wú shàng zhèng děng pú
男子、善女人等，教一有情令于无上正等菩
tí dé bú tuì zhuǎn fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo
提得不退转，复以般若波罗蜜多无量法门巧
miào wén yì wèi qí guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié
妙文义为其广说，宣示开演显了解释，分别
yì qù lìng qí yì jiě jiāo shī jiā hòu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
义趣令其易解。憍尸迦，后善男子、善女人等
suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián
所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置赡部洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu zhū yǒu
男子、善女人等，教赡部洲、东胜身洲诸有
qíng lèi jiē qù wú shàng zhèng děng pú tí fù yǐ bō rě bō luó mì duō
情类皆趣无上正等菩提，复以般若波罗蜜多
wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn
无量法门巧妙文义为其广说，宣示开演显
liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén
了解释，分别义趣令其易解；有善男子、善女人
děng jiào yī yǒu qíng lìng yú wú shàng zhèng děng pú tí dé bú tuì zhuǎn
等，教一有情令于无上正等菩提得不退转，
fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí
复以般若波罗蜜多无量法门巧妙文义为其
guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě
广说，宣示开演显了解释，分别义趣令其易解。
jiāo shī jiā hòu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú
憍尸迦，后善男子、善女人等所获功德甚多于
qián
前。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲

zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào shàn bù zhōu
诸有情类。若善男子、善女人等，教赡部洲、
dōng shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē qù wú shàng zhèng
东胜身洲、西牛货洲诸有情类皆趣无上正
děng pú tí fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén
等菩提，复以般若波罗蜜多无量法门巧妙文

yì wèi qí guǎngshuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng
义为其广说，宣示开演显了解释，分别义趣令
qí yì jiě yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng lìng yú
其易解；有善男子、善女人等，教一有情令于
wú shàng zhèng děng pú tí dé bú tuì zhuǎn fù yǐ bō rě bō luó mì
无上正等菩提得不退转，复以般若波罗蜜
duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén wén yì wèi qí guǎngshuō xuān shì kāi yǎn
多无量法门巧妙文义为其广说，宣示开演
xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě jiāo shī jiā hòu shàn nán
显了解释，分别义趣令其易解。憍尸迦，后善男
zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián
子、善女人等所获功德甚多于前。

大般若波罗蜜多经卷第一百六十七

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi liù shí bā
大般若波罗蜜多经卷第一百六十八

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn jiào liàng gōng dé pǐn dì sān shí zhī liù shí liù
初分校量功德品第三十之六十六

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲、

xī niú huò zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào
西牛货洲诸有情类。若善男子、善女人等，教

shàn bù zhōu dōng shèng shēn zhōu xī niú huò zhōu běi jù lú zhōu zhū
赡部洲、东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸

yǒu qíng lèi jiē qù wú shàng zhèng děng pú tí fù yǐ bō rě bō luó mì
有情类皆趣无上正等菩提，复以般若波罗蜜

duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí guǎng shuō xuān shì kāi yǎn
多无量法门巧妙文义为其广说，宣示开演

xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ
显了解释，分别义趣令其易解；有善男子、善女

rén děng jiào yī yǒu qíng lìng yú wú shàng zhèng děng pú tí dé bú tuì
人等，教一有情令于无上正等菩提得不退

zhuǎn fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi
转，复以般若波罗蜜多无量法门巧妙文义为

qí guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì
其广说，宣示开演显了解释，分别义趣令其易

jiě jiāo shī jiā hòu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé shèn
解。憍尸迦，后善男子、善女人等所获功德甚

duō yú qián
多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì sì dà zhōu zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置四大洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào xiǎo qiān jiè zhū yǒu qíng lèi jiē qù wú shàng
男子、善女人等，教小千界诸有情类皆趣无上

zhèng děng pú tí fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào
正等菩提，复以般若波罗蜜多无量法门巧妙

wén yì wèi qí guǎngshuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù
文义为其广说，宣示开演显了解释，分别义趣
lìng qí yì jiě yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng lìng
令其易解；有善男子、善女人等，教一有情令
yú wú shàng zhèng děng pú tí dé bú tuì zhuǎn fù yǐ bō rě bō luó mì
于无上正等菩提得不退转，复以般若波罗蜜
duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí guǎngshuō xuān shì kāi yǎn
多无量法门巧妙文义为其广说，宣示开演
xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě jiāo shī jiā hòu shàn nán
显了解释，分别义趣令其易解。憍尸迦，后善男
zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián
子、善女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì xiǎo qiān jiè zhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置小千界诸有情类。若善
nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào zhōng qiān jiè zhū yǒu qíng lèi jiē qù wú
男子、善女人等，教中千界诸有情类皆趣无
shàng zhèng děng pú tí fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén
上正等菩提，复以般若波罗蜜多无量法门
qiǎo miào wén yì wèi qí guǎngshuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn
巧妙文义为其广说，宣示开演显了解释，分
bié yì qù lìng qí yì jiě yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī
别义趣令其易解；有善男子、善女人等，教一
yǒu qíng lìng yú wú shàng zhèng děng pú tí dé bú tuì zhuǎn fù yǐ bō
有情令于无上正等菩提得不退转，复以般
rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí guǎngshuō
若波罗蜜多无量法门巧妙文义为其广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě jiāo shī jiā
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解。憍尸迦，
hòu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián
后善男子、善女人等所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì zhōng qiān jiè zhū yǒu qíng lèi ruò
“复次，憍尸迦，置中千界诸有情类。若
shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà sān qiān dà qiān shì jiè zhū yǒu qíng
善男子、善女人等，教化三千大千世界诸有情
lèi jiē qù wú shàng zhèng děng pú tí fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú
类皆趣无上正等菩提，复以般若波罗蜜多无
liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí guǎngshuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo
量法门巧妙文义为其广说，宣示开演显了

jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě yǒushànnán zǐ shàn nǚ rén děng
解释，分别义趣令其易解；有善男子、善女人等，
jiào yī yǒuqíng lìng yú wú shàngzhèngděng pú tí dé bú tuì zhuǎn fù
教一有情令于无上正等菩提得不退转，复
yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ ménqiǎomiào wén yì wèi qí guǎng
以般若波罗蜜多无量法门巧妙文义为其广
shuō xuān shì kāi yǎnxiǎnliǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě jiāo
说，宣示开演显了解释，分别义趣令其易解。憍
shī jiā hòushànnán zǐ shàn nǚ rén děngsuǒ huògōng dé shènduō yú
尸迦，后善男子、善女人等所获功德甚多于
qián
前。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ sānqiān dà qiān shì jiè zhūyǒuqíng
“复次，憍尸迦，置此三千大千世界诸有情

lèi ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén děng jiàohuà shí fāng gè rú jìng qíe
类。若善男子、善女人等，教化十方各如殒伽
shāděng shì jiè zhūyǒuqíng lèi jiē qù wú shàngzhèngděng pú tí fù yǐ
沙等世界诸有情类皆趣无上正等菩提，复以
bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ ménqiǎomiào wén yì wèi qí guǎngshuō
般若波罗蜜多无量法门巧妙文义为其广说，
xuān shì kāi yǎnxiǎnliǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě yǒushàn
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解；有善
nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒuqíng lìng yú wú shàngzhèngděng pú
男子、善女人等，教一有情令于无上正等菩
tí dé bú tuì zhuǎn fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ ménqiǎo
提得不退转，复以般若波罗蜜多无量法门巧
miào wén yì wèi qí guǎngshuō xuān shì kāi yǎnxiǎnliǎo jiě shì fēn bié
妙文义为其广说，宣示开演显了解释，分别
yì qù lìng qí yì jiě jiāo shī jiā hòushànnán zǐ shàn nǚ rén děng
义趣令其易解。憍尸迦，后善男子、善女人等
suǒ huògōng dé shènduō yú qián
所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ shí fāng gè rú jìng qíe shāděng shì
“复次，憍尸迦，置此十方各如殒伽沙等世

jiè zhūyǒuqíng lèi ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén děng jiàohuà shí fāng
界诸有情类。若善男子、善女人等，教化十方
yī qiè shì jiè zhūyǒuqíng lèi jiē qù wú shàngzhèngděng pú tí fù yǐ
一切世界诸有情类皆趣无上正等菩提，复以

bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí guǎng shuō
般若波罗蜜多无量法门巧妙文义为其广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě yǒu shàn
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解；有善
nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào yī yǒu qíng lìng yú wú shàng zhèng děng pú
男子、善女人等，教一有情令于无上正等菩
tí dé bú tuì zhuǎn fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo
提得不退转，复以般若波罗蜜多无量法门巧
miào wén yì wèi qí guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié
妙文义为其广说，宣示开演显了解释，分别
yì qù lìng qí yì jiě jiāo shī jiā hòu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
义趣令其易解。憍尸迦，后善男子、善女人等
suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián
所获功德甚多于前。

fù cì jiāo shī jiā ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
“复次，憍尸迦，若善男子、善女人等，
jiào shàn bù zhōu zhū yǒu qíng lèi jiē yú wú shàng zhèng děng pú tí dé bú
教赡部洲诸有情类皆于无上正等菩提得不
tuì zhuǎn fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì
退转，复以般若波罗蜜多无量法门巧妙文义
wèi qí guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí
为其广说，宣示开演显了解释，分别义趣令其
yì jiě yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú zhōng quàn yī sù qù
易解；有善男子、善女人等，于中劝一速趣
wú shàng zhèng děng pú tí lìng shuō sān shèng jiù dù yī qiè fù yǐ bō
无上正等菩提，令说三乘救度一切，复以般
rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí guǎng shuō
若波罗蜜多无量法门巧妙文义为其广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě jiāo shī jiā
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解。憍尸迦，
hòu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé
后善男子、善女人等所获功德甚多于前。何
yǐ gù jiāo shī jiā zhù bú tuì zhuǎn dì pú sà mó hē sà bú shèn
以故？憍尸迦，住不退转地菩萨摩诃萨，不甚
jiǎ jiè suǒ shuō fǎ gù yú wú shàng jué dìng qù xiàng gù yú dà pú tí
假藉所说法故，于无上觉定趣向故，于大菩提
bú tuì zhuǎn gù sù qù dà pú tí pú sà mó hē sà yào shèn jiǎ jiè
不退转故。速趣大菩提菩萨摩诃萨，要甚假藉

suǒshuō fǎ gù yú wú shàngjué qiú sù qù gù guānshēng sǐ kǔ yī
所说法故，于无上觉求速趣故，观生死苦一
qiè yǒuqíng yùn dà bēi xīn jí tòngqiè gù
切有情运大悲心极痛切故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōuzhū yǒuqíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置赡部洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rén děng jiàoshàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōuzhū yǒu
男子、善女人等，教赡部洲、东胜身洲诸有

qíng lèi jiē yú wú shàngzhèngděng pú tí dé bú tuì zhuǎn fù yǐ bō
情类皆于无上正等菩提得不退转，复以般

rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí guǎng shuō
若波罗蜜多无量法门巧妙文义为其广说，

xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě yǒu shàn
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解；有善

nán zǐ shàn nǚ rén děng yú zhōng quàn yī sù qù wú shàngzhèngděng
男子、善女人等，于中劝一速趣无上正等

pú tí lìng shuō sān chéng jiù dù yī qiè fù yǐ bō rě bō luó mì duō
菩提，令说三乘救度一切，复以般若波罗蜜多

wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn
无量法门巧妙文义为其广说，宣示开演显

liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě jiāo shī jiā hòu shàn nán zǐ
了解释，分别义趣令其易解。憍尸迦，后善男子、

shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī
善女人等所获功德甚多于前。何以故？憍尸

jiā zhù bú tuì zhuǎn dì pú sà mó hē sà bú shèn jiǎ jiè suǒshuō fǎ
迦，住不退转地菩萨摩诃萨，不甚假藉所说法

gù yú wú shàngjué dìng qù xiàng gù yú dà pú tí bú tuì zhuǎn gù
故，于无上觉定趣向故，于大菩提不退转故。

sù qù dà pú tí pú sà mó hē sà yào shèn jiǎ jiè suǒshuō fǎ gù yú
速趣大菩提菩萨摩诃萨，要甚假藉所说法故，于

wú shàngjué qiú sù qù gù guānshēng sǐ kǔ yī qiè yǒuqíng yùn dà bēi
无上觉求速趣故，观生死苦一切有情运大悲

xīn jí tòngqiè gù
心极痛切故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲

zhū yǒuqíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiàoshàn bù zhōu
诸有情类。若善男子、善女人等，教赡部洲、

dōngshèngshēnzhōu xī niú huòzhōuzhūyǒuqíng lèi jiē yú wú shàngzhèng
东胜身洲、西牛货洲诸有情类皆于无上正
děng pú tí dé bú tuì zhuǎn fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ
等菩提得不退转，复以般若波罗蜜多无量法
ménqiǎomiào wén yì wèi qí guǎngshuō xuān shì kāi yǎnxiǎnliǎo jiě shì
门巧妙文义为其广说，宣示开演显了解释，
fēn bié yì qù lìng qí yì jiě yǒushànnán zǐ shàn nǚ rén děng yú
分别义趣令其易解；有善男子、善女人等，于
zhōngquàn yī sù qù wú shàngzhèngděng pú tí lìng shuō sān shèng jiù
中劝一速趣无上正等菩提，令说三乘救
dù yī qiè fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ ménqiǎomiào wén
度一切，复以般若波罗蜜多无量法门巧妙文
yì wèi qí guǎngshuō xuān shì kāi yǎnxiǎnliǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng
义为其广说，宣示开演显了解释，分别义趣令
qí yì jiě jiāo shī jiā hòushànnán zǐ shàn nǚ rén děngsuǒ huò gōng
其易解。憍尸迦，后善男子、善女人等所获功
dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā zhù bú tuì zhuǎn dì pú
德甚多于前。何以故？憍尸迦，住不退转地菩
sà mó hē sà bú shèn jiǎ jiè suǒshuō fǎ gù yú wú shàngjué dìng qù
萨摩诃萨，不甚假藉所说法故，于无上觉定趣
xiàng gù yú dà pú tí bú tuì zhuǎn gù sù qù dà pú tí pú sà mó
向故，于大菩提不退转故。速趣大菩提菩萨摩
hē sà yào shèn jiǎ jiè suǒshuō fǎ gù yú wú shàngjué qiú sù qù gù
诃萨，要甚假藉所说法故，于无上觉求速趣故，
guānshēng sǐ kǔ yī qiè yǒuqíng yùn dà bēi xīn jí tòng qiè gù
观生死苦一切有情运大悲心极痛切故。

fù cì jiāo shī jiā zhì shàn bù zhōu dōngshèngshēnzhōu
“复次，憍尸迦，置赡部洲、东胜身洲、

xī niú huòzhōuzhūyǒuqíng lèi ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén děngjiàoshàn
西牛货洲诸有情类。若善男子、善女人等教赡
bù zhōu dōngshèngshēnzhōu xī niú huòzhōu běi jù lú zhōuzhūyǒu
部洲、东胜身洲、西牛货洲、北俱卢洲诸有
qíng lèi jiē yú wú shàngzhèngděng pú tí dé bú tuì zhuǎn fù yǐ bō
情类皆于无上正等菩提得不退转，复以般
rě bō luó mì duō wú liàng fǎ ménqiǎomiào wén yì wèi qí guǎngshuō
若波罗蜜多无量法门巧妙文义为其广说，
xuān shì kāi yǎnxiǎnliǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě yǒushàn
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解；有善

nán zǐ shàn nǚ rénděng yú zhōngquàn yī sù qù wú shàngzhèngděng
男子、善女人等，于中 劝一速趣无上 正 等
pú tí lìngshuō sānshèng jiù dù yī qiè fù yǐ bō rě bō luó mì duō
菩提，令说三乘 救度一切，复以般若波罗蜜多
wú liàng fǎ ménqiǎomiào wén yì wèi qí guǎngshuō xuān shì kāi yǎn xiǎn
无量法门巧妙文义为其广 说，宣示开演显
liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě jiāo shī jiā hòu shàn nán zǐ
了解释，分别义趣令其易解。憍尸迦，后善男子、
shàn nǚ rénděng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé yǐ gù jiāo shī
善女人等所获功德甚多于前。何以故？憍尸
jiā zhù bú tuì zhuǎn dì pú sà mó hē sà bú shèn jiǎ jiè suǒ shuō fǎ
迦，住不退转地菩萨摩诃萨，不甚假藉所说法
gù yú wú shàng jué dìng qù xiàng gù yú dà pú tí bú tuì zhuǎn gù
故，于无上 觉定趣向故，于大菩提不退转 故。
sù qù dà pú tí pú sà mó hē sà yào shèn jiǎ jiè suǒ shuō fǎ gù yú
速趣大菩提菩萨摩诃萨，要甚假藉所说法故，于
wú shàng jué qiú sù qù gù guān shēng sǐ kǔ yī qiè yǒu qíng yùn dà bēi
无上 觉求速趣故，观 生 死 苦 一切有情运大悲
xīn jí tòng qiè gù
心极痛切故。

fù cì jiāo shī jiā zhì sì dà zhōuzhū yǒu qíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置四大洲诸有情类。若善

nán zǐ shàn nǚ rénděng jiàoxiǎoqiān jiè zhū yǒu qíng lèi jiē yú wú shàng
男子、善女人等，教小千界诸有情类皆于无上
zhèngděng pú tí dé bú tuì zhuǎn fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng
正 等菩提得不退转，复以般若波罗蜜多无量
fǎ ménqiǎomiào wén yì wèi qí guǎngshuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě
法门巧妙文义为其广 说，宣示开演显了解
shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rénděng
释，分别义趣令其易解；有善男子、善女人等，
yú zhōngquàn yī sù qù wú shàngzhèngděng pú tí lìng shuō sānshèng
于中 劝一速趣无上 正 等菩提，令说三乘
jiù dù yī qiè fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ ménqiǎomiào
救度一切，复以般若波罗蜜多无量法门巧妙
wén yì wèi qí guǎngshuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù
文义为其广 说，宣示开演显了解释，分别义趣
lìng qí yì jiě jiāo shī jiā hòu shàn nán zǐ shàn nǚ rénděng suǒ huò
令其易解。憍尸迦，后善男子、善女人等所获

gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā zhù bú tuì zhuǎn dì
功德甚多于前。何以故？憍尸迦，住不退转地
pú sà mó hē sà bú shèn jiǎ jiè suǒshuō fǎ gù yú wú shàng jué dìng
菩萨摩诃萨，不甚假藉所说法故，于无上觉定
qù xiàng gù yú dà pú tí bú tuì zhuǎn gù sù qù dà pú tí pú sà
趣向故，于大菩提不退转故。速趣大菩提菩萨
mó hē sà yào shèn jiǎ jiè suǒshuō fǎ gù yú wú shàng jué qiú sù qù
摩诃萨，要甚假藉所说法故，于无上觉求速趣
gù guānshēng sǐ kǔ yī qiè yǒuqíng yùn dà bēi xīn jí tòng qiè gù
故，观生死苦一切有情运大悲心极痛切故。

fù cì jiāo shī jiā zhì xiǎoqiān jiè zhū yǒuqíng lèi ruò shàn
“复次，憍尸迦，置小千界诸有情类。若善
nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào zhōng qiān jiè zhū yǒuqíng lèi jiē yú wú
男子、善女人等，教中千界诸有情类皆于无
shàng zhèng děng pú tí dé bú tuì zhuǎn fù yǐ bō rě bō luó mì duō
上正等菩提得不退转，复以般若波罗蜜多
wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn
无量法门巧妙文义为其广说，宣示开演显
liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén
了解释，分别义趣令其易解；有善男子、善女人
děng yú zhōng quàn yī sù qù wú shàng zhèng děng pú tí lìng shuō sān
等，于中劝一速趣无上正等菩提，令说三
shèng jiù dù yī qiè fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo
乘救度一切，复以般若波罗蜜多无量法门巧
miào wén yì wèi qí guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié
妙文义为其广说，宣示开演显了解释，分别
yì qù lìng qí yì jiě jiāo shī jiā hòu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng
义趣令其易解。憍尸迦，后善男子、善女人等
suǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā zhù bú tuì
所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，住不退
zhuǎn dì pú sà mó hē sà bú shèn jiǎ jiè suǒshuō fǎ gù yú wú shàng
转地菩萨摩诃萨，不甚假藉所说法故，于无上
jué dìng qù xiàng gù yú dà pú tí bú tuì zhuǎn gù sù qù dà pú tí
觉定趣向故，于大菩提不退转故。速趣大菩提
pú sà mó hē sà yào shèn jiǎ jiè suǒshuō fǎ gù yú wú shàng jué qiú
菩萨摩诃萨，要甚假藉所说法故，于无上觉求
sù qù gù guānshēng sǐ kǔ yī qiè yǒuqíng yùn dà bēi xīn jí tòng qiè
速趣故，观生死苦一切有情运大悲心极痛切

gù
故。

fù cì jiāo shī jiā zhì zhōngqiān jiè zhūyǒuqíng lèi ruò
“复次，憍尸迦，置中千界诸有情类。若
shànnán zǐ shàn nǚ rénděng jiàohuà sānqiān dà qiān shì jiè zhūyǒuqíng
善男子、善女人等，教化三千大千世界诸有情
lèi jiē yú wú shàngzhèngděng pú tí dé bú tuì zhuǎn fù yǐ bō rě bō
类皆于无上正等菩提得不退转，复以般若波
luó mì duō wú liàng fǎ ménqiǎomiào wén yì wèi qí guǎngshuō xuān shì
罗蜜多无量法门巧妙文义为其广说，宣示
kāi yǎnxiǎnliǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě yǒushànnán zǐ
开演显了解释，分别义趣令其易解；有善男子、
shàn nǚ rénděng yú zhōngquàn yī sù qù wú shàngzhèngděng pú tí
善女人等，于中劝一速趣无上正等菩提，
lìngshuō sānshèng jiù dù yī qiè fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ
令说三乘救度一切，复以般若波罗蜜多无量法
ménqiǎomiào wén yì wèi qí guǎngshuō xuān shì kāi yǎnxiǎnliǎo jiě shì
门巧妙文义为其广说，宣示开演显了解释，
fēn bié yì qù lìng qí yì jiě jiāo shī jiā hòushànnán zǐ shàn nǚ rén
分别义趣令其易解。憍尸迦，后善男子、善女人
děngsuǒ huò gōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù jiāo shī jiā zhù bú
等所获功德甚多于前。何以故？憍尸迦，住不
tuì zhuǎn dì pú sà mó hē sà bú shèn jiǎ jiè suǒshuō fǎ gù yú wú
退转地菩萨摩诃萨，不甚假藉所说法故，于无
shàng jué dìng qù xiàng gù yú dà pú tí bú tuì zhuǎn gù sù qù dà
上觉定趣向故，于大菩提不退转故。速趣大
pú tí pú sà mó hē sà yào shèn jiǎ jiè suǒshuō fǎ gù yú wú shàng
菩提菩萨摩诃萨，要甚假藉所说法故，于无上
jué qiú sù qù gù guānshēng sǐ kǔ yī qiè yǒuqíng yùn dà bēi xīn jí
觉求速趣故，观生死苦一切有情运大悲心极
tòng qiè gù
痛切故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ sānqiān dà qiān shì jiè zhūyǒuqíng
“复次，憍尸迦，置此三千大千世界诸有情
lèi ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng jiàohuà shí fāng gè rú jìng qié
类。若善男子、善女人等，教化十方各如殒伽
shā děng shì jiè zhūyǒuqíng lèi jiē yú wú shàngzhèngděng pú tí dé bú
沙等世界诸有情类皆于无上正等菩提得不

tuì zhuǎn fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì
退转，复以般若波罗蜜多无量法门巧妙文义
wèi qí guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí
为其广说，宣示开演显了解释，分别义趣令其
yì jiě yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú zhōng quàn yī sù qù
易解；有善男子、善女人等，于中劝一速趣
wú shàng zhèng děng pú tí lìng shuō sān shèng jiù dù yī qiè fù yǐ bō
无上正等菩提，令说三乘救度一切，复以般
rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí guǎng shuō
若波罗蜜多无量法门巧妙文义为其广说，
xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě jiāo shī jiā
宣示开演显了解释，分别义趣令其易解。憍尸迦，
hòu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé
后善男子、善女人等所获功德甚多于前。何
yǐ gù jiāo shī jiā zhù bú tuì zhuǎn dì pú sà mó hē sà bú shèn
以故？憍尸迦，住不退转地菩萨摩訶萨，不甚
jiǎ jiè suǒ shuō fǎ gù yú wú shàng jué dìng qù xiàng gù yú dà pú tí
假藉所说法故，于无上觉定趣向故，于大菩提
bú tuì zhuǎn gù sù qù dà pú tí pú sà mó hē sà yào shèn jiǎ jiè
不退转故。速趣大菩提菩萨摩訶萨，要甚假藉
suǒ shuō fǎ gù yú wú shàng jué qiú sù qù gù guān shēng sǐ kǔ yī
所说法故，于无上觉求速趣故，观生死苦一
qiè yǒu qíng yùn dà bēi xīn jí tòng qiè gù
切有情运大悲心极痛切故。

fù cì jiāo shī jiā zhì cǐ shí fāng gè rú jìng qié shā děng shì
“复次，憍尸迦，置此十方各如殍伽沙等世

jiè zhū yǒu qíng lèi ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng jiào huà shí fāng
界诸有情类。若善男子、善女人等，教化十方

yī qiè shì jiè zhū yǒu qíng lèi jiē yú wú shàng zhèng děng pú tí dé bú tuì
一切世界诸有情类皆于无上正等菩提得不退

zhuǎn fù yǐ bō rě bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi
转，复以般若波罗蜜多无量法门巧妙文义为

qí guǎng shuō xuān shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì
其广说，宣示开演显了解释，分别义趣令其易

jiě yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú zhōng quàn yī sù qù wú
解；有善男子、善女人等，于中劝一速趣无

shàng zhèng děng pú tí lìng shuō sān shèng jiù dù yī qiè fù yǐ bō rě
上正等菩提，令说三乘救度一切，复以般若

bō luó mì duō wú liàng fǎ mén qiǎo miào wén yì wèi qí guǎng shuō xuān
波罗蜜多无量法门巧妙文义为其广说，宣
shì kāi yǎn xiǎn liǎo jiě shì fēn bié yì qù lìng qí yì jiě jiāo shī jiā
示开演显了解释，分别义趣令其易解。憍尸迦，
hòu shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng suǒ huò gōng dé shèn duō yú qián hé
后善男子、善女人等所获功德甚多于前。何
yǐ gù jiāo shī jiā zhù bú tuì zhuǎn dì pú sà mó hē sà bú shèn
以故？憍尸迦，住不退转地菩萨摩诃萨，不甚
jiǎ jiè suǒ shuō fǎ gù yú wú shàng jué dìng qù xiàng gù yú dà pú tí
假藉所说法故，于无上觉定趣向故，于大菩提
bú tuì zhuǎn gù sù qù dà pú tí pú sà mó hē sà yào shèn jiǎ jiè
不退转故。速趣大菩提菩萨摩诃萨，要甚假藉
suǒ shuō fǎ gù yú wú shàng jué qiú sù qù gù guān shēng sǐ kǔ yī
所说法故，于无上觉求速趣故，观生死苦一
qiè yǒu qíng yùn dà bēi xīn jí tòng qiè gù
切有情运大悲心极痛切故。”

ěr shí tiān dì shì bó fó yán shì zūn rú rú pú sà mó hē
尔时，天帝释白佛言：“世尊！如如菩萨摩诃
sà zhuǎn jìn wú shàng zhèng děng pú tí rú shì rú shì yīng yǐ bù shī bō
萨转近无上正等菩提，如是如是应以布施波
luó mì duō sù jí jiào jiè jiào shòu bǐ pú sà mó hē sà rú rú pú sà
罗蜜多速疾教诫教授彼菩萨摩诃萨；如如菩萨
mó hē sà zhuǎn jìn wú shàng zhèng děng pú tí rú shì rú shì yīng yǐ jìng
摩诃萨转近无上正等菩提，如是如是应以净
jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō sù jí jiào jiè
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多速疾教诫
jiào shòu bǐ pú sà mó hē sà
教授彼菩萨摩诃萨。

shì zūn rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàng zhèng děng
“世尊！如如菩萨摩诃萨转近无上正等
pú tí rú shì rú shì yīng yǐ nèi kōng sù jí jiào jiè jiào shòu bǐ pú sà
菩提，如是如是应以内空速疾教诫教授彼菩萨
mó hē sà rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàng zhèng děng pú tí
摩诃萨；如如菩萨摩诃萨转近无上正等菩提，
rú shì rú shì yīng yǐ wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng
如是如是应以外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散

kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ pú sà mó hē sà
自性空速疾教诫教授彼菩萨摩诃萨。

shì zūn rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
“世尊!如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ zhēn rú sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ pú sà
菩提,如是如是应以真如速疾教诫教授彼菩萨
mó hē sà rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng pú tí
摩诃萨;如如菩萨摩诃萨转近无上正等菩提,
rú shì rú shì yīng yǐ fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì
如是如是应以法界、法性、不虚妄性、不变异
xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚
kōng jiè bù sī yì jiè sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ pú sà mó hē sà
空界、不思議界速疾教诫教授彼菩萨摩诃萨。

shì zūn rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
“世尊!如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ kǔ shèng dì sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ pú
菩提,如是如是应以苦圣谛速疾教诫教授彼菩
sà mó hē sà rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng pú
萨摩诃萨;如如菩萨摩诃萨转近无上正等菩
tí rú shì rú shì yīng yǐ jí miè dào shèng dì sù jí jiào jiè jiào
提,如是如是应以集、灭、道圣谛速疾教诫教
shòu bǐ pú sà mó hē sà
授彼菩萨摩诃萨。

shì zūn rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
“世尊!如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ sì jìng lǜ sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ pú
菩提,如是如是应以四静虑速疾教诫教授彼菩
sà mó hē sà rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng pú
萨摩诃萨;如如菩萨摩诃萨转近无上正等菩
tí rú shì rú shì yīng yǐ sì wú liàng sì wú sè dìng sù jí jiào jiè jiào
提,如是如是应以四无量、四无色定速疾教诫教
shòu bǐ pú sà mó hē sà
授彼菩萨摩诃萨。

shì zūn rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
“世尊!如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ bā jiě tuō sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ pú
菩提,如是如是应以八解脱速疾教诫教授彼菩

sà mó hē sà rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng pú
萨摩诃萨;如如菩萨摩诃萨转近无上正等菩

tí rú shì rú shì yīng yǐ bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biānchù
提,如是如是应以八胜处、九次第定、十遍处

sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ pú sà mó hē sà
速疾教诫教授彼菩萨摩诃萨。

shì zūn rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
“世尊!如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ sì niànzhù sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ pú
菩提,如是如是应以四念住速疾教诫教授彼菩

sà mó hē sà rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng pú
萨摩诃萨;如如菩萨摩诃萨转近无上正等菩

tí rú shì rú shì yīng yǐ sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ
提,如是如是应以四正断、四神足、五根、五

lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ pú sà
力、七等觉支、八圣道支速疾教诫教授彼菩萨

mó hē sà
摩诃萨。

shì zūn rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
“世尊!如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ kōng jiě tuō mén sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ
菩提,如是如是应以空解脱门速疾教诫教授彼

pú sà mó hē sà rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
菩萨摩诃萨;如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén sù jí jiào
菩提,如是如是应以无相、无愿解脱门速疾教

jiè jiàoshòu bǐ pú sà mó hē sà
诫教授彼菩萨摩诃萨。

shì zūn rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
“世尊!如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ wǔ yǎn sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ pú sà
菩提,如是如是应以五眼速疾教诫教授彼菩萨

mó hē sà rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng pú tí
摩诃萨;如如菩萨摩诃萨转近无上正等菩提,

rú shì rú shì yīng yǐ liù shéntōng sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ pú sà mó
如是如是应以六神通速疾教诫教授彼菩萨摩
hē sà
诃萨。

shì zūn rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
“世尊！如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ fó shí lì sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ pú
菩提，如是如是应以佛十力速疾教诫教授彼菩

sà mó hē sà rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng pú
萨摩诃萨；如如菩萨摩诃萨转近无上正等菩

tí rú shì rú shì yīng yǐ sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
提，如是如是应以四无所畏、四无碍解、大慈、

dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ sù jí jiào jiè jiàoshòu
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法速疾教诫教授

bǐ pú sà mó hē sà
彼菩萨摩诃萨。

shì zūn rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
“世尊！如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ wú wàng shī fǎ sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ
菩提，如是如是应以无忘失法速疾教诫教授彼

pú sà mó hē sà rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
菩萨摩诃萨；如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ héngzhù shěxìng sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ
菩提，如是如是应以恒住舍性速疾教诫教授彼

pú sà mó hē sà
菩萨摩诃萨。

shì zūn rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
“世尊！如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ yī qiè zhì sù jí jiào jiè jiàoshòu bǐ pú
菩提，如是如是应以一切智速疾教诫教授彼菩

sà mó hē sà rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng pú
萨摩诃萨；如如菩萨摩诃萨转近无上正等菩

tí rú shì rú shì yīng yǐ dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì sù jí jiào jiè
提，如是如是应以道相智、一切相智速疾教诫

jiàoshòu bǐ pú sà mó hē sà
教授彼菩萨摩诃萨。

shì zūn rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
“世尊！如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ yī qiè tuó luó ní mén sù jí jiào jiè jiào
菩提，如是如是应以一切陀罗尼门速疾教诫教
shòu bǐ pú sà mó hē sà rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàng
授彼菩萨摩诃萨；如如菩萨摩诃萨转近无上
zhèngděng pú tí rú shì rú shì yīng yǐ yī qiè sān mó dì mén sù jí
正等菩提，如是如是应以一切三摩地门速疾
jiào jiè jiàoshòu bǐ pú sà mó hē sà
教诫教授彼菩萨摩诃萨。

shì zūn rú rú pú sà mó hē sà zhuǎn jìn wú shàngzhèngděng
“世尊！如如菩萨摩诃萨转近无上正等

pú tí rú shì rú shì yīng yǐ shàngmiào yī fú yǐn shí wò jù
菩提，如是如是应以上妙衣服、饮食、卧具、
yī yào suí qí suǒ xū zhǒngzhǒng zī jù gòngyǎngshèshòu bǐ pú sà
医药，随其所须种种资具，供养摄受彼菩萨
mó hē sà
摩诃萨。

shì zūn ruò shànán zǐ shàn nǚ rén děngnéng yǐ rú shì
“世尊！若善男子、善女人，等能以如是

fǎ shī cái shī gòngyǎngshèshòu bǐ pú sà mó hē sà shì shànán zǐ
法施、财施供养摄受彼菩萨摩诃萨，是善男子、
shàn nǚ rénděngsuǒhuògōng dé shènduō yú qián hé yǐ gù
善女人等所获功德甚多于前。何以故？

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà yào yóu yǐ cǐ bù shī jìng jiè
“世尊！彼菩萨摩诃萨要由以此布施、净戒、

ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì duōjiào jiè jiàoshòusuǒshè
安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多教诫教授所摄
shòu gù sù zhèng wú shàngzhèngděng pú tí
受故，速证无上正等菩提。

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà yào yóu yǐ cǐ nèikōng wàikōng
“世尊！彼菩萨摩诃萨要由以此内空、外空、

nèi wàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì kōng yǒuwéikōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无
wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng wú biàn yì kōng běn
为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本
xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得
kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngjiào jiè jiàoshòusuǒ
空、无性空、自性空、无性自性空教诫教授所

shèshòu gù sù zhèng wú shàngzhèngděng pú tí
摄受故，速证无上正等菩提。

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà yào yóu yǐ cǐ zhēn rú fǎ jiè
“世尊！彼菩萨摩诃萨要由以此真如、法界、
fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè jiào jiè
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界教诫
jiàoshòu suǒ shèshòu gù sù zhèng wú shàngzhèngděng pú tí
教授所摄受故，速证无上正等菩提。

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà yào yóu yǐ cǐ kǔ shèng dì jí
“世尊！彼菩萨摩诃萨要由以此苦圣谛、集
shèng dì mièshèng dì dào shèng dì jiào jiè jiàoshòu suǒ shèshòu gù
圣谛、灭圣谛、道圣谛教诫教授所摄受故，
sù zhèng wú shàngzhèngděng pú tí
速证无上正等菩提。

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà yào yóu yǐ cǐ sì jìng lǜ sì
“世尊！彼菩萨摩诃萨要由以此四静虑、四
wú liàng sì wú sè dìng jiào jiè jiàoshòu suǒ shèshòu gù sù zhèng wú
无量、四无色定教诫教授所摄受故，速证无
shàngzhèngděng pú tí
上正等菩提。

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà yào yóu yǐ cǐ bā jiě tuō bā
“世尊！彼菩萨摩诃萨要由以此八解脱、八
shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù jiào jiè jiàoshòu suǒ shèshòu gù
胜处、九次第定、十遍处教诫教授所摄受故，
sù zhèng wú shàngzhèngděng pú tí
速证无上正等菩提。

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà yào yóu yǐ cǐ sì niàn zhù sì
“世尊！彼菩萨摩诃萨要由以此四念住、四
zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng
正断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣
dào zhī jiào jiè jiàoshòu suǒ shèshòu gù sù zhèng wú shàngzhèngděng pú
道支教诫教授所摄受故，速证无上正等菩
tí
提。

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà yào yóu yǐ cǐ kōng jiě tuō mén
“世尊！彼菩萨摩诃萨要由以此空解脱门、

wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén jiào jiè jiào shòu suǒ shè shòu gù
无相解脱门、无愿解脱门教诫教授所摄受故，
sù zhèng wú shàng zhèng děng pú tí
速证无上正等菩提。

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà yào yóu yǐ cǐ wǔ yǎn liù shén
“世尊！彼菩萨摩诃萨要由以此五眼、六神

tōng jiào jiè jiào shòu suǒ shè shòu gù sù zhèng wú shàng zhèng děng pú tí
通教诫教授所摄受故，速证无上正等菩提。

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà yào yóu yǐ cǐ fó shí lì sì
“世尊！彼菩萨摩诃萨要由以此佛十力、四

wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、

shí bā fó bú gòng fǎ jiào jiè jiào shòu suǒ shè shòu gù sù zhèng wú shàng
十八佛不共法教诫教授所摄受故，速证无上

zhèng děng pú tí
正等菩提。

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà yào yóu yǐ cǐ wú wàng shī fǎ
“世尊！彼菩萨摩诃萨要由以此无忘失法、

héng zhù shě xìng jiào jiè jiào shòu suǒ shè shòu gù sù zhèng wú shàng zhèng
恒住舍性教诫教授所摄受故，速证无上正

děng pú tí
等菩提。

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà yào yóu yǐ cǐ yī qiè zhì dào
“世尊！彼菩萨摩诃萨要由以此一切智、道

xiàng zhì yī qiè xiàng zhì jiào jiè jiào shòu suǒ shè shòu gù sù zhèng wú
相智、一切相智教诫教授所摄受故，速证无

shàng zhèng děng pú tí
上正等菩提。

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà yào yóu yǐ cǐ yī qiè tuó luó ní
“世尊！彼菩萨摩诃萨要由以此一切陀罗尼

mén yī qiè sān mó dì mén jiào jiè jiào shòu suǒ shè shòu gù sù zhèng wú
门、一切三摩地门教诫教授所摄受故，速证无

shàng zhèng děng pú tí
上正等菩提。

shì zūn bǐ pú sà mó hē sà fù yóu yǐ cǐ yī fú yǐn shí
“世尊！彼菩萨摩诃萨复由以此衣服、饮食、

wò jù yī yào suí qí suǒ xū zhǒng zhǒng zī jù suǒ shè shòu gù sù
卧具、医药，随其所须种种资具所摄受故，速

zhèng wú shàngzhèngděng pú tí
证无上正等菩提。”

ěr shí jù shòushànxiàngàotiān dì shì yán shàn zāi shàn zāi
尔时，具寿善现告天帝释言：“善哉！善哉！

jiāo shī jiā rǔ nǎi néng quàn lì bǐ pú sà mó hē sà fù néng shè shòu
憍尸迦，汝乃能劝励彼菩萨摩诃萨，复能摄受

bǐ pú sà mó hē sà yì néng hù zhù bǐ pú sà mó hē sà rǔ jīn yǐ
彼菩萨摩诃萨，亦能护助彼菩萨摩诃萨，汝今已

zuò fó shèng dì zǐ suǒ yīng zuò shì yī qiè rú lái zhū shèng dì zǐ wèi
作佛圣弟子所应作事。一切如来诸圣弟子，为

yù lì lè zhū yǒu qíng gù fāng biàn quàn lì bǐ pú sà mó hē sà lìng
欲利乐诸有情故，方便劝励彼菩萨摩诃萨，令

sù qù wú shàngzhèngděng pú tí yǐ fǎ shī cái shī shè shòu hù zhù
速趣无上正等菩提，以法施、财施摄受护助

bǐ pú sà mó hē sà lìng sù zhèng wú shàngzhèngděng pú tí hé yǐ
彼菩萨摩诃萨，令速证无上正等菩提。何以

gù
故？

jiāo shī jiā yī qiè rú lái shēng wén dú jué shì jiān
“憍尸迦，一切如来、声闻、独觉、世间

shèng shì yóu bǐ pú sà mó hē sà gù ér dé chū shēng suǒ yǐ zhě hé
胜事，由彼菩萨摩诃萨故而得出生。所以者何？

ruò wú pú sà mó hē sà fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn zhě
若无菩萨摩诃萨发阿耨多罗三藐三菩提心者，

zé wú yǒu néng xiū xué bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù
则无有能修学布施、净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duō yì wú yǒu néng ān zhù nèi kōng wài kōng nèi
般若波罗蜜多，亦无有能安住内空、外空、内

wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi
外空、空空、大空、胜义空、有为空、无为

kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng
空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性

kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng
空、自相空、共相空、一切法空、不可得空、

wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng yì wú yǒu néng ān zhù
无性空、自性空、无性自性空，亦无有能安住

zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng
真如、法界、法性、不虚妄性、不变异性、平

děngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè yì wú yǒunéng ān zhù kǔ shèng dì jí shèng dì miè
不思議界，亦无有能安住苦圣谛、集圣谛、灭
shèng dì dào shèng dì yì wú yǒunéng xiū xué sì jìng lǜ sì wú liàng
圣谛、道圣谛，亦无有能修学四静虑、四无量、
sì wú sè dìng yì wú yǒunéng xiū xué bā jiě tuō bā shèngchù jiǔ
四无色定，亦无有能修学八解脱、八胜处、九
cì dì dìng shí biànchù yì wú yǒunéng xiū xué sì niànzhù sì zhèng
次第定、十遍处，亦无有能修学四念住、四正
duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道
zhī yì wú yǒunéng xiū xuékōng jiě tuōmén wú xiàng jiě tuōmén wú
支，亦无有能修学空解脱门、无相解脱门、无
yuàn jiě tuōmén yì wú yǒunéng xiū xué wǔ yǎn liù shéntōng yì wú
愿解脱门，亦无有能修学五眼、六神通，亦无
yǒunéng xiū xué fó shí lì sì wú suǒwèi sì wú ài jiě dà cí
有能修学佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、
dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yì wú yǒunéng xiū
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法，亦无有能修
xué wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng yì wú yǒunéng xiū xué yī qiè zhì
学无忘失法、恒住舍性，亦无有能修学一切智、
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yì wú yǒunéng xiū xué yī qiè tuó luó ní
道相智、一切相智，亦无有能修学一切陀罗尼
mén yī qiè sān mó dì mén ruò wú pú sà mó hē sà xiū xué ān zhù rú
门、一切三摩地门。若无菩萨摩诃萨修学安住如
shì zhū shì zé wú yǒunéngzhèng dé wú shàngzhèngděng pú tí ruò wú
是诸事，则无有能证得无上正等菩提。若无
pú sà mó hē sà zhèng dé wú shàngzhèngděng pú tí zé wú yǒunéng
菩萨摩诃萨证得无上正等菩提，则无有能
ān lì pú sà shēngwén dú jué shì jiānshèng shì
安立菩萨、声闻、独觉、世间胜事。

jiāo shī jiā yóuyǒu pú sà mó hē sà fā ā nòuduō luó sān
“**憍尸迦**，由有菩萨摩诃萨发阿耨多罗三

miǎosān pú tí xīn gù zé biànyǒunéng xiū xué bù shī jìng jiè ān
藐三菩提心故，则便有能修学布施、净戒、安
rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō yì fù yǒunéng ān zhù
忍、精进、静虑、般若波罗蜜多，亦复有能安住

nèi kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng
内空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、
yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无
biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法
kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空，
yì fù yǒu néng ān zhù zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
亦复有能安住真如、法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè yì fù yǒu néng ān zhù kǔ shèng dì
际、虚空界、不思議界，亦复有能安住苦圣谛、
jí shèng dì miè shèng dì dào shèng dì yì fù yǒu néng xiū xué sì
集圣谛、灭圣谛、道圣谛，亦复有能修学四
jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng yì fù yǒu néng xiū xué bā jiě
静虑、四无量、四无色定，亦复有能修学八解
tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù yì fù yǒu néng xiū
脱、八胜处、九次第定、十遍处，亦复有能修
xué sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī
学四念住、四正断、四神足、五根、五力、七
děng jué zhī bā shèng dào zhī yì fù yǒu néng xiū xué kōng jiě tuō mén
等觉支、八圣道支，亦复有能修学空解脱门、
wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén yì fù yǒu néng xiū xué wǔ yǎn
无相解脱门、无愿解脱门，亦复有能修学五眼、
liù shén tōng yì fù yǒu néng xiū xué fó shí lì sì wú suǒ wèi sì
六神通，亦复有能修学佛十力、四无所畏、四
wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng
无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共
fǎ yì fù yǒu néng xiū xué wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng yì fù
法，亦复有能修学无忘失法、恒住舍性，亦复
yǒu néng xiū xué yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yì fù yǒu
有能修学一切智、道相智、一切相智，亦复有
néng xiū xué yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén yóu yǒu pú
能修学一切陀罗尼门、一切三摩地门。由有菩
sà mó hē sà xiū xué ān zhù rú shì shì gù zé biàn yǒu néng zhèng dé wú
萨摩诃萨修学安住如是事故，则便有能证得无

shàngzhèngděng pú tí yóuyǒu pú sà mó hē sà zhèng dé wú shàngzhèng
上正等菩提。由有菩萨摩诃萨证得无上正
děng pú tí zé duàn shì jiān yī qiè dì yù pángshēng guǐ jiè
等菩提，则断世间一切地狱、傍生、鬼界，
yì néngsǔnjiǎn ā sù luò dǎngzēng yì tiānzhòng
亦能损减阿素洛党增益天众。

jiāo shī jiā yóuyǒu pú sà mó hē sà zhèng dé ā nòuduō luó
“**僬尸迦**，由有菩萨摩诃萨证得阿耨多罗

sānmiǎosān pú tí gù biànyǒuchà dì lì dà zú pó luó mén dà zú
三藐三菩提故，便有刹帝力大族、婆罗门大族、
zhǎngzhě dà zú jū shì dà zú chūxiàn shì jiān yóu cǐ fù yǒu sì dà
长者大族、居士大族出现世间，由此复有四大
wángzhòngtiān sānshí sāntiān yè mó tiān dǔ shǐ duōtiān lè biàn
王众天、三十三天、夜摩天、睹史多天、乐变
huàtiān tā huà zì zài tiānchūxiàn shì jiān yóu cǐ fù yǒu fànzhòngtiān
化天、他化自在天出现世间，由此复有梵众天、
fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn tiān guāngtiān shǎoguāngtiān wú
梵辅天、梵会天、大梵天、光天、少光天、无
liàngguāngtiān jí guāng jìngtiān jìngtiān shǎojìngtiān wú liàng jìng
量光天、极光净天、净天、少净天、无量净
tiān biàn jìng tiān guǎngtiān shǎoguǎngtiān wú liàngguǎngtiān guǎng
天、遍净天、广天、少广天、无量广天、广
guǒtiānchūxiàn shì jiān yóu cǐ fù yǒu wú fán tiān wú rè tiān shànxiàn
果天出现世间，由此复有无烦²天、无热天、善现
tiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiānchūxiàn shì jiān yóu cǐ fù yǒu kōng wú
天、善见天、色究竟天出现世间，由此复有空无
biānchùtiān shí wú biānchùtiān wú suǒyǒuchùtiān fēi xiǎng fēi fēi
边处天、识无边处天、无所有处天、非想非非
xiǎngchùtiānchūxiàn shì jiān yóu cǐ fù yǒu bù shī bō luó mì duō jìng jiè
想处天出现世间，由此复有布施波罗蜜多、净戒
bō luó mì duō ān rěn bō luó mì duō jīng jìn bō luó mì duō jìng lǜ
波罗蜜多、安忍波罗蜜多、精进波罗蜜多、静虑
bō luó mì duō bō rě bō luó mì duōchūxiàn shì jiān yóu cǐ fù yǒu nèi
波罗蜜多、般若波罗蜜多出现世间，由此复有内
kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng shèng yì kōng
空、外空、内外空、空空、大空、胜义空、

² 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú
有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无
biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ
变异空、本性空、自相空、共相空、一切法
kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng
空、不可得空、无性空、自性空、无性自性空
chū xiàn shì jiān yóu cǐ fù yǒu zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng
出现世间，由此复有真如、法界、法性、不虚妄
xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù
性、不变异性、平等性、离生性、法定、法住、
shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè chū xiàn shì jiān yóu cǐ fù yǒu kǔ
实际、虚空界、不思議界出现世间，由此复有苦
shèng dì jí shèng dì miè shèng dì dào shèng dì chū xiàn shì jiān
圣谛、集圣谛、灭圣谛、道圣谛出现世间，
yóu cǐ fù yǒu sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng chū xiàn shì jiān
由此复有四静虑、四无量、四无色定出现世间，
yóu cǐ fù yǒu bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù
由此复有八解脱、八胜处、九次第定、十遍处
chū xiàn shì jiān yóu cǐ fù yǒu sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú
出现世间，由此复有四念住、四正断、四神足、
wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī chū xiàn shì jiān
五根、五力、七等觉支、八圣道支出现世间，
yóu cǐ fù yǒu kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
由此复有空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门
chū xiàn shì jiān yóu cǐ fù yǒu wǔ yǎn liù shén tōng chū xiàn shì jiān yóu
出现世间，由此复有五眼、六神通出现世间，由
cǐ fù yǒu fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà
此复有佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大
bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ chū xiàn shì jiān yóu cǐ
悲、大喜、大舍、十八佛不共法出现世间，由此
fù yǒu wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng chū xiàn shì jiān yóu cǐ fù yǒu
复有无忘失法、恒住舍性出现世间，由此复有
yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì chū xiàn shì jiān yóu cǐ fù
一切智、道相智、一切相智出现世间，由此复
yǒu yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén chū xiàn shì jiān yóu cǐ
有一切陀罗尼门、一切三摩地门出现世间，由此
fù yǒu yī qiè shēng wén chéng yī qiè dú jué chéng yī qiè dà shèng chū
复有一切声闻乘、一切独觉乘、一切大乘出

xiàn shì jiān
现世间。”

chūfēn suí xǐ huíxiàng pǐn dì sān shí yī zhī yī
初分随喜回向品第三十一³之一

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà bó shàng zuò shàn xiàn yán dà
尔时，弥勒菩萨摩诃萨白上座善现言：“大

dé ruò pú sà mó hē sà yú yī qiè yǒu qíng suǒ yǒu gōng dé suí xǐ jù
德！若菩萨摩诃萨于一切有情所有功德，随喜俱

xíng zhū fú yè shì ruò pú sà mó hē sà yǐ cǐ fú yè shì yǔ yī qiè
行诸福业事，若菩萨摩诃萨以此福业事，与一切

yǒu qíng tóng gòng huí xiàng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yǐ wú suǒ
有情同共回向阿耨多罗三藐三菩提，以无所

dé wéi fāng biàn gù ruò yú yǒu qíng suí xǐ huí xiàng zhū fú yè shì ruò
得为方便故。若余有情随喜回向诸福业事，若

zhū yì shēng shēng wén dú jué zhū fú yè shì suǒ wèi shī xìng jiè
诸异生、声闻、独觉诸福业事，所谓施性、戒

xìng xiū xìng sān fú yè shì ruò sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
性、修性三福业事，若四念住、四正断、四神

zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī sì jìng
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支、四静

lù sì wú liàng sì wú sè dìng sì shèng dì bā jiě tuō bā
虑、四无量、四无色定、四圣谛、八解脱、八

shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù kōng wú xiàng wú yuàn
胜处、九次第定、十遍处、空、无相、无愿

jiě tuō mén sì wú ài jiě liù shén tōng děng zhū fú yè shì shì pú
解脱门、四无碍解、六神通等诸福业事，是菩

sà mó hē sà suǒ yǒu suí xǐ huí xiàng gōng dé yú bǐ yì shēng shēng
萨摩诃萨所有随喜回向功德，于彼异生、声

wén dú jué zhū fú yè shì wéi zuì wéi shèng wéi zūn wéi gāo wéi
闻、独觉诸福业事，为最为胜、为尊为高、为

miào wéi wēi miào wéi shàng wéi wú shàng wú děng wú děng děng hé
妙为微妙、为上为无上、无等无等等。何

yǐ gù dà dé yǐ zhū yì shēng xiū fú yè shì dàn wèi lìng jǐ zì zài
以故？大德！以诸异生修福业事，但为令己自在

³ 大正藏：三十一；永乐北藏及龙藏：三十；校勘：三十一

ān lè shēngwén dú jué xiū fú yè shì wèi zì tiáo fú wèi zì
安乐，声闻、独觉修福业事，为自调伏，为自
jì jìng wèi zì niè pán pú sà mó hē sà suǒ yǒu suí xǐ huí xiàng gōng
寂静，为自涅槃，菩萨摩诃萨所有随喜回向功
dé pǔ wèi yī qiè yǒu qíng tiáo fú jì jìng bō niè pán gù
德，普为一切有情调伏寂静般涅槃故。”

ěr shí jù shòu shàn xiàn bō mí lè pú sà mó hē sà yán dà
尔时，具寿善现白弥勒菩萨摩诃萨言：“大
shì shì pú sà mó hē sà suí xǐ huí xiàng xīn pǔ yuán shí fāng wú shù
士！是菩萨摩诃萨随喜回向心，普缘十方无数
wú liàng wú biān shì jiè yī yī shì jiè wú shù wú liàng wú biān zhū fó yǐ
无量无边世界，一一世界无数无量无边诸佛已
niè pán zhě cóng chū fā xīn zhì dé wú shàng zhèng děng pú tí rú shì
涅槃者，从初发心至得无上正等菩提，如是
zhǎn zhuǎn rù wú yú yī bō niè pán hòu nǎi zhì fǎ miè yú qí zhōng jiān
展转入无余依般涅槃后乃至法灭，于其中间
suǒ yǒu liù bō luó mì duō xiāng yìng shàn gēn jí yú wú shù wú liàng wú
所有六波罗蜜多相应善根，及余无数无量无
biān fó fǎ xiāng yìng shàn gēn ruò bǐ yì shēng dì zǐ suǒ yǒu shī xìng jiè
边佛法相应善根。若彼异生弟子所有施性、戒
xìng xiū xìng sān fú yè shì ruò bǐ shēng wén dì zǐ suǒ yǒu xué wú
性、修性三福业事；若彼声闻弟子所有学、无
xué wú lòu shàn gēn ruò zhū rú lái yīng zhèng děng jué suǒ yǒu jiè yùn
学无漏善根；若诸如来、应、正等觉所有戒蕴、
dìng yùn huì yùn jiě tuō yùn jiě tuō zhì jiàn yùn jí wèi lì lè yī
定蕴、慧蕴、解脱蕴、解脱智见蕴，及为利乐一
qiè yǒu qíng dà cí dà bēi dà xǐ dà shě wú shù wú liàng wú biān fó
切有情大慈、大悲、大喜、大舍无数无量无边佛
fǎ jí bǐ zhū fó suǒ shuō zhèng fǎ ruò yī bǐ fǎ jīng qín xiū xué
法，及彼诸佛所说正法，若依彼法精勤修学，
dé yù liú guǒ dé yī lái guǒ dé bù huán guǒ dé ā luó hàn guǒ
得预流果，得一来果，得不还果，得阿罗汉果，
dé dú jué pú tí dé rù pú sà zhèng xìng lí shēng rú shì suǒ yǒu yī
得独觉菩提，得入菩萨正性离生。如是所有一
qiè shàn gēn jí yú yǒu qíng yú zhū rú lái yīng zhèng děng jué shēng wén
切善根，及余有情于诸如来应正等觉、声闻、
pú sà zhū dì zǐ zhòng ruò xiàn zhì shì ruò niè pán hòu suǒ zhòng shàn gēn
菩萨诸弟子众若现住世、若涅槃后所种善根，

shì zhūshàngēn yī qiè hé jí xiànrán suí xǐ jì suí xǐ yǐ fù yǐ
是诸善根一切合集，现前随喜。既随喜已，复以
rú shì suí xǐ jù xíngzhū fú yè shì yǔ yī qiè yǒuqíngtónggòng huíxiàng
如是随喜俱行诸福业事，与一切有情同共回向
ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yuàn wǒ yǐ cǐ shàngēn yǔ yī qiè
阿耨多罗三藐三菩提：‘愿我以此善根与一切
yǒuqíngtónggòng yīn fā wú shàng pú tí rú shì suǒ qǐ suí xǐ huíxiàng
有情同共引发无上菩提。’如是所起随喜回向，
yú yú suǒ qǐ zhū fú yè shì wéi zuì wéishèng wéi zūn wéigāo wéimiào
于余所起诸福业事，为最为胜、为尊为高、为妙
wéi wēimiào wéishàngwéi wú shàng wú děng wú děngděng yú yì yún
为微妙、为上为无上、无等无等等。于意云
hé mí lè dà shì bǐ pú sà mó hē sà yuán rú shì shì qǐ suí xǐ
何？弥勒大士！彼菩萨摩诃萨缘如是事起随喜
huíxiàng xīn wéiyǒu rú shì suǒyuán shì rú bǐ pú sà mó hē sà suǒ
回向心，为有如是所缘事，如彼菩萨摩诃萨所
qǔ xiàng fǒu
取相不？”

大般若波罗蜜多经卷第一百六十八

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi liù shí jiǔ
大般若波罗蜜多经卷第一百六十九

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn suí xǐ huí xiàng pǐn dì sān shí yī zhī èr
初分随喜回向品第三十一之二

shí mí lè pú sà mó hē sà bó shàng zuò shàn xiàn yán dà dé
时，弥勒菩萨摩诃萨白上座善现言：“大德！

bǐ pú sà mó hē sà yuán rú shì shì qǐ suí xǐ huí xiàng xīn shí wú rú
彼菩萨摩诃萨缘如是事起随喜回向心，实无如
shì suǒ yuán shì rú bǐ pú sà mó hē sà suǒ qǔ xiàng
是所缘事如彼菩萨摩诃萨所取相。”

jù shòu shàn xiàn yán dà shì ruò wú suǒ yuán shì rú suǒ qǔ
具寿善现言：“大士！若无所缘事如所取

xiàng zhě bǐ pú sà mó hē sà suí xǐ huí xiàng xīn yǐ qǔ xiàng wéi fāng
相者，彼菩萨摩诃萨随喜回向心，以取相为方

biàn pǔ yuán shí fāng wú shù wú liàng wú biān shì jiè yī yī shì jiè wú
便，普缘十方无数无量无边世界，一一世界无

shù wú liàng wú biān zhū fó yǐ niè pán zhě cóng chū fā xīn nǎi zhì fǎ miè
数无量无边诸佛已涅槃者，从初发心乃至法灭

suǒ yǒu shàn gēn jí dì zǐ děng suǒ yǒu shàn gēn yī qiè hé jí xiàn qián
所有善根，及弟子等所有善根，一切合集现前

suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí rú shì suǒ qǐ suí xǐ huí
随喜，回向无上正等菩提。如是所起随喜回

xiàng jiāng fēi diān dǎo rú yú wú cháng wèi cháng shì xiǎng diān dǎo
向，将非颠倒。如于无常谓常，是想颠倒、

xīn diān dǎo jiàn diān dǎo yú kǔ wèi lè shì xiǎng diān dǎo xīn diān
心颠倒、见颠倒；于苦谓乐，是想颠倒、心颠

dǎo jiàn diān dǎo yú wú wǒ wèi wǒ shì xiǎng diān dǎo xīn diān dǎo
倒、见颠倒；于无我谓我，是想颠倒、心颠倒、

jiàn diān dǎo yú bú jìng wèi jìng shì xiǎng diān dǎo xīn diān dǎo jiàn
见颠倒；于不净谓净，是想颠倒、心颠倒、见

diān dǎo cǐ yú wú xiàng ér qǔ qí xiàng yì yīng rú shì
颠倒。此于无相而取其相，亦应如是。

dà shì rú suǒ yuán shì shí wú suǒ yǒu suí xǐ huí xiàng xīn
“大士！如所缘事实无所有，随喜回向心

yì rú shì zhū shàn gēn děng yì rú shì wú shàng zhèng děng pú tí yì
亦如是，诸善根等亦如是，无上正等菩提亦

rú shì sè shòu xiǎng xíng shí yì rú shì yǎn ěr bí
如是，色、受、想、行、识亦如是，眼、耳、鼻、

shé shēn yì chù yì rú shì sè shēng xiāng wèi chù
舌、身、意处亦如是，色、声、香、味、触、

fǎ chù yì rú shì yǎn jiè sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù
法处亦如是，眼界、色界、眼识界及眼触、眼触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yì rú shì ěr jiè shēng jiè ěr shí jiè
为缘所生诸受亦如是，耳界、声界、耳识界

jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yì rú shì bí jiè xiāng
及耳触、耳触为缘所生诸受亦如是，鼻界、香

jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yì rú shì
界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受亦如是，

shé jiè wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū
舌界、味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸

shòu yì rú shì shēn jiè chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù
受亦如是，身界、触界、身识界及身触、身触

wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yì rú shì yì jiè fǎ jiè yì shí jiè jí
为缘所生诸受亦如是，意界、法界、意识界及

yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yì rú shì dì shuǐ huǒ
意触、意触为缘所生诸受亦如是，地、水、火、

fēng kōng shí jiè yì rú shì wú míng xíng shí míng sè
风、空、识界亦如是，无明、行、识、名色、

liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ
六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦

yōu nǎo yì rú shì bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ
烦恼亦如是，布施、净戒、安忍、精进、静虑、

bō rě bō luó mì duō yì rú shì nèi kōng wài kōng nèi wài kōng
般若波罗蜜多亦如是，内空、外空、内外空、

kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕

jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自

xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性

kōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng yì rú shì zhēn rú fǎ jiè
空、自性空、无性自性空亦如是，真如、法界、
fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè yì rú
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界亦如
shì kǔ jí miè dào shèng dì yì rú shì sì jìng lǜ sì
是，苦、集、灭、道圣谛亦如是，四静虑、四
wú liàng sì wú sè dìng yì rú shì bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ
无量、四无色定亦如是，八解脱、八胜处、九
cì dì dìng shí biàn chù yì rú shì sì niàn zhù sì zhèng duàn sì
次第定、十遍处亦如是，四念住、四正断、四
shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī yì rú
神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支亦如
shì kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén yì rú shì wǔ yǎn liù
是，空、无相、无愿解脱门亦如是，五眼、六
shéntōng yì rú shì fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà
神通亦如是，佛十力、四无所畏、四无碍解、大
cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yì rú shì
慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法亦如是，
wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng yì rú shì yī qiè zhì dào xiàng zhì
无忘失法、恒住舍性亦如是，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yì rú shì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì
一切相智亦如是，一切陀罗尼门、一切三摩地
mén yì rú shì zhū shēng wén dú jué dà shèng yì rú shì
门亦如是，诸声闻、独觉、大乘亦如是。

dà shì ruò rú suǒ yuán shì shí wú suǒ yǒu suí xǐ huí xiàng
“大士！若如所缘事实无所有，随喜回向

xīn yì rú shì zhū shàn gēn děng yì rú shì wú shàng zhèng děng pú tí
心亦如是，诸善根等亦如是，无上正等菩提
yì rú shì sè shòu xiǎng xíng shí yì rú shì yǎn ěr
亦如是，色、受、想、行、识亦如是，眼、耳、
bí shé shēn yì chù yì rú shì sè shēng xiāng wèi
鼻、舌、身、意处亦如是，色、声、香、味、
chù fǎ chù yì rú shì yǎn jiè sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù
触、法处亦如是，眼界、色界、眼识界及眼触、
yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yì rú shì ěr jiè shēng jiè ěr
眼触为缘所生诸受亦如是，耳界、声界、耳

shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yì rú shì bí jiè
识界及耳触、耳触为缘所生诸受亦如是，鼻界、
xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yì rú
香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受亦如
shì shé jiè wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng
是，舌界、味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生
zhū shòu yì rú shì shēn jiè chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn
诸受亦如是，身界、触界、身识界及身触、身
chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yì rú shì yì jiè fǎ jiè yì shí jiè
触为缘所生诸受亦如是，意界、法界、意识界
jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu yì rú shì dì shuǐ
及意触、意触为缘所生诸受亦如是，地、水、
huǒ fēng kōng shí jiè yì rú shì wú míng xíng shí míng
火、风、空、识界亦如是，无明、行、识、名
sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu
色、六处、触、受、爱、取、有、生、老死愁
tàn kǔ yōu nǎo yì rú shì bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng
叹苦忧恼亦如是，布施、净戒、安忍、精进、静
lǜ bō rě bō luó mì duō yì rú shì nèi kōng wài kōng nèi wài kōng
虑、般若波罗蜜多亦如是，内空、外空、内外空、
kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng yì rú shì zhēn rú fǎ jiè
空、自性空、无性自性空亦如是，真如、法界、
fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng
法性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生
xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè yì rú
性、法定、法住、实际、虚空界、不思議界亦如
shì kǔ jí miè dào shèng dì yì rú shì sì jìng lǜ sì
是，苦、集、灭、道圣谛亦如是，四静虑、四
wú liàng sì wú sè dìng yì rú shì bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ
无量、四无色定亦如是，八解脱、八胜处、九
cì dì dìng shí biàn chù yì rú shì sì niàn zhù sì zhèng duàn sì
次第定、十遍处亦如是，四念住、四正断、四

shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī yì rú
神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支亦如
shì kōng wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén yì rú shì wǔ yǎn liù
是，空、无相、无愿解脱门亦如是，五眼、六
shéntōng yì rú shì fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà
神通亦如是，佛十力、四无所畏、四无碍解、大
cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yì rú shì
慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法亦如是，
wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng yì rú shì yī qiè zhì dào xiàng zhì
无忘失法、恒住舍性亦如是，一切智、道相智、
yī qiè xiàng zhì yì rú shì yī qiè tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì
一切相智亦如是，一切陀罗尼门、一切三摩地
mén yì rú shì zhū shēng wén dú jué dà shèng yì rú shì zhě hé
门亦如是，诸声闻、独觉、大乘亦如是者，何
děng shì suǒ yuán hé děng shì shì hé děng shì suí xǐ huí xiàng xīn
等是所缘？何等是事？何等是随喜回向心？
hé děng shì zhū shàn gēn děng hé děng shì wú shàng zhèng děng pú tí
何等是诸善根等？何等是无上正等菩提？
ér bǐ pú sà mó hē sà yuán rú shì shì qǐ suí xǐ xīn huí xiàng wú
而彼菩萨摩诃萨缘如是事起随喜心，回向无
shàng zhèng děng pú tí
上正等菩提？”

mí lè pú sà yán dà dé ruò pú sà mó hē sà jiǔ xiū xíng liù
弥勒菩萨言：“大德！若菩萨摩诃萨久修行六

bō luó mì duō yǐ céng gòng yǎng wú liàng zhū fó sù zhí shàn gēn jiǔ
波罗蜜多，已曾供养无量诸佛，宿植⁴善根久
fā dà yuàn wéi zhū shàn yǒu zhī suǒ shè shòu shàn xué zhū fǎ zì xiàng
发大愿，为诸善友之所摄受，善学诸法自相
kōng yì shì pú sà mó hē sà néng yú suǒ yuán shì suí xǐ huí xiàng
空义，是菩萨摩诃萨能于所缘、事、随喜回向
xīn zhū shàn gēn děng wú shàng pú tí jí yī qiè fǎ jiē bù qǔ xiàng
心、诸善根等、无上菩提及一切法皆不取相，
ér néng fā qǐ suí xǐ huí xiàng ā nòng duō luó sān miǎo sān pú tí rú
而能发起随喜回向阿耨多罗三藐三菩提。如
shì suí xǐ huí xiàng yǐ fēi èr fēi bú èr wéi fāng biàn fēi xiàng fēi wú
是随喜回向，以非二非不二为方便，非相非无

⁴ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

xiàng wéi fāng biàn fēi yǒu suǒ dé fēi wú suǒ dé wéi fāng biàn fēi rǎn fēi
 相为方便，非有所得非无所得为方便，非染非
 jìng wéi fāng biàn fēi shēng fēi miè wéi fāng biàn gù yú suǒ yuán shì nǎi zhì
 净为方便，非生非灭为方便故，于所缘事乃至
 wú shàng zhèng děng pú tí néng bù qǔ xiàng bù qǔ xiàng gù fēi diān dǎo
 无上正等菩提能不取相，不取相故非颠倒
 shè ruò yǒu pú sà bù jiǔ xiū xíng liù bō luó mì duō wèi céng gòng yǎng
 摄。若有菩萨不久修行六波罗蜜多，未曾供养
 wú liàng zhū fó bú sù zhí shàn gēn wèi jiǔ fā dà yuàn bù wéi shàn
 无量诸佛，不宿植⁵善根，未久发大愿，不为善
 yǒu zhī suǒ shè shòu wèi yú yī qiè fǎ shàn xué zì xiàng kōng shì zhū pú
 友之所摄受，未于一切法善学自相空，是诸菩
 sà yú suǒ yuán shì suí xǐ huí xiàng zhū shàn gēn děng wú shàng
 萨于所缘、事、随喜回向、诸善根等、无上
 pú tí jí yī qiè fǎ yóu qǔ qí xiàng ér qǐ suí xǐ huí xiàng wú shàng
 菩提及一切法，犹取其相而起随喜回向无上
 zhèng děng pú tí rú shì suǒ qǐ suí xǐ huí xiàng yǐ qǔ xiàng gù yóu
 正等菩提，如是所起随喜回向，以取相故犹
 diān dǎo shè
 颠倒摄。

fù cì dà dé bù yīng wèi bǐ xīn xué dà shèng zhū pú sà
 “复次，大德！不应为彼新学大乘诸菩萨
 děng jí yú qí qián xuān shuō bō rě bō luó mì duō yì bù yīng wèi xīn
 等及于其前宣说般若波罗蜜多，亦不应为新
 xué dà shèng zhū pú sà děng jí yú qí qián xuān shuō jìng lǜ jīng jìn ān
 学大乘诸菩萨等及于其前宣说静虑、精进、安
 rěn jìng jiè bù shī bō luó mì duō bù yīng wèi bǐ xīn xué dà shèng
 忍、净戒、布施波罗蜜多；不应为彼新学大乘
 zhū pú sà děng jí yú qí qián xuān shuō nèi kōng yì bù yīng wèi xīn xué
 诸菩萨等及于其前宣说内空，亦不应为新学
 dà shèng zhū pú sà děng jí yú qí qián xuān shuō wài kōng nèi wài kōng
 大乘诸菩萨等及于其前宣说外空、内外空、
 kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
 空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
 jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
 竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自

⁵ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性

kōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōng bù yīngwèi bǐ xīn xué dà shèng
空、自性空、无性自性空；不应为彼新学大乘

zhū pú sà děng jí yú qí qiánxuānshuōzhēn rú yì bù yīngwèi xīn xué
诸菩萨等及于其前宣说真如，亦不应为新学

dà shèngzhū pú sà děng jí yú qí qiánxuānshuō fǎ jiè fǎ xìng bù xū
大乘诸菩萨等及于其前宣说法界、法性、不虚

wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、

fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè bù yīngwèi bǐ xīn xué
法住、实际、虚空界、不思議界；不应为彼新学

dà shèngzhū pú sà děng jí yú qí qiánxuānshuō kǔ shèng dì yì bù
大乘诸菩萨等及于其前宣说苦圣谛，亦不

yīngwèi xīn xué dà shèngzhū pú sà děng jí yú qí qiánxuānshuō jí miè
应为新学大乘诸菩萨等及于其前宣说集、灭、

dào shèng dì bù yīngwèi bǐ xīn xué dà shèngzhū pú sà děng jí yú qí
道圣谛；不应为彼新学大乘诸菩萨等及于其

qiánxuānshuō sì jìng lǜ yì bù yīngwèi xīn xué dà shèngzhū pú sà děng
前宣说四静虑，亦不应为新学大乘诸菩萨等

jí yú qí qiánxuānshuō sì wú liàng sì wú sè dìng bù yīngwèi bǐ xīn
及于其前宣说四无量、四无色定；不应为彼新

xué dà shèngzhū pú sà děng jí yú qí qiánxuānshuō bā jiě tuō yì bù
学大乘诸菩萨等及于其前宣说八解脱，亦不

yīngwèi xīn xué dà shèngzhū pú sà děng jí yú qí qiánxuānshuō bā shèng
应为新学大乘诸菩萨等及于其前宣说八胜

chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù bù yīngwèi bǐ xīn xué dà shèngzhū
处、九次第定、十遍处；不应为彼新学大乘诸

pú sà děng jí yú qí qiánxuānshuō sì niànzhù yì bù yīngwèi xīn xué
菩萨等及于其前宣说四念住，亦不应为新学

dà shèngzhū pú sà děng jí yú qí qiánxuānshuō sì zhèngduàn sì shén
大乘诸菩萨等及于其前宣说四正断、四神

zú wǔ gēn wǔ lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī bù yīng
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支；不应

wèi bǐ xīn xué dà shèngzhū pú sà děng jí yú qí qiánxuānshuō kōng jiě
为彼新学大乘诸菩萨等及于其前宣说空解

tuō mén yì bù yīngwèi xīn xué dà shèngzhū pú sà děng jí yú qí qián
脱门，亦不应为新学大乘诸菩萨等及于其前

xuānshuō wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén bù yīng wèi bǐ xīn xué dà shèng
宣说无相、无愿解脱门；不应为彼新学大乘
zhū pú sà děng jí yú qí qián xuānshuō wǔ yǎn yì bù yīng wèi xīn xué dà
诸菩萨等及于其前宣说五眼，亦不应为新学大
shèng zhū pú sà děng jí yú qí qián xuānshuō liù shén tōng bù yīng wèi bǐ
乘诸菩萨等及于其前宣说六神通；不应为彼
xīn xué dà shèng zhū pú sà děng jí yú qí qián xuānshuō fó shí lì yì
新学大乘诸菩萨等及于其前宣说佛十力，亦
bù yīng wèi xīn xué dà shèng zhū pú sà děng jí yú qí qián xuānshuō sì
不应为新学大乘诸菩萨等及于其前宣说四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ bù yīng wèi bǐ xīn xué dà shèng zhū pú sà děng
十八佛不共法；不应为彼新学大乘诸菩萨等
jí yú qí qián xuānshuō wú wàng shī fǎ yì bù yīng wèi xīn xué dà shèng
及于其前宣说无忘失法，亦不应为新学大乘
zhū pú sà děng jí yú qí qián xuānshuō héng zhù shě xìng bù yīng wèi bǐ
诸菩萨等及于其前宣说恒住舍性；不应为彼
xīn xué dà shèng zhū pú sà děng jí yú qí qián xuānshuō yī qiè zhì yì
新学大乘诸菩萨等及于其前宣说一切智，亦
bù yīng wèi xīn xué dà shèng zhū pú sà děng jí yú qí qián xuānshuō dào
不应为新学大乘诸菩萨等及于其前宣说道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì bù yīng wèi bǐ xīn xué dà shèng zhū pú sà
相智、一切相智；不应为彼新学大乘诸菩萨
děng jí yú qí qián xuānshuō yī qiè tuó luó ní mén yì bù yīng wèi xīn
等及于其前宣说一切陀罗尼门，亦不应为新
xué dà shèng zhū pú sà děng jí yú qí qián xuānshuō yī qiè sān mó dì
学大乘诸菩萨等及于其前宣说一切三摩地
mén bù yīng wèi bǐ xīn xué dà shèng zhū pú sà děng jí yú qí qián xuān
门；不应为彼新学大乘诸菩萨等及于其前宣
shuō yī qiè fǎ zì xiàng kōng yì hé yǐ gù dà dé xīn xué dà shèng
说一切法自相空义。何以故？大德！新学大乘
zhū pú sà děng yú rú shì fǎ suī yǒu shǎo fēn xìn jìng ài yào ér bǐ
诸菩萨等于如是法，虽有少分信敬爱乐，而彼
wén yǐ xún jiē wàng shī jīng yí kǒng shè shēng huǐ bàng gù
闻已寻皆忘失，惊疑恐懼生毁谤故。

fù cì dài dé ruò bú tuì zhuǎn pú sà mó hē sà huò
“复次，大德！若不退转菩萨摩诃萨，或

cénggòngyǎng wú liàngzhū fó sù zhí shàngēn jiǔ fā dà yuàn zhūshàn
曾 供 养 无 量 诸 佛、宿 植⁶ 善 根 久 发 大 愿、诸 善
zhī shí suǒ shèshòuzhě yīng duì qí qiánguǎngwèibiànshuō bō rě jìng lǜ
知 识 所 摄 受 者，应 对 其 前 广 为 辩 说 般 若、静 虑、
jīng jìn ān rěn jìng jiè bù shī bō luó mì duō ruò bú tuì zhuǎn
精 进、安 忍、净 戒、布 施 波 罗 蜜 多；若 不 退 转
pú sà mó hē sà huòcénggòngyǎng wú liàngzhū fó sù zhí shàngēn
菩 萨 摩 诃 萨，或 曾 供 养 无 量 诸 佛、宿 植⁷ 善 根
jiǔ fā dà yuàn zhūshàn zhī shí suǒ shèshòuzhě yīng duì qí qiánguǎng
久 发 大 愿、诸 善 知 识 所 摄 受 者，应 对 其 前 广
wèibiànshuō nèi kōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dà kōng
为 辩 说 内 空、外 空、内 外 空、空 空、大 空、
shèng yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng
胜 义 空、有 为 空、无 为 空、毕 竟 空、无 际 空、
sàn kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
散 空、无 变 异 空、本 性 空、自 相 空、共 相 空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一 切 法 空、不 可 得 空、无 性 空、自 性 空、无 性
zì xìngkōng ruò bú tuì zhuǎn pú sà mó hē sà huòcénggòngyǎng wú
自 性 空；若 不 退 转 菩 萨 摩 诃 萨，或 曾 供 养 无
liàngzhū fó sù zhí shàngēn jiǔ fā dà yuàn zhūshàn zhī shí suǒ shèshòu
量 诸 佛、宿 植⁸ 善 根 久 发 大 愿、诸 善 知 识 所 摄 受
zhě yīng duì qí qiánguǎngwèibiànshuōzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù
者，应 对 其 前 广 为 辩 说 真 如、法 界、法 性、不
xū wàng xìng bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
虚 妄 性、不 变 异 性、平 等 性、离 生 性、法 定、
fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè ruò bú tuì zhuǎn pú
法 住、实 际、虚 空 界、不 思 议 界；若 不 退 转 菩
sà mó hē sà huòcénggòngyǎng wú liàngzhū fó sù zhí shàngēn jiǔ
萨 摩 诃 萨，或 曾 供 养 无 量 诸 佛、宿 植⁹ 善 根 久
fā dà yuàn zhūshàn zhī shí suǒ shèshòuzhě yīng duì qí qiánguǎngwèi
发 大 愿、诸 善 知 识 所 摄 受 者，应 对 其 前 广 为
biànshuō kǔ shèng dì jí shèng dì mièshèng dì dào shèng dì
辩 说 苦 圣 谛、集 圣 谛、灭 圣 谛、道 圣 谛；

⁶ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

⁷ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

⁸ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

⁹ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

ruò bú tuì zhuǎn pú sà mó hē sà huò céng gòng yǎng wú liàng zhū fó
若不退转菩萨摩訶萨，或曾供养无量诸佛、
sù zhí shàngēn jiǔ fā dà yuàn zhū shàn zhī shí suǒ shè shòu zhě yīng duì
宿植¹⁰善根久发大愿、诸善知识所摄受者，应对
qí qiánguǎng wèi biàn shuō sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng ruò
其前广为辩说四静虑、四无量、四无色定；若
bú tuì zhuǎn pú sà mó hē sà huò céng gòng yǎng wú liàng zhū fó sù
不退转菩萨摩訶萨，或曾供养无量诸佛、宿
zhí shàngēn jiǔ fā dà yuàn zhū shàn zhī shí suǒ shè shòu zhě yīng duì qí
植¹¹善根久发大愿、诸善知识所摄受者，应对其
qiánguǎng wèi biàn shuō bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí
前广为辩说八解脱、八胜处、九次第定、十
biàn chù ruò bú tuì zhuǎn pú sà mó hē sà huò céng gòng yǎng wú liàng
遍处；若不退转菩萨摩訶萨，或曾供养无量
zhū fó sù zhí shàngēn jiǔ fā dà yuàn zhū shàn zhī shí suǒ shè shòu zhě
诸佛、宿植¹²善根久发大愿、诸善知识所摄受者，
yīng duì qí qiánguǎng wèi biàn shuō sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén zú
应对其前广为辩说四念住、四正断、四神足、
wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī ruò bú tuì zhuǎn
五根、五力、七等觉支、八圣道支；若不退转
pú sà mó hē sà huò céng gòng yǎng wú liàng zhū fó sù zhí shàngēn
菩萨摩訶萨，或曾供养无量诸佛、宿植¹³善根
jiǔ fā dà yuàn zhū shàn zhī shí suǒ shè shòu zhě yīng duì qí qiánguǎng
久发大愿、诸善知识所摄受者，应对其前广
wèi biàn shuō kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén
为辩说空解脱门、无相解脱门、无愿解脱门；
ruò bú tuì zhuǎn pú sà mó hē sà huò céng gòng yǎng wú liàng zhū fó
若不退转菩萨摩訶萨，或曾供养无量诸佛、
sù zhí shàngēn jiǔ fā dà yuàn zhū shàn zhī shí suǒ shè shòu zhě yīng duì
宿植¹⁴善根久发大愿、诸善知识所摄受者，应对
qí qiánguǎng wèi biàn shuō wǔ yǎn liù shén tōng ruò bú tuì zhuǎn pú sà
其前广为辩说五眼、六神通；若不退转菩萨

¹⁰ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

¹¹ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

¹² 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

¹³ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

¹⁴ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

mó hē sà huòcénggòngyǎng wú liàngzhū fó sù zhí shàngēn jiǔ fā
摩诃萨，或曾供养无量诸佛、宿植¹⁵善根久发
dà yuàn zhū shàn zhī shí suǒ shè shòuzhě yīng duì qí qiánguǎng wèi biàn
大愿、诸善知识所摄受者，应对其前广为辩
shuō fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
说佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、
dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ ruò bú tuì zhuǎn pú sà mó
大喜、大舍、十八佛不共法；若不退转菩萨摩
hē sà huòcénggòngyǎng wú liàngzhū fó sù zhí shàngēn jiǔ fā dà
诃萨，或曾供养无量诸佛、宿植¹⁶善根久发大
yuàn zhū shàn zhī shí suǒ shè shòuzhě yīng duì qí qiánguǎng wèi biàn shuō
愿、诸善知识所摄受者，应对其前广为辩说
wú wàng shī fǎ héngzhù shěxìng ruò bú tuì zhuǎn pú sà mó hē sà
无忘失法、恒住舍性；若不退转菩萨摩诃萨，
huòcénggòngyǎng wú liàngzhū fó sù zhí shàngēn jiǔ fā dà yuàn zhū
或曾供养无量诸佛、宿植¹⁷善根久发大愿、诸
shàn zhī shí suǒ shè shòuzhě yīng duì qí qiánguǎng wèi biàn shuō yī qiè zhì
善知识所摄受者，应对其前广为辩说一切智、
dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò bú tuì zhuǎn pú sà mó hē sà huò
道相智、一切相智；若不退转菩萨摩诃萨，或
cénggòngyǎng wú liàngzhū fó sù zhí shàngēn jiǔ fā dà yuàn zhū shàn
曾供养无量诸佛、宿植¹⁸善根久发大愿、诸善
zhī shí suǒ shè shòuzhě yīng duì qí qiánguǎng wèi biàn shuō yī qiè tuó luó
知识所摄受者，应对其前广为辩说一切陀罗
ní mén yī qiè sān mó dì mén ruò bú tuì zhuǎn pú sà mó hē sà huò
尼门、一切三摩地门；若不退转菩萨摩诃萨，
huòcénggòngyǎng wú liàngzhū fó sù zhí shàngēn jiǔ fā dà yuàn zhū
或曾供养无量诸佛、宿植¹⁹善根久发大愿、诸
shàn zhī shí suǒ shè shòuzhě yīng duì qí qiánguǎng wèi biàn shuō yī qiè fǎ
善知识所摄受者，应对其前广为辩说一切法
zì xiàng kōng yì hé yǐ gù dà dé rú shì bú tuì zhuǎn pú sà mó
自相空义。何以故？大德！如是不退转菩萨摩

¹⁵ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

¹⁶ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

¹⁷ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

¹⁸ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

¹⁹ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

hē sà jí cénggòngyǎng wú liàngzhū fó sù zhí shàngēn jiǔ fā dà
诃萨，及曾供养无量诸佛、宿植²⁰善根久发大
yuàn zhūshàn zhī shí suǒ shèshòuzhě ruò wén cǐ fǎ jiē néngshòu chí
愿、诸善知识所摄受者，若闻此法皆能受持
zhōng bú fèi wàng xīn bù jīng yí bù kǒng bú shè bú huǐ bàng
终不废忘，心不惊疑、不恐、不慑、不毁谤
gù”
故。”

ěr shí jù shòushànxiàn bó mí lè pú sà yán pú sà mó hē
尔时，具寿善现白弥勒菩萨言：“菩萨摩诃
sà yīng yǐ rú shì suí xǐ jù xíngzhū fú yè shì huí xiàng wú shàngzhèng
萨应以如是随喜俱行诸福业事，回向无上正
děng pú tí wèi suǒ yòng xīn suí xǐ huí xiàng cǐ suǒ yòng xīn jìn miè lí
等菩提，谓所用心随喜回向，此所用心尽灭离
biàn cǐ suǒ yuán shì jí zhūshàngēn yì jiē rú xīn jìn miè lí biàn cǐ
变，此所缘事及诸善根亦皆如心尽灭离变。此
zhōng hé děng shì suǒ yòng xīn fù yǐ hé děng wèi suǒ yuán shì jí zhū
中何等是所用心？复以何等为所缘事及诸
shàngēn ér shuō suí xǐ huí xiàng wú shàngzhèngděng pú tí shì xīn
善根，而说随喜回向无上正等菩提？是心
yú xīn lǐ bù yīng yǒu suí xǐ huí xiàng yǐ wú èr xīn jù shí qǐ gù xīn
于心理不应有随喜回向，以无二心俱时起故，心
yì bù kě suí xǐ huí xiàng xīn zì xìng gù
亦不可随喜回向心自性故。

dà shì ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō shí
“大士！若菩萨摩诃萨修行般若波罗蜜多时，
néng rú shí zhī sè wú suǒ yǒu shòu xiǎng xíng shí wú suǒ yǒu
能如实知色无所有，受、想、行、识无所有；
yǎnchù wú suǒ yǒu ěr bí shé shēn yì chù wú suǒ yǒu sè
眼处无所有，耳、鼻、舌、身、意处无所有；色
chù wú suǒ yǒu shēng xiāng wèi chù fǎ chù wú suǒ yǒu yǎn
处无所有，声、香、味、触、法处无所有；眼
jiè wú suǒ yǒu sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchù wéi yuán suǒ shēng
界无所有，色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生
zhūshòu wú suǒ yǒu ěr jiè wú suǒ yǒu shēng jiè ěr shí jiè jí ěr
诸受无所有；耳界无所有，声界、耳识界及耳

²⁰ 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú suǒ yǒu bí jiè wú suǒ yǒu
触、耳触为缘所生诸受无所有；鼻界无所有，
xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú suǒ
香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受无所
yǒu shé jiè wú suǒ yǒu wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi
有；舌界无所有，味界、舌识界及舌触、舌触为
yuán suǒ shēng zhū shòu wú suǒ yǒu shēn jiè wú suǒ yǒu chù jiè shēn shí
缘所生诸受无所有；身界无所有，触界、身识
jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu wú suǒ yǒu yì jiè wú
界及身触、身触为缘所生诸受无所有；意识界无
suǒ yǒu fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū
所有，法界、意识界及意触、意触为缘所生诸
shòu wú suǒ yǒu dì jiè wú suǒ yǒu shuǐ huǒ fēng kōng shí
受无所有；地界无所有，水、火、风、空、识
jiè wú suǒ yǒu wú míng wú suǒ yǒu xíng shí míng sè liù chù
界无所有；无明无所有，行、识、名色、六处、
chù shòu ài qǔ yǒu shēng lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo wú
触、受、爱、取、有、生、老死愁叹苦忧恼无
suǒ yǒu bù shī bō luó mì duō wú suǒ yǒu jìng jiè ān rěn jīng jìn
所有；布施波罗蜜多无所有，净戒、安忍、精进、
jìng lù bō rě bō luó mì duō wú suǒ yǒu nèi kōng wú suǒ yǒu wài kōng
静虑、般若波罗蜜多无所有；内空无所有，外空、
nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无
wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn
为空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本
xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得
kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng wú suǒ yǒu zhēn
空、无性空、自性空、无性自性空无所有；真
rú wú suǒ yǒu fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bù biàn yì xìng
如无所有，法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè wú suǒ yǒu kǔ shèng dì wú suǒ yǒu jí miè dào
不思議界无所有；苦圣谛无所有，集、灭、道
shèng dì wú suǒ yǒu sì jìng lù wú suǒ yǒu sì wú liàng sì wú sè
圣谛无所有；四静虑无所有，四无量、四无色

dìng wú suǒ yǒu bā jiě tuō wú suǒ yǒu bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
定无所有；八解脱无所有，八胜处、九次第定、
shí biàn chù wú suǒ yǒu sì niàn zhù wú suǒ yǒu sì zhèng duàn sì shén
十遍处无所有；四念住无所有，四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī wú suǒ yǒu
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支无所有；
kōng jiě tuō mén wú suǒ yǒu wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén wú suǒ yǒu
空解脱门无所有，无相、无愿解脱门无所有；
wǔ yǎn wú suǒ yǒu liù shén tōng wú suǒ yǒu fó shí lì wú suǒ yǒu sì
五眼无所有，六神通无所有；佛十力无所有，四
wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ wú suǒ yǒu wú wàng shī fǎ wú suǒ yǒu héng zhù
十八佛不共法无所有；无忘失法无所有，恒住
shě xìng wú suǒ yǒu yī qiè zhì wú suǒ yǒu dào xiàng zhì yī qiè xiàng
舍性无所有；一切智无所有，道相智、一切相
zhì wú suǒ yǒu yī qiè tuó luó ní mén wú suǒ yǒu yī qiè sān mó dì mén
智无所有；一切陀罗尼门无所有，一切三摩地门
wú suǒ yǒu yù liú guǒ wú suǒ yǒu yī lái bù huán ā luó hàn guǒ
无所有；预流果无所有，一来、不还、阿罗汉果
wú suǒ yǒu dú jué pú tí wú suǒ yǒu pú sà mó hē sà xíng wú suǒ yǒu
无所有；独觉菩提无所有；菩萨摩诃萨行无所有；
wú shàng zhèng děng pú tí wú suǒ yǒu
无上正等菩提无所有。

dà shì shì pú sà mó hē sà jì rú shí zhī yī qiè fǎ jiē wú
“大士！是菩萨摩诃萨既如实知一切法皆无
suǒ yǒu yǐ suí xǐ jù xíng fú yè shì huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí
所有，以随喜俱行福业事回向无上正等菩提，
shì míng wú diān dǎo suí xǐ huí xiàng ā nù duō luó sān miǎo sān pú tí
是名无颠倒随喜回向阿耨多罗三藐三菩提。”

ěr shí tiān dì shì bó jù shòu shàn xiàn yán dà dé xīn xué
尔时，天帝释白具寿善现言：“大德！新学
dà shèng pú sà mó hē sà wén rú shì fǎ qí xīn jiāng wú jīng yí kǒng
大乘菩萨摩诃萨闻如是法，其心将无惊疑恐
bù dà dé xīn xué dà shèng pú sà mó hē sà yún hé yǐ suǒ xiū xí
怖？大德！新学大乘菩萨摩诃萨，云何以所修习

21 yī qiè shàngēn huí xiàng wú shàngzhèngděng pú tí dà dé xīn xué
一切善根回向无上正等菩提？大德！新学
dà shèng pú sà mó hē sà yún hé shèshòu suí xǐ jù xíngzhū fú yè shì
大乘菩萨摩诃萨，云何摄受随喜俱行诸福业事，
huí xiàng wú shàngzhèngděng pú tí
回向无上正等菩提？”

shí jù shòushànxiànchéng mí lè pú sà mó hē sà shén lì jiā
时，具寿善现承弥勒菩萨摩诃萨神力加
pī gào tiān dì shì yán jiāo shī jiā xīn xué dà shèng pú sà mó hē
被，告天帝释言：“憍尸迦，新学大乘菩萨摩诃
sà ruò xiū bō rě bō luó mì duō yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàng
萨若修般若波罗蜜多，以无所得为方便、无相
wéifāngbiàn shèshòu bō rě bō luó mì duō ruò xiū jìng lǜ jīng jìn
为方便，摄受般若波罗蜜多；若修静虑、精进、
ān rěn jìng jiè bù shī bō luó mì duō yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn
安忍、净戒、布施波罗蜜多，以无所得为方便、
wú xiàng wéifāngbiàn shèshòu jìng lǜ jīng jìn ān rěn jìng jiè
无相为方便，摄受静虑、精进、安忍、净戒、
bù shī bō luó mì duō ruò zhù nèi kōng yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn
布施波罗蜜多。若住内空，以无所得为方便、
wú xiàng wéifāngbiàn shèshòu nèi kōng ruò zhù wàikōng nèi wàikōng
无相为方便，摄受内空；若住外空、内外空、
kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì
空空、大空、胜义空、有为空、无为空、毕
jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì
竟空、无际空、散空、无变异空、本性空、自
xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng
相空、共相空、一切法空、不可得空、无性
kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn
空、自性空、无性自性空，以无所得为方便、
wú xiàng wéifāngbiàn shèshòu wàikōng nǎi zhì wú xìng zì xìng kōng ruò zhù
无相为方便，摄受外空乃至无性自性空。若住
zhēn rú yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàng wéifāngbiàn shèshòu zhēn
真如，以无所得为方便、无相为方便，摄受真
rú ruò zhù fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng
如；若住法界、法性、不虚妄性、不变异性、

21 大正藏：集；永乐北藏及龙藏：习

píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn shè
不思議界，以无所得为方便、无相为方便，摄
shòu fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè ruò zhù kǔ shèng dì yǐ wú suǒ dé
受法界乃至不思議界。若住苦圣谛，以无所得
wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn shèshòu kǔ shèng dì ruò zhù jí
为方便、无相为方便，摄受苦圣谛；若住集、
miè dào shèng dì yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn
灭、道圣谛，以无所得为方便、无相为方便，
shèshòu jí miè dào shèng dì ruò xiū sì jìng lǜ yǐ wú suǒ dé
摄受集、灭、道圣谛。若修四静虑，以无所得
wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn shèshòu sì jìng lǜ ruò xiū sì wú
为方便、无相为方便，摄受四静虑；若修四无
liàng sì wú sè dìng yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn
量、四无色定，以无所得为方便、无相为方便，
shèshòu sì wú liàng sì wú sè dìng ruò xiū bā jiě tuō yǐ wú suǒ dé
摄受四无量、四无色定。若修八解脱，以无所得
wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn shèshòu bā jiě tuō ruò xiū bā shèng
为方便、无相为方便，摄受八解脱；若修八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biànchù yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú
处、九次第定、十遍处，以无所得为方便、无
xiàngwéifāngbiàn shèshòu bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù
相为方便，摄受八胜处、九次第定、十遍处。
ruò xiū sì niànzhù yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn
若修四念住，以无所得为方便、无相为方便，
shèshòu sì niànzhù ruò xiū sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ
摄受四念住；若修四正断、四神足、五根、五
lì qī děngjué zhī bā shèngdào zhī yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn
力、七等觉支、八圣道支，以无所得为方便、
wú xiàngwéifāngbiàn shèshòu sì zhèngduàn nǎi zhì bā shèngdào zhī ruò
无相为方便，摄受四正断乃至八圣道支。若
xiū kōng jiě tuō mén yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn
修空解脱门，以无所得为方便、无相为方便，
shèshòu kōng jiě tuō mén ruò xiū wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén yǐ wú
摄受空解脱门；若修无相、无愿解脱门，以无
suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn shèshòu wú xiàng wú yuàn
所得为方便、无相为方便，摄受无相、无愿

jiě tuō mén ruò xiū wǔ yǎn yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéi
解脱门。若修五眼，以无所得为方便、无相为

fāngbiàn shèshòu wǔ yǎn ruò xiū liù shéntōng yǐ wú suǒ dé wéifāng
方便，摄受五眼；若修六神通，以无所得为方

biàn wú xiàngwéifāngbiàn shèshòu liù shéntōng ruò xiū fó shí lì
便、无相为方便，摄受六神通。若修佛十力，

yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn shèshòu fó shí lì
以无所得为方便、无相为方便，摄受佛十力；

ruò xiū sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ
若修四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、

dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàng
大舍、十八佛不共法，以无所得为方便、无相

wéifāngbiàn shèshòu sì wú suǒ wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ ruò
为方便，摄受四无所畏乃至十八佛不共法。若

xiū wú wàng shī fǎ yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn
修无忘失法，以无所得为方便、无相为方便，

shèshòu wú wàng shī fǎ ruò xiū héngzhù shěxìng yǐ wú suǒ dé wéifāng
摄受无忘失法；若修恒住舍性，以无所得为方

biàn wú xiàngwéifāngbiàn shèshòu héngzhù shěxìng ruò xiū yī qiè zhì
便、无相为方便，摄受恒住舍性。若修一切智，

yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn shèshòu yī qiè zhì
以无所得为方便、无相为方便，摄受一切智；

ruò xiū dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú
若修道相智、一切相智，以无所得为方便、无

xiàngwéifāngbiàn shèshòu dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì ruò xiū yī
相为方便，摄受道相智、一切相智。若修一

qiè tuó luó ní mén yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn
切陀罗尼门，以无所得为方便、无相为方便，

shèshòu yī qiè tuó luó ní mén ruò xiū yī qiè sān mó dì mén yǐ wú
摄受一切陀罗尼门；若修一切三摩地门，以无

suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn shèshòu yī qiè sān mó dì mén
所得为方便、无相为方便，摄受一切三摩地门。

ruò xiū pú sà mó hē sà xíng yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéi
若修菩萨摩诃萨行，以无所得为方便、无相为

fāngbiàn shèshòu pú sà mó hē sà xíng ruò xiū wú shàng zhèng děng pú
方便，摄受菩萨摩诃萨行。若修无上正等菩

tí yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn shèshòu wú shàng
提，以无所得为方便、无相为方便，摄受无上

zhèngděng pú tí
正等菩提。

jiāo shī jiā shì pú sà mó hē sà yóu cǐ yīn yuán duō xìn jiě
“**憍尸迦，是菩萨摩诃萨由此因缘，多信解**
bō rě bō luó mì duō duō xìn jiě jìng lǜ jīng jìn ān rěn jìng jiè
般若波罗蜜多，多信解静虑、精进、安忍、净戒、
bù shī bō luó mì duō duō xìn jiě nèi kōng duō xìn jiě wài kōng nèi
布施波罗蜜多；多信解内空，多信解外空、内
wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi
外空、空空、大空、胜义空、有为空、无为
kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn xìng
空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本性
kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng
空、自相空、共相空、一切法空、不可得空、
wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng duō xìn jiě zhēn rú
无性空、自性空、无性自性空；多信解真如，
duō xìn jiě fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng
多信解法界、法性、不虚妄性、不变异性、平
děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè duō xìn jiě kǔ shèng dì duō xìn jiě jí miè dào
不思議界；多信解苦圣谛，多信解集、灭、道
shèng dì duō xìn jiě sì jìng lǜ duō xìn jiě sì wú liàng sì wú sè
圣谛；多信解四静虑，多信解四无量、四无色
dìng duō xìn jiě bā jiě tuō duō xìn jiě bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
定；多信解八解脱，多信解八胜处、九次第定、
shí biàn chù duō xìn jiě sì niàn zhù duō xìn jiě sì zhèng duàn sì shén
十遍处；多信解四念住，多信解四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī duō xìn
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支；多信
jiě kōng jiě tuō mén duō xìn jiě wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén duō xìn
解空解脱门，多信解无相、无愿解脱门；多信
jiě wǔ yǎn duō xìn jiě liù shén tōng duō xìn jiě fó shí lì duō xìn jiě
解五眼，多信解六神通；多信解佛十力，多信解
sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě
四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、
shí bā fó bú gòng fǎ duō xìn jiě wú wàng shī fǎ duō xìn jiě héng zhù
十八佛不共法；多信解无忘失法，多信解恒住

shěxìng duō xìn jiě yī qiè zhì duō xìn jiě dào xiàng zhì yī qiè xiàng
舍性；多信解一切智，多信解道相智、一切相
zhì duō xìn jiě yī qiè tuó luó ní mén duō xìn jiě yī qiè sān mó dì mén
智；多信解一切陀罗尼门，多信解一切三摩地门；
duō xìn jiě pú sà mó hē sà xíng duō xìn jiě wú shàng zhèng děng pú tí
多信解菩萨摩诃萨行；多信解无上正等菩提。

jiāo shī jiā shì pú sà mó hē sà yóu cǐ yīn yuán cháng wéi
“**僇尸迦，是菩萨摩诃萨由此因缘常为**

shàn yǒu zhī suǒ shè shòu rú shì shàn yǒu yǐ wú liàng mén qiǎo miào wén yì
善友之所摄受，如是善友以无量门巧妙文义

wèi qí biàn shuō bō rě jìng lù jīng jìn ān rěn jìng jiè bù shī
为其辩说般若、静虑、精进、安忍、净戒、布施

bō luó mì duō xiāng yìng zhī fǎ yǐ rú shì fǎ jiào jiè jiào shòu lìng qí
波罗蜜多相应之法，以如是法教诫教授，令其

nǎi zhì dé rù pú sà zhèng xìng lí shēng cháng bù yuǎn lí bō rě jìng
乃至得入菩萨正性离生，常不远离般若、静

lù jīng jìn ān rěn jìng jiè bù shī bō luó mì duō yǐ rú shì
虑、精进、安忍、净戒、布施波罗蜜多；以如是

fǎ jiào jiè jiào shòu lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà zhèng xìng lí shēng
法教诫教授，令其乃至得入菩萨正性离生，

cháng bù yuǎn lí nèi kōng wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng
常不远离内空、外空、内外空、空空、大空、

shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng
胜义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、

sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng
散空、无变异空、本性空、自相空、共相空、

yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性

zì xìng kōng yǐ rú shì fǎ jiào jiè jiào shòu lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà
自性空；以如是法教诫教授，令其乃至得入菩萨

zhèng xìng lí shēng cháng bù yuǎn lí zhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù
正性离生，常不远离真如、法界、法性、不

xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng
虚妄性、不变异性、平等性、离生性、法定、

fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè yǐ rú shì fǎ jiào jiè
法住、实际、虚空界、不思議界；以如是法教诫

jiào shòu lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà zhèng xìng lí shēng cháng bù yuǎn
教授，令其乃至得入菩萨正性离生，常不远离

lí kǔ shèng dì jí shèng dì mièshèng dì dào shèng dì yǐ rú
离苦圣谛、集圣谛、灭圣谛、道圣谛；以如
shì fǎ jiào jiè jiàoshòu lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà zhèng xìng lí shēng
是法教诫教授，令其乃至得入菩萨正性离生，
cháng bù yuǎn lí sì jìng lù sì wú liàng sì wú sè dìng yǐ rú shì
常不远离四静虑、四无量、四无色定；以如是
fǎ jiào jiè jiàoshòu lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà zhèng xìng lí shēng
法教诫教授，令其乃至得入菩萨正性离生，
cháng bù yuǎn lí bā jiě tuō bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn
常不远离八解脱、八胜处、九次第定、十遍
chù yǐ rú shì fǎ jiào jiè jiàoshòu lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà zhèng
处；以如是法教诫教授，令其乃至得入菩萨正
xìng lí shēng cháng bù yuǎn lí sì niàn zhù sì zhèng duàn sì shén
性离生，常不远离四念住、四正断、四神
zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī yǐ rú
足、五根、五力、七等觉支、八圣道支；以如
shì fǎ jiào jiè jiàoshòu lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà zhèng xìng lí shēng
是法教诫教授，令其乃至得入菩萨正性离生，
cháng bù yuǎn lí kōng jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō
常不远离空解脱门、无相解脱门、无愿解脱
mén yǐ rú shì fǎ jiào jiè jiàoshòu lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà zhèng
门；以如是法教诫教授，令其乃至得入菩萨正
xìng lí shēng cháng bù yuǎn lí wǔ yǎn liù shéntōng yǐ rú shì fǎ
性离生，常不远离五眼、六神通；以如是法
jiào jiè jiàoshòu lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà zhèng xìng lí shēng cháng
教诫教授，令其乃至得入菩萨正性离生，常
bù yuǎn lí fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà
不远离佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大
bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yǐ rú shì fǎ jiào jiè
悲、大喜、大舍、十八佛不共法；以如是法教诫
jiàoshòu lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà zhèng xìng lí shēng cháng bù yuǎn
教授，令其乃至得入菩萨正性离生，常不
lí wú wàng shī fǎ héng zhù shě xìng yǐ rú shì fǎ jiào jiè jiàoshòu
离无忘失法、恒住舍性；以如是法教诫教授，
lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà zhèng xìng lí shēng cháng bù yuǎn lí yī qiè
令其乃至得入菩萨正性离生，常不远离一切
zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yǐ rú shì fǎ jiào jiè jiàoshòu
智、道相智、一切相智；以如是法教诫教授，

lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà zhèng xìng lí shēng cháng bù yuǎn lí yī qiè
令其乃至得入菩萨正性离生，常不远离一切
tuó luó ní mén yī qiè sān mó dì mén yǐ rú shì fǎ jiào jiè jiào shòu
陀罗尼门、一切三摩地门；以如是法教诫教授，
lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà zhèng xìng lí shēng cháng bù yuǎn lí pú sà
令其乃至得入菩萨正性离生，常不远离菩萨
mó hē sà xíng yǐ rú shì fǎ jiào jiè jiào shòu lìng qí nǎi zhì dé rù pú
摩诃萨行；以如是法教诫教授，令其乃至得入菩
sà zhèng xìng lí shēng cháng bù yuǎn lí wú shàng zhèng děng pú tí yì
萨正性离生，常不远离无上正等菩提。亦
wèi biàn shuō zhū è mó shì lìng qí wén yǐ yú zhū mó shì xīn wú zēng
为辩说诸恶魔事，令其闻已，于诸魔事心无增
jiǎn hé yǐ gù zhū mó shì yè xìng wú suǒ yǒu bù kě dé gù yì yǐ
减。何以故？诸魔事业性无所有不可得故。亦以
shì fǎ jiào jiè jiào shòu lìng qí nǎi zhì dé rù pú sà zhèng xìng lí shēng
是法教诫教授，令其乃至得入菩萨正性离生，
cháng bù yuǎn lí fó bó qié fàn yú zhū fó suǒ zhí zhòng shàng ēn fù
常不远离佛薄伽梵，于诸佛所植²²众善根，复
yóu shàng ēn suǒ shè shòu gù cháng shēng pú sà mó hē sà jiā nǎi zhì
由善根所摄受故，常生菩萨摩诃萨家，乃至
wú shàng zhèng děng pú tí yú zhū shàng ēn cháng bù yuǎn lí
无上正等菩提，于诸善根常不远离。

jiāo shī jiā xīn xué dà shèng pú sà mó hē sà ruò néng rú shì
“憍尸迦，新学大乘菩萨摩诃萨若能如是，
yǐ wú suǒ dé wéi fāng biàn wú xiàng wéi fāng biàn shè shòu zhū gōng dé
以无所得为方便、无相为方便，摄受诸功德，
yú zhū gōng dé duō shēn xìn jiě cháng wéi shàn yǒu zhī suǒ shè shòu wén
于诸功德多深信解，常为善友之所摄受，闻
rú shì fǎ xīn bù jīng yí bù kǒng bú bù
如是法心不惊疑、不恐、不怖。

fù cì jiāo shī jiā xīn xué dà shèng pú sà mó hē sà suí
“复次，憍尸迦，新学大乘菩萨摩诃萨，随
suǒ xiū xí bù shī jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō
所修习²³布施、净戒、安忍、精进、静虑、般若波
luó mì duō yīng yǐ wú suǒ dé wéi fāng biàn wú xiàng wéi fāng biàn yǔ
罗蜜多，应以无所得为方便、无相为方便，与

²² 大正藏：殖；永乐北藏及龙藏：植

²³ 大正藏：集；永乐北藏及龙藏：习

yī qiè yǒuqíng jiē xī tónggòng huí xiàng wú shàngzhèngděng pú tí suí
一切有情皆悉同共回向无上正等菩提；随
suǒ ān zhù nèikōng wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dàkōng shèng
所安住内空、外空、内外空、空空、大空、胜
yì kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sàn
义空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散
kōng wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng
空、无变异空、本性空、自相空、共相空、
yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng
一切法空、不可得空、无性空、自性空、无性
zì xìngkōng yīng yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn yǔ
自性空，应以无所得为方便、无相为方便，与
yī qiè yǒuqíng jiē xī tónggòng huí xiàng wú shàngzhèngděng pú tí suí
一切有情皆悉同共回向无上正等菩提；随
suǒ ān zhùzhēn rú fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàngxìng bú biàn yì
所安住真如、法界、法性、不虚妄性、不变异
xìng píngděngxìng lí shēngxìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū
性、平等性、离生性、法定、法住、实际、虚
kōng jiè bù sī yì jiè yīng yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéi
空界、不思議界，应以无所得为方便、无相为
fāngbiàn yǔ yī qiè yǒuqíng jiē xī tónggòng huí xiàng wú shàngzhèngděng
方便，与一切有情皆悉同共回向无上正等
pú tí suí suǒ ān zhù kǔ shèng dì jí shèng dì mièshèng dì dào
菩提；随所安住苦圣谛、集圣谛、灭圣谛、道
shèng dì yīng yǐ wú suǒ dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn yǔ
圣谛，应以无所得为方便、无相为方便，与
yī qiè yǒuqíng jiē xī tónggòng huí xiàng wú shàngzhèngděng pú tí suí
一切有情皆悉同共回向无上正等菩提；随
suǒ xiū xí²⁴ sì jìng lǜ sì wú liàng sì wú sè dìng yīng yǐ wú suǒ
所修习²⁴四静虑、四无量、四无色定，应以无所
dé wéifāngbiàn wú xiàngwéifāngbiàn yǔ yī qiè yǒuqíng jiē xī tóng
得为方便、无相为方便，与一切有情皆悉同
gòng huí xiàng wú shàngzhèngděng pú tí suí suǒ xiū xí²⁵ bā jiě tuō
共回向无上正等菩提；随所修习²⁵八解脱、
bā shèngchù jiǔ cì dì dìng shí biànchù yīng yǐ wú suǒ dé wéifāng
八胜处、九次第定、十遍处，应以无所得为方

²⁴ 大正藏：集；永乐北藏及龙藏：习

²⁵ 大正藏：集；永乐北藏及龙藏：习

biàn wú xiàng wéi fāng biàn yǔ yī qiè yǒu qíng jiē xī tóng gòng huí xiàng
便、无相为方便，与一切有情皆悉同共回向

wú shàng zhèng děng pú tí suí suǒ xiū xí²⁶ sì niàn zhù sì zhèng duàn
无上正等菩提；随所修习²⁶四念住、四正断、

sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī
四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道支，

yīng yǐ wú suǒ dé wéi fāng biàn wú xiàng wéi fāng biàn yǔ yī qiè yǒu qíng
应以无所得为方便、无相为方便，与一切有情

jiē xī tóng gòng huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí suí suǒ xiū xí²⁷ kōng
皆悉同共回向无上正等菩提；随所修习²⁷空

jiě tuō mén wú xiàng jiě tuō mén wú yuàn jiě tuō mén yīng yǐ wú suǒ
解脱门、无相解脱门、无愿解脱门，应以无所

dé wéi fāng biàn wú xiàng wéi fāng biàn yǔ yī qiè yǒu qíng jiē xī tóng
得为方便、无相为方便，与一切有情皆悉同

gòng huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí suí suǒ xiū xí²⁸ wǔ yǎn liù
共回向无上正等菩提；随所修习²⁸五眼、六

shéntōng yīng yǐ wú suǒ dé wéi fāng biàn wú xiàng wéi fāng biàn yǔ yī
神通，应以无所得为方便、无相为方便，与一

qiè yǒu qíng jiē xī tóng gòng huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí suí suǒ
切有情皆悉同共回向无上正等菩提；随所

xiū xí²⁹ fó shí lì sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi
修习²⁹佛十力、四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、

dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yīng yǐ wú suǒ dé wéi fāng biàn
大喜、大舍、十八佛不共法，应以无所得为方便、

wú xiàng wéi fāng biàn yǔ yī qiè yǒu qíng jiē xī tóng gòng huí xiàng wú
无相为方便，与一切有情皆悉同共回向无

shàng zhèng děng pú tí suí suǒ xiū xí³⁰ wú wàng shī fǎ héng zhù shě
上正等菩提；随所修习³⁰无忘失法、恒住舍

xìng yīng yǐ wú suǒ dé wéi fāng biàn wú xiàng wéi fāng biàn yǔ yī qiè
性，应以无所得为方便、无相为方便，与一切

yǒu qíng jiē xī tóng gòng huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí suí suǒ xiū
有情皆悉同共回向无上正等菩提；随所修

²⁶ 大正藏：集；永乐北藏及龙藏：习

²⁷ 大正藏：集；永乐北藏及龙藏：习

²⁸ 大正藏：集；永乐北藏及龙藏：习

²⁹ 大正藏：集；永乐北藏及龙藏：习

³⁰ 大正藏：集；永乐北藏及龙藏：习

xí yī qiè zhì dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yīng yǐ wú suǒ dé wéi
习³¹一切智、道相智、一切相智，应以无所得为
fāng biàn wú xiàng wéi fāng biàn yǔ yī qiè yǒu qíng jiē xī tóng gòng huí
方便、无相为方便，与一切有情皆悉同共回
xiàng wú shàng zhèng děng pú tí suí suǒ xiū xí yī qiè tuó luó ní mén
向无上正等菩提；随所修习³²一切陀罗尼门、
yī qiè sān mó dì mén yīng yǐ wú suǒ dé wéi fāng biàn wú xiàng wéi fāng
一切三摩地门，应以无所得为方便、无相为方
biàn yǔ yī qiè yǒu qíng jiē xī tóng gòng huí xiàng wú shàng zhèng děng pú
便，与一切有情皆悉同共回向无上正等菩
tí suí suǒ xiū xí pú sà mó hē sà xíng yīng yǐ wú suǒ dé wéi fāng
提；随所修习³³菩萨摩诃萨行，应以无所得为方
biàn wú xiàng wéi fāng biàn yǔ yī qiè yǒu qíng jiē xī tóng gòng huí xiàng
便、无相为方便，与一切有情皆悉同共回向
wú shàng zhèng děng pú tí suí suǒ xiū xí wú shàng zhèng děng pú tí
无上正等菩提；随所修习³⁴无上正等菩提，
yīng yǐ wú suǒ dé wéi fāng biàn wú xiàng wéi fāng biàn yǔ yī qiè yǒu qíng
应以无所得为方便、无相为方便，与一切有情
jiē xī tóng gòng huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí
皆悉同共回向无上正等菩提。

fù cì jiāo shī jiā xīn xué dà shèng pú sà mó hē sà yīng
“复次，憍尸迦，新学大乘菩萨摩诃萨，应
pǔ yú shí fāng wú shù wú liàng wú biān shì jiè yī yī shì jiè gè yǒu wú
普于十方无数无量无边世界，一一世界各有无
shù wú liàng wú biān duàn zhū yǒu lù jué xì lùn dào qì zhū zhòng dàn
数无量无边断诸有路、绝戏论道、弃诸重担、
cuī jù luò cì jìn zhū yǒu jié jù zú zhèng zhì xīn shàn jiě tuō
摧聚落刺、尽诸有结、具足正智、心善解脱、
qiǎo shuō fǎ yào yī qiè rú lái yīng zhèng děng jué jí zhū dì zǐ suǒ
巧说法要一切如来、应、正等觉，及诸弟子所
chéng jiè yùn dìng yùn huì yùn jiě tuō yùn jiě tuō zhì jiàn yùn
成戒蕴、定蕴、慧蕴、解脱蕴、解脱智见蕴，
jí suǒ qǐ zuò zhǒng zhǒng gōng dé bìng yú shì chù suǒ zhòng shàn gēn wèi
及所起作种种功德，并于是处所种善根，谓

³¹ 大正藏：集；永乐北藏及龙藏：习

³² 大正藏：集；永乐北藏及龙藏：习

³³ 大正藏：集；永乐北藏及龙藏：习

³⁴ 大正藏：集；永乐北藏及龙藏：习

chà dì lì dà zú pó luó mén dà zú zhǎngzhě dà zú jū shì dà
刹帝力大族、婆罗门大族、长者大族、居士大
zú děngsuǒzhòngshàngēn ruò sì dà wángzhòngtiān sān shí sān tiān
族等所种善根，若四大王众天、三十三天、
yè mó tiān dǔ shǐ duō tiān lè biàn huà tiān tā huà zì zài tiān suǒ zhòng
夜摩天、睹史多天、乐变化天、他化自在天所种
shàngēn ruò fàn zhòng tiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn tiān
善根，若梵众天、梵辅天、梵会天、大梵天、
guāng tiān shǎo guāng tiān wú liàng guāng tiān jí guāng jìng tiān jìng
光天、少光天、无量光天、极光净天、净
tiān shǎo jìng tiān wú liàng jìng tiān biàn jìng tiān guǎng tiān shǎo guǎng
天、少净天、无量净天、遍净天、广天、少广
tiān wú liàng guǎng tiān guǎng guǒ tiān suǒ zhòng shàngēn ruò wú fán³⁵
天、无量广天、广果天所种善根，若无烦³⁵
tiān wú rè tiān shàn xiàn tiān shàn jiàn tiān sè jiū jìng tiān děng suǒ
天、无热天、善现天、善见天、色究竟天等所
zhòng shàngēn rú shì yī qiè hé jí chēng liáng xiàn qián fā qǐ bǐ yú
种善根。如是一切合集称量现前发起，比余
shàngēn wéi zuì wéi shèng wéi zūn wéi gāo wéi miào wéi wēi miào wéi shàng
善根为最为胜、为尊为高、为妙为微妙、为上
wéi wú shàng wú děng wú děng děng suí xǐ zhī xīn fù yǐ rú shì suí
为无上、无等无等等随喜之心，复以如是随
xǐ jù xíng zhū fú yè shì yǔ yī qiè yǒu qíng tóng gòng huí xiàng ā nòu duō
喜俱行诸福业事与一切有情同共回向阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí
罗三藐三菩提。”

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà wèn jù shòu shàn xiàn yán dà
尔时，弥勒菩萨摩诃萨问具寿善现言：“大
dé xīn xué dà shèng pú sà mó hē sà ruò niàn zhū fó jí dì zǐ zhòng
德！新学大乘菩萨摩诃萨，若念诸佛及弟子众
suǒ yǒu gōng dé bìng rén tiān děng suǒ zhòng shàngēn rú shì yī qiè hé
所有功德，并人、天等所种善根，如是一切合
jí chēng liáng xiàn qián fā qǐ bǐ yú shàngēn wéi zuì wéi shèng wéi zūn
集称量现前发起，比余善根为最为胜、为尊
wéi gāo wéi miào wéi wēi miào wéi shàng wéi wú shàng wú děng wú děng
为高、为妙为微妙、为上为无上、无等无等

³⁵ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

děng suí xǐ zhī xīn fù yǐ rú shì suí xǐ shàngēn yǔ zhū yǒu qíng jiē xī
等随喜之心，复以如是随喜善根与诸有情皆悉
tóng gòng huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí shì pú sà mó hē sà yún
同共回向无上正等菩提，是菩萨摩诃萨云
hé bú duò xiǎng diān dǎo xīn diān dǎo jiàn diān dǎo
何不堕想颠倒、心颠倒、见颠倒？”

jù shòu shàn xiàn dá yán dà shì ruò pú sà mó hē sà yú suǒ
具寿善现答言：“大士！若菩萨摩诃萨于所
niàn fó jí dì zǐ zhòng suǒ yǒu gōng dé bù qǐ zhū fó jí dì zǐ zhòng
念佛及弟子众所有功德，不起诸佛及弟子众
gōng dé zhī xiǎng yú rén tiān děng suǒ zhòng shàngēn bù qǐ shàngēn
功德之想；于人、天等所种善根，不起善根
rén tiān děng xiǎng yú suǒ fā qǐ suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèng děng pú
人、天等想；于所发起随喜回向无上正等菩
tí zhī xīn yì fù bù qǐ suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí xīn
提之心，亦复不起随喜回向无上正等菩提心
xiǎng shì pú sà mó hē sà suǒ qǐ suí xǐ huí xiàng wú xiǎng diān dǎo
想，是菩萨摩诃萨所起随喜回向，无想颠倒、
wú xīn diān dǎo wú jiàn diān dǎo ruò pú sà mó hē sà yú suǒ niàn fó
无心颠倒、无见颠倒。若菩萨摩诃萨于所念佛
jí dì zǐ zhòng suǒ yǒu gōng dé jí fó dì zǐ gōng dé zhī xiàng yú
及弟子众所有功德，及³⁶佛弟子功德之相；于
rén tiān děng suǒ zhòng shàngēn qǔ bǐ shàngēn rén tiān děng xiàng
人、天等所种善根，取彼善根人、天等相；
yú suǒ fā qǐ suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí zhī xīn qǔ suǒ
于所发起随喜回向无上正等菩提之心，取所
fā qǐ suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí xīn xiàng shì pú sà
发起随喜回向无上正等菩提心相，是菩萨
mó hē sà suǒ qǐ suí xǐ huí xiàng yǒu xiǎng diān dǎo yǒu xīn diān dǎo
摩诃萨所起随喜回向，有想颠倒、有心颠倒、
yǒu jiàn diān dǎo
有见颠倒。

fù cì dà shì ruò pú sà mó hē sà yǐ rú shì suí xǐ xīn
“复次，大士！若菩萨摩诃萨以如是随喜心
niàn yī qiè fó jí dì zǐ zhòng gōng dé shàngēn zhèng zhī cǐ xīn jìn miè
念一切佛及弟子众功德善根，正知此心尽灭

³⁶ 大正藏：取；永乐北藏及龙藏：及

lí biàn fēi néng suí xǐ zhèng zhī bǐ fǎ qí xìng yì rán fēi suǒ suí xǐ
离变非能随喜，正知彼法其性亦然非所随喜，
yòuzhèngliǎo dá néng huí xiàng xīn fǎ xìng yì ěr fēi néng huí xiàng jí
又正了达能回向心法性亦尔非能回向，及
zhèngliǎo dá suǒ huí xiàng fǎ qí xìng yì ěr fēi suǒ huí xiàng ruò yǒu néng
正了达所回向法其性亦尔非所回向。若有能
yī rú shì suǒ shuō suí xǐ huí xiàng shì zhèng fēi xié pú sà mó hē sà
依如是所说随喜回向是正非邪，菩萨摩訶萨
jiē yīng rú shì suí xǐ huí xiàng
皆应如是随喜回向。

fù cì dà shì ruò pú sà mó hē sà yú guò qù wèi lái xiàn
“复次，大士！若菩萨摩訶萨于过去未来现
zài yī qiè rú lái yīng zhèngděngjué cóngchū fā xīn zhì dé wú shàng
在一切如来、应、正等觉，从初发心至得无上
zhèngděng pú tí nǎi zhì fǎ miè yú qí zhōngjiān suǒ yǒu gōng dé ruò
正等菩提乃至法灭，于其中间所有功德，若
fó dì zǐ jí zhū dú jué yī bǐ fó fǎ suǒ qǐ shàngēn ruò zhū yì shēng
佛弟子及诸独觉依彼佛法所起善根，若诸异生
wén bǐ shuō fǎ suǒ zhòng shàngēn ruò zhū lóng shén yào chā jiàn dá fù
闻彼说法所种善根，若诸龙神、药叉、健达缚、
ā sù luò jiē lù chá jǐn nà luò mò hū luò qié rén fēi rén děng
阿素洛、揭路茶、紧捺洛、莫呼洛伽、人非人等
wén bǐ shuō fǎ suǒ zhòng shàngēn ruò chà dì lì dà zú pó luó mén dà
闻彼说法所种善根，若刹帝力大族、婆罗门大
zú zhǎngzhě dà zú jū shì dà zú wén bǐ shuō fǎ suǒ zhòng shàngēn
族、长者大族、居士大族闻彼说法所种善根，
ruò sì dà wáng zhòng tiān sān shí sān tiān yè mó tiān dǔ shǐ duō tiān
若四大王众天、三十三天、夜摩天、睹史多天、
lè biàn huà tiān tā huà zì zài tiān wén bǐ shuō fǎ suǒ zhòng shàngēn ruò
乐变化天、他化自在天闻彼说法所种善根，若
fàn zhòng tiān fàn fǔ tiān fàn huì tiān dà fàn tiān guāng tiān shǎo
梵众天、梵辅天、梵会天、大梵天、光天、少
guāng tiān wú liàng guāng tiān jí guāng jìng tiān jìng tiān shǎo jìng tiān
光天、无量光天、极光净天、净天、少净天、
wú liàng jìng tiān biàn jìng tiān guǎng tiān shǎo guǎng tiān wú liàng guǎng
无量净天、遍净天、广天、少广天、无量广

tiān guǎngguǒtiānwén bǐ shuō fǎ suǒzhòngshàngēn ruò wú fán tiān
天、广果天闻彼说法所种善根，若无烦³⁷天、
wú rè tiān shànxiàntiān shànjiàntiān sè jiū jìngtiānwén bǐ shuō fǎ
无热天、善现天、善见天、色究竟天闻彼说法
suǒzhòngshàngēn ruò shànnán zǐ shàn nǚ rénděng wénsuǒshuō fǎ
所种善根，若善男子、善女人等，闻所说法
fā qù wú shàngzhèngděngjué xīn qín xiū zhòngzhòngzhū pú sà xíng rú
发趣无上正等觉心，勤修种种诸菩萨行。如
shì yī qiè hé jí chēngliángxiànjián fā qǐ bǐ yú shàngēnwéi zuì wéi
是一切合集称量现前发起，比余善根为最为
shèng wéizūn wéigāo wéimiào wéiwēimiào wéishàngwéi wú shàng
胜、为尊为高、为妙为微妙、为上为无上、
wú děng wú děngděng suí xǐ zhī xīn fù yǐ rú shì suí xǐ shàngēn yǔ
无等无等等随喜之心，复以如是随喜善根与
zhū yǒuqíng jiē xī tónggòng huí xiàng wú shàngzhèngděng pú tí
诸有情皆悉同共回向无上正等菩提。

yú rú shì shí ruò zhèng jiě liǎo zhū néng suí xǐ huí xiàng zhī
“于如是时，若正解了诸能随喜回向之
fǎ jìn miè lí biàn zhū suǒ suí xǐ huí xiàng zhī fǎ zì xìng jiē kōng suī
法尽灭离变，诸所随喜回向之法自性皆空，虽
rú shì zhī ér néng suí xǐ huí xiàng wú shàngzhèngděng pú tí fù yú
如是知而能随喜回向无上正等菩提。复于
shì shí ruò zhèng jiě liǎo dōu wú yǒu fǎ kě néng suí xǐ huí xiàng yú fǎ
是时，若正解了都无有法可能随喜回向于法。
hé yǐ gù yī yī qiè fǎ zì xìng jiē kōng kōngzhōngdōu wú néng suǒ
何以故？以一切法自性皆空，空中都无能所
suí xǐ huí xiàng fǎ gù suī rú shì zhī ér néng suí xǐ huí xiàng wú shàng
随喜回向法故。虽如是知，而能随喜回向无上
zhèngděng pú tí shì pú sà mó hē sà ruò néng rú shì suí xǐ huí xiàng
正等菩提。是菩萨摩诃萨若能如是随喜回向，
xiū xíng bō rě bō luó mì duō xiū xíng jìng lù jīng jìn ān rěn jìng
修行般若波罗蜜多，修行静虑、精进、安忍、净
jiè bù shī bō luó mì duō wú xiǎng diāndǎo wú xīn diāndǎo wú
戒、布施波罗蜜多，无想颠倒、无心颠倒、无
jiàndiāndǎo suǒ yǐ zhě hé shì pú sà mó hē sà yú suí xǐ xīn bù
见颠倒。所以者何？是菩萨摩诃萨于随喜心不

³⁷ 大正藏：繁；永乐北藏及龙藏：烦

shēng zhí zhuó yú suǒ suí xǐ gōng dé shàngēn yì bù zhí zhuó yú huí
生 执 著 ， 于 所 随 喜 功 德 善 根 亦 不 执 著 ， 于 回
xiàng xīn bù shēng zhí zhuó yú suǒ huí xiàng wú shàng pú tí yì bù zhí
向 心 不 生 执 著 ， 于 所 回 向 无 上 菩 提 亦 不 执
zhuó yóu wú zhí zhuó bú duòdiāndǎo rú shì pú sà mó hē sà suǒ qǐ
著 ， 由 无 执 著 不 堕 颠 倒 。 如 是 菩 萨 摩 诃 萨 所 起
suí xǐ huí xiàng xīn míng wéi wú shàng suí xǐ huí xiàng
随 喜 回 向 心 ， 名 为 无 上 随 喜 回 向 。

大般若波罗蜜多经卷第一百六十九

dà bō rě bō luó mì duō jīng juàn dì yī bǎi qī shí 大般若波罗蜜多经卷第一百七十

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì
唐三藏法师玄奘奉 诏译

chū fēn suí xǐ huí xiàng pǐn dì sān shí yī zhī sān 初分随喜回向品第三十一之三

fù cì dà shì ruò pú sà mó hē sà yú suǒ xiū zuò zhū fú
“复次，大士！若菩萨摩诃萨于所修作诸福

yè shì zhèng zhī lí sè lí shòu xiǎng xíng shí zhèng zhī
业事，正知离色，离受、想、行、识；正知

lí yǎn chù lí ěr bí shé shēn yì chù zhèng zhī lí sè
离眼处，离耳、鼻、舌、身、意处；正知离色

chù lí shēng xiāng wèi chù fǎ chù zhèng zhī lí yǎn jiè
处，离声、香、味、触、法处；正知离眼界，

lí sè jiè yǎn shí jiè jí yǎn chù yǎn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
离色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受；

zhèng zhī lí ěr jiè lí shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi
正知离耳界，离声界、耳识界及耳触、耳触为

yuán suǒ shēng zhū shòu zhèng zhī lí bí jiè lí xiāng jiè bí shí jiè
缘所生诸受；正知离鼻界，离香界、鼻识界

jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhèng zhī lí shé jiè
及鼻触、鼻触为缘所生诸受；正知离舌界，

lí wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu
离味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受；

zhèng zhī lí shēn jiè lí chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi
正知离身界，离触界、身识界及身触、身触为

yuán suǒ shēng zhū shòu zhèng zhī lí yì jiè lí fǎ jiè yì shí jiè
缘所生诸受；正知离意识界，离法界、意识界

jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu zhèng zhī lí dì jiè
及意触、意触为缘所生诸受；正知离地界，

lí shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè zhèng zhī lí wú míng lí xíng
离水、火、风、空、识界；正知离无明，离行、

shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、

lǎo sǐ chóutàn kǔ yōunǎo zhèng zhī lí bù shī bō luó mì duō lí jìng
老死愁叹苦忧恼；正知离布施波罗蜜多，离净
jiè ān rěn jīng jìn jìng lǜ bō rě bō luó mì duō zhèng zhī lí
戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜多；正知离
nèikōng lí wàikōng nèi wàikōng kōngkōng dàkōng shèng yì
内空，离外空、内外空、空空、大空、胜义
kōng yǒuwéikōng wú wéikōng bì jìngkōng wú jì kōng sànkōng
空、有为空、无为空、毕竟空、无际空、散空、
wú biàn yì kōng běnxìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè
无变异空、本性空、自相空、共相空、一切
fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìng
法空、不可得空、无性空、自性空、无性自性
kōng zhèng zhī lí zhēn rú lí fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng
空；正知离真如，离法界、法性、不虚妄性、
bú biàn yì xìng píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí
不变异性、平等性、离生性、法定、法住、实
jì xū kōng jiè bù sī yì jiè zhèng zhī lí kǔ shèng dì lí jí
际、虚空界、不思議界；正知离苦圣谛，离集、
miè dào shèng dì zhèng zhī lí sì jìng lǜ lí sì wú liàng sì wú
灭、道圣谛；正知离四静虑，离四无量、四无
sè dìng zhèng zhī lí bā jiě tuō lí bā shèng chù jiǔ cì dì dìng
色定；正知离八解脱，离八胜处、九次第定、
shí biàn chù zhèng zhī lí sì niàn zhù lí sì zhèng duàn sì shén zú
十遍处；正知离四念住，离四正断、四神足、
wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī zhèng zhī lí kōng
五根、五力、七等觉支、八圣道支；正知离空
jiě tuō mén lí wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén zhèng zhī lí wǔ yǎn
解脱门，离无相、无愿解脱门；正知离五眼，
lí liù shéntōng zhèng zhī lí fó shí lì lí sì wú suǒ wèi sì wú
离六神通；正知离佛十力，离四无所畏、四无
ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ
碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八佛不共法；
zhèng zhī lí wú wàng shī fǎ lí héng zhù shě xìng zhèng zhī lí yī qiè
正知离无忘失法，离恒住舍性；正知离一切
zhì lí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zhèng zhī lí yī qiè tuó luó ní
智，离道相智、一切相智；正知离一切陀罗尼
mén lí yī qiè sān mó dì mén zhèng zhī lí pú sà mó hē sà xíng
门，离一切三摩地门；正知离菩萨摩诃萨行；

zhèng zhī lí fó wú shàngzhèngděng pú tí shì pú sà mó hē sà yú suǒ
正知离佛无上正等菩提。是菩萨摩诃萨于所
xiū zuò zhū fú yè shì rú shì zhèng zhī néngzhèng suí xǐ huí xiàng wú
修作诸福业事如是正知，能正随喜回向无
shàngzhèngděng pú tí
上正等菩提。

fù cì dà shì ruò pú sà mó hē sà zhèng zhī suǒ xiū suí xǐ
“复次，大士！若菩萨摩诃萨正知所修随喜

jù xíngzhū fú yè shì yuǎn lí suǒ xiū suí xǐ jù xíngzhū fú yè shì zì xìng
俱行诸福业事远离所修随喜俱行诸福业事自性，

zhèng zhī rú lái yīng zhèngděng jué yuǎn lí rú lái yīng zhèngděng
正知如来、应、正等觉远离如来、应、正等

jué zì xìng zhèng zhī rú lái yīng zhèngděng jué suǒ yǒu gōng dé yuǎn
觉自性，正知如来、应、正等觉所有功德远

lí rú lái yīng zhèngděng jué gōng dé zì xìng zhèng zhī shēng wén
离如来、应、正等觉功德自性；正知声闻、

dú jué pú sà yuǎn lí shēng wén dú jué pú sà zì xìng zhèng zhī
独觉、菩萨远离声闻、独觉、菩萨自性，正知

shēng wén dú jué pú sà suǒ xiū shàngēnyuǎn lí shēng wén dú jué
声闻、独觉、菩萨所修善根远离声闻、独觉、

pú sà shàngēn zì xìng zhèng zhī pú tí xīn yuǎn lí pú tí xīn zì xìng
菩萨善根自性；正知菩提心远离菩提心自性，

zhèng zhī huí xiàng xīn yuǎn lí huí xiàng xīn zì xìng zhèng zhī suǒ huí xiàng
正知回向心远离回向心自性，正知所回向

wú shàngzhèngděng pú tí yuǎn lí suǒ huí xiàng wú shàngzhèngděng pú
无上正等菩提远离所回向无上正等菩

tí zì xìng zhèng zhī bō rě bō luó mì duōyuǎn lí bō rě bō luó mì duō
提自性；正知般若波罗蜜多远离般若波罗蜜多

zì xìng zhèng zhī jìng lù jīng jìn ān rěn jìng jiè bù shī bō luó
自性，正知静虑、精进、安忍、净戒、布施波罗

mì duōyuǎn lí jìng lù jīng jìn ān rěn jìng jiè bù shī bō luó mì
蜜多远离静虑、精进、安忍、净戒、布施波罗蜜

duō zì xìng zhèng zhī nèi kōng yuǎn lí nèi kōng zì xìng zhèng zhī wài kōng
多自性；正知内空远离内空自性，正知外空、

nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn
为无空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìngkōng zì xiàngkōng gòngxiàngkōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得
kōng wú xìngkōng zì xìngkōng wú xìng zì xìngkōngyuǎn lí wàikōng
空、无性空、自性空、无性自性空 远离外空
nǎi zhì wú xìng zì xìngkōng zì xìng zhèng zhī zhēn rú yuǎn lí zhēn rú zì
乃至无性自性空自性；正知真如远离真如自
xìng zhèng zhī fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng
性，正知法界、法性、不虚妄性、不变异性、
píngděng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè
平等性、离生性、法定、法住、实际、虚空界、
bù sī yì jiè yuǎn lí fǎ jiè nǎi zhì bù sī yì jiè zì xìng zhèng zhī kǔ
不思議界 远离法界乃至不思議界自性；正知苦
shèng dì yuǎn lí kǔ shèng dì zì xìng zhèng zhī jí miè dào shèng dì
圣谛 远离苦圣谛自性，正知集、灭、道圣谛
yuǎn lí jí miè dào shèng dì zì xìng zhèng zhī sì jìng lǜ yuǎn lí
远离集、灭、道圣谛自性；正知四静虑 远离
sì jìng lǜ zì xìng zhèng zhī sì wú liàng sì wú sè dìng yuǎn lí sì wú
四静虑自性，正知四无量、四无色定 远离四无
liàng sì wú sè dìng zì xìng zhèng zhī bā jiě tuō yuǎn lí bā jiě tuō zì
量、四无色定自性；正知八解脱 远离八解脱自
xìng zhèng zhī bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù yuǎn lí bā
性，正知八胜处、九次第定、十遍处 远离八
shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù zì xìng zhèng zhī sì niàn zhù yuǎn
胜处、九次第定、十遍处自性；正知四念住 远
lí sì niàn zhù zì xìng zhèng zhī sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn
离四念住自性，正知四正断、四神足、五根、
wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào zhī yuǎn lí sì zhèng duàn nǎi zhì
五力、七等觉支、八圣道支 远离四正断乃至
bā shèng dào zhī zì xìng zhèng zhī kōng jiě tuō mén yuǎn lí kōng jiě tuō
八圣道支自性；正知空解脱门 远离空解脱
mén zì xìng zhèng zhī wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén yuǎn lí wú xiàng
门自性，正知无相、无愿解脱门 远离无相、
wú yuàn jiě tuō mén zì xìng zhèng zhī wǔ yǎn yuǎn lí wǔ yǎn zì xìng
无愿解脱门自性；正知五眼 远离五眼自性，
zhèng zhī liù shéntōng yuǎn lí liù shéntōng zì xìng zhèng zhī fó shí lì
正知六神通 远离六神通自性；正知佛十力
yuǎn lí fó shí lì zì xìng zhèng zhī sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě
远离佛十力自性，正知四无所畏、四无碍解、

dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ yuǎn lí sì wú suǒ
大慈大悲大喜大舍、十八佛不共法远离四无所
wèi nǎi zhì shí bā fó bú gòng fǎ zì xìng zhèng zhī wú wàng shī fǎ yuǎn
畏乃至十八佛不共法自性；正知无忘失法远
lí wú wàng shī fǎ zì xìng zhèng zhī héng zhù shě xìng yuǎn lí héng zhù shě
离无忘失法自性，正知恒住舍性远离恒住舍
xìng zì xìng zhèng zhī yī qiè zhì yuǎn lí yī qiè zhì zì xìng zhèng zhī dào
性自性；正知一切智远离一切智自性，正知道
xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yuǎn lí dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì zì xìng
相智、一切相智远离道相智、一切相智自性；
zhèng zhī yī qiè tuó luó ní mén yuǎn lí yī qiè tuó luó ní mén zì xìng
正知一切陀罗尼门远离一切陀罗尼门自性，
zhèng zhī yī qiè sān mó dì mén yuǎn lí yī qiè sān mó dì mén zì xìng
正知一切三摩地门远离一切三摩地门自性；
zhèng zhī pú sà mó hē sà xíng yuǎn lí pú sà mó hē sà xíng zì xìng
正知菩萨摩诃萨行远离菩萨摩诃萨行自性；
zhèng zhī fó wú shàng zhèng děng pú tí yuǎn lí fó wú shàng zhèng děng
正知佛无上正等菩提远离佛无上正等
pú tí zì xìng shì pú sà mó hē sà rú shì xiū xíng lí xìng bō rě bō luó
菩提自性。是菩萨摩诃萨如是修行离性般若波罗
mì duō néng zhèng suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí
蜜多，能正随喜回向无上正等菩提。

fù cì dà shì zhū pú sà mó hē sà yú yǐ niè pán yī qiè
“复次，大士！诸菩萨摩诃萨于已涅槃一切
rú lái yīng zhèng děng jué jí zhū dì zǐ gōng dé shàngēn ruò yù fā
如来、应、正等觉及诸弟子功德善根，若欲发
qǐ suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí xīn zhě yīng zuò rú shì suí
起随喜回向无上正等菩提心者，应作如是随
xǐ huí xiàng wèi zuò shì niàn rú zhū rú lái yīng zhèng děng jué
喜回向，谓作是念：‘如诸如来、应、正等觉
jí zhū dì zǐ jiē yǐ miè dù gōng dé shàngēn yì fù rú shì wǒ suǒ fā
及诸弟子皆已灭度，功德善根亦复如是，我所发
qǐ suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí zhī xīn jí suǒ huí xiàng wú
起随喜回向无上正等菩提之心及所回向无
shàng pú tí qí xìng yì ěr rú shì suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèng děng
上菩提其性亦尔。’如是随喜回向无上正等
pú tí wú xiǎng diān dǎo wú xīn diān dǎo wú jiàn diān dǎo ruò pú sà
菩提无想颠倒、无心颠倒、不见颠倒。若菩萨

mó hē sà yǐ qǔ xiàng wéi fāng biàn xiū xíng bō rě bō luó mì duō yú bǐ
摩诃萨以取相为方便修行般若波罗蜜多，于彼
yī qiè fó jí dì zǐ gōng dé shàngēn qǔ xiàng suí xǐ huí xiàng wú shàng
一切佛及弟子功德善根取相随喜回向无上
zhèngděng pú tí shì wéi fēi shàn suí xǐ huí xiàng yǐ guò qù fó jí dì
正等菩提，是为非善随喜回向。以过去佛及弟
zǐ zhònggōng dé shàngēn fēi xiàng wú xiàng suǒ qǔ jìng jiè shì pú sà mó
子众功德善根非相无相所取境界，是菩萨摩
hē sà yǐ qǔ xiàng niàn fā qǐ suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèngděng pú tí
诃萨以取相念发起随喜回向无上正等菩提，
shì gù fēi shàn suí xǐ huí xiàng yóu cǐ yīn yuán duò xiǎng diān dǎo duò
是故非善随喜回向，由此因缘堕想颠倒、堕
xīn diān dǎo duò jiàn diān dǎo ruò pú sà mó hē sà bù qǔ xiàng wéi fāng
心颠倒、堕见颠倒。若菩萨摩诃萨不取相为方
biàn xiū xíng bō rě bō luó mì duō yú bǐ yī qiè fó jí dì zǐ gōng dé
便修行般若波罗蜜多，于彼一切佛及弟子功德
shàngēn lí xiàng suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèngděng pú tí shì míng wéi
善根离相随喜回向无上正等菩提，是名为
shàn suí xǐ huí xiàng yóu cǐ yīn yuán shì pú sà mó hē sà suí xǐ huí
善随喜回向，由此因缘是菩萨摩诃萨随喜回
xiàng lí xiǎng diān dǎo lí xīn diān dǎo lí jiàn diān dǎo
向离想颠倒、离心颠倒、离见颠倒。”

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà wèn jù shòu shàn xiàn yán dà
尔时，弥勒菩萨摩诃萨问具寿善现言：“大
dé yún hé pú sà mó hē sà yú zhū rú lái yīng zhèngděng jué jí
德！云何菩萨摩诃萨于诸如来、应、正等觉及
dì zǐ zhònggōng dé shàngēn suí xǐ jù xíng fú yè shì děng jiē bù qǔ
弟子众功德善根随喜俱行福业事等皆不取
xiàng ér néng suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèngděng pú tí
相，而能随喜回向无上正等菩提？”

jù shòu shàn xiàn dá yán dà shì yīng zhī pú sà mó hē sà suǒ
具寿善现答言：“大士！应知菩萨摩诃萨所
xué bō rě bō luó mì duō zhōng yǒu rú shì děng shàn qiǎo fāng biàn suī
学般若波罗蜜多中，有如是等善巧方便，虽
bù qǔ xiàng ér suǒ zuò chéng fēi lí bō rě bō luó mì duō yǒu néng fā
不取相而所作成，非离般若波罗蜜多有能发
qǐ suí xǐ jù xíng zhū fú yè shì huí xiàng wú shàng zhèngděng pú tí
起随喜俱行诸福业事，回向无上正等菩提。”

mí lè pú sà mó hē sà yán dà dé shànxiàn wù zuò shì shuō
弥勒菩萨摩诃萨言：“大德善现，勿作是说。

suǒ yǐ zhě hé yǐ shēnshēn bō rě bō luó mì duōzhōng yī qiè rú lái
所以者何？以甚深般若波罗蜜多中，一切如来、

yīng zhèngděngjué jí dì zǐ zhònggōng dé shàngēn jiē wú suǒyǒu bù kě
应、正等觉及弟子众功德善根皆无所有不可

dé gù suǒzuò suí xǐ zhū fú yè shì yì wú suǒyǒu bù kě dé gù fā
得故，所作随喜诸福业事亦无所有不可得故，发

xīn huí xiàng wú shàng pú tí yì wú suǒyǒu bù kě dé gù cǐ zhōng pú
心回向无上菩提亦无所有不可得故。此中菩

sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō shí yīng rú shì guān guò
萨摩诃萨修行般若波罗蜜多时，应如是观：‘过

qù zhū fó jí dì zǐ zhònggōng dé shàngēnxìng jiē yǐ miè suǒzuò suí xǐ
去诸佛及弟子众功德善根性皆已灭，所作随喜

zhū fú yè shì fā xīn huí xiàng wú shàng pú tí xìng jiē jì miè wǒ ruò
诸福业事、发心回向无上菩提性皆寂灭，我若

yú bǐ yī qiè rú lái yīng zhèngděngjué jí dì zǐ zhònggōng dé shàn
于彼一切如来、应、正等觉及弟子众功德善

gēn qǔ xiàng fēn bié jí yú suǒzuò suí xǐ jù xíng zhū fú yè shì fā xīn
根取相分别，及于所作随喜俱行诸福业事、发心

huí xiàng wú shàng pú tí qǔ xiàng fēn bié yǐ shì qǔ xiàng fēn bié fāng biàn
回向无上菩提取相分别，以是取相分别方便

fā qǐ suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèngděng pú tí zhū fó shì zūn jiē suǒ
发起随喜回向无上正等菩提，诸佛世尊皆所

bù xǔ hé yǐ gù yú yǐ miè dù zhū fó shì zūn jí dì zǐ děng qǔ
不许。何以故？于已灭度诸佛世尊及弟子等取

xiàng fēn bié suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèngděng pú tí shì dà yǒu suǒ dé
相分别随喜回向无上正等菩提是大有所得

gù’
故。

shì gù pú sà mó hē sà yù yú zhū fó jí dì zǐ zhònggōng
“是故菩萨摩诃萨欲于诸佛及弟子众功

dé shàngēnzhèng qǐ suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèngděng pú tí bù yīng
德善根正起随喜回向无上正等菩提，不应

yú zhōng qǐ yǒu suǒ dé qǔ xiàng fēn bié suí xǐ huí xiàng ruò yú qí zhōng
于中起有所得取相分别随喜回向，若于其中

qǐ yǒu suǒ dé qǔ xiàng fēn bié suí xǐ huí xiàng fó bù shuō bǐ yǒu dà yì
起有所得取相分别随喜回向，佛不说彼有大义

lì hé yǐ gù rú shì suí xǐ huí xiàng zhī xīn wàng xiǎng fēn bié zá
利。何以故？如是随喜回向之心，妄想分别杂
dú yào gù pì rú yǒu shí suī jù shàng miào sè xiāng měi wèi ér zá dú
毒药故。譬如有食，虽具上妙色香美味而杂毒
yào yú rén qiǎn shí tān qǔ dàn zhī suī chū shì yì huān xǐ kuài lè
药，愚人浅识贪取噉之，虽初适意欢喜快乐，
ér hòu shí xiāo bèi shòu zhòng kǔ huò biàn zhì sǐ ruò děng shī mìng rú
而后食消备受众苦，或便致死若等失命。如
shì yī lèi bǔ tè qié luó bú shàn shòu chí bú shàn guān chá bú shàn
是一类补特伽罗，不善受持、不善观察、不善
sòng dú bù liǎo zhī yì ér gào dà shèng zhǒng xìng zhě yuē lái
诵读、不了知义，而告大乘种性者曰：‘来！
shàn nán zǐ rǔ yú guò qù wèi lái xiàn zài yī qiè rú lái yīng zhèng
善男子！汝于过去未来现在一切如来、应、正
děng jué cóng chū fā xīn zhì dé wú shàng zhèng děng pú tí zhuàn miào
等觉，从初发心至得无上正等菩提，转妙
fǎ lún dù wú liàng zhòng rù wú yú yī bō niè pán yǐ nǎi zhì fǎ miè
法轮度无量众，入无余依般涅槃已乃至法灭，
yú qí zhōng jiān ruò xiū bō rě bō luó mì duō yǐ jí dāng jí xiàn jí
于其中间若修般若波罗蜜多已集、当集、现集
shàn gēn ruò xiū jìng lù jīng jìn ān rěn jìng jiè bù shī bō luó
善根，若修静虑、精进、安忍、净戒、布施波罗
mì duō yǐ jí dāng jí xiàn jí shàn gēn ruò zhù nèi kōng yǐ jí
蜜多已集、当集、现集善根；若住内空已集、
dāng jí xiàn jí shàn gēn ruò zhù wài kōng nèi wài kōng kōng kōng
当集、现集善根，若住外空、内外空、空空、
dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú wéi kōng bì jìng kōng
大空、胜义空、有为空、无为空、毕竟空、
wú jì kōng sàn kōng wú biàn yì kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng
无际空、散空、无变异空、本性空、自相空、
gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé kōng wú xìng kōng zì
共相空、一切法空、不可得空、无性空、自
xìng kōng wú xìng zì xìng kōng yǐ jí dāng jí xiàn jí shàn gēn ruò
性空、无性自性空已集、当集、现集善根；若
zhù zhēn rú yǐ jí dāng jí xiàn jí shàn gēn ruò zhù fǎ jiè fǎ
住真如已集、当集、现集善根，若住法界、法
xìng bù xū wàng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng
性、不虚妄性、不变异性、平等性、离生性、

fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè yǐ jí dāng
法定、法住、实际、虚空界、不思議界已集、当
jí xiàn jí shàngēn ruò zhù kǔ shèng dì yǐ jí dāng jí xiàn jí
集、现集善根；若住苦圣谛已集、当集、现集
shàngēn ruò zhù jí miè dào shèng dì yǐ jí dāng jí xiàn jí
善根，若住集、灭、道圣谛已集、当集、现集
shàngēn ruò xiū sì jìng lù yǐ jí dāng jí xiàn jí shàngēn ruò
善根；若修四静虑已集、当集、现集善根；若
xiū sì wú liàng sì wú sè dìng yǐ jí dāng jí xiàn jí shàngēn
修四无量、四无色定已集、当集、现集善根；
ruò xiū bā jiě tuō yǐ jí dāng jí xiàn jí shàngēn ruò xiū bā shèng
若修八解脱已集、当集、现集善根，若修八胜
chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù yǐ jí dāng jí xiàn jí shàngēn
处、九次第定、十遍处已集、当集、现集善根；
ruò xiū sì niàn zhù yǐ jí dāng jí xiàn jí shàngēn ruò xiū sì zhèng
若修四念住已集、当集、现集善根，若修四正
duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī bā shèng dào
断、四神足、五根、五力、七等觉支、八圣道
zhī yǐ jí dāng jí xiàn jí shàngēn ruò xiū kōng jiě tuō mén yǐ jí
支已集、当集、现集善根；若修空解脱门已集、
dāng jí xiàn jí shàngēn ruò xiū wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén yǐ jí
当集、现集善根；若修无相、无愿解脱门已集、
dāng jí xiàn jí shàngēn ruò xiū wǔ yǎn yǐ jí dāng jí xiàn jí
当集、现集善根；若修五眼已集、当集、现集
shàngēn ruò xiū liù shéntōng yǐ jí dāng jí xiàn jí shàngēn ruò
善根；若修六神通已集、当集、现集善根；若
xiū fó shí lì yǐ jí dāng jí xiàn jí shàngēn ruò xiū sì wú suǒ
修佛十力已集、当集、现集善根，若修四无所
wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà shě shí bā
畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大舍、十八
fó bú gòng fǎ yǐ jí dāng jí xiàn jí shàngēn ruò xiū wú wàng shī
佛不共法已集、当集、现集善根；若修无忘失
fǎ yǐ jí dāng jí xiàn jí shàngēn ruò xiū héng zhù shě xìng yǐ jí
法已集、当集、现集善根，若修恒住舍性已集、
dāng jí xiàn jí shàngēn ruò xiū yī qiè zhì yǐ jí dāng jí xiàn
当集、现集善根；若修一切智已集、当集、现
jí shàngēn ruò xiū dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì yǐ jí dāng jí
集善根，若修道相智、一切相智已集、当集、

xiàn jí shàngēn ruò xiū yī qiè tuó luó ní mén yǐ jí dāng jí xiàn
现集善根；若修一切陀罗尼门已集、当集、现
jí shàngēn ruò xiū yī qiè sān mó dì mén yǐ jí dāng jí xiàn jí
集善根，若修一切三摩地门已集、当集、现集
shàngēn ruò yán jìng fó tǔ yǐ jí dāng jí xiàn jí shàngēn ruò
善根；若严净佛土已集、当集、现集善根，若
chéng shú yǒu qíng yǐ jí dāng jí xiàn jí shàngēn ruò zhū rú lái
成熟有情已集、当集、现集善根；若诸如来、
yīng zhèng děng jué suǒ yǒu jiè yùn dìng yùn huì yùn jiě tuō yùn
应、正等觉所有戒蕴、定蕴、慧蕴、解脱蕴、
jiě tuō zhī³⁸ jiàn yùn jí yú yī qiè wú shù wú liàng wú biān gōng dé ruò
解脱知³⁸见蕴，及余一切无数无量无边功德；若
fó dì zǐ yī qiè yǒu lòu wú lòu shàngēn ruò zhū rú lái yīng zhèng
佛弟子一切有漏无漏善根，若诸如来、应、正
děng jué yǐ dāng xiàn jì zhū tiān rén děng dú jué pú tí suǒ yǒu gōng dé
等觉已当现记诸天、人等独觉菩提所有功德，
ruò zhū tiān lóng yào chā jiàn dá fù ā sù luò jiē lù chá
若诸天、龙、药叉、健达缚、阿素洛、揭路荼、
jǐn nà luò mò hū luò qié rén fēi rén děng yǐ jí dāng jí xiàn
紧捺洛、莫呼洛伽、人非人等已集、当集、现
jí shàngēn ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén děng yú zhū gōng dé fā qǐ suí
集善根，若善男子、善女人等于诸功德发起随
xǐ huí xiàng shàngēn rú shì yī qiè hé jí chēng liáng xiàn qián suí xǐ
喜回向善根，如是一切合集称量现前随喜，
yǔ yī qiè yǒu qíng tóng gòng huí xiàng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
与一切有情同共回向阿耨多罗三藐三菩提。’
rú shì suǒ shuō suí xǐ huí xiàng yǐ yǒu suǒ dé qǔ xiàng fēn bié ér wéi
如是所说随喜回向，以有所得取相分别而为
fāng biàn rú shí zá dú chū yì hòu sǔn gù cǐ fēi shàn suí xǐ huí xiàng
方便，如食杂毒初益后损，故此非善随喜回向。
suǒ yǐ zhě hé yǐ yǒu suǒ dé qǔ xiàng fēn bié fā qǐ suí xǐ huí xiàng
所以者何？以有所得取相分别发起随喜回向
zhī xīn yǒu yīn yǒu yuán yǒu zuò yì yǒu xì lùn bù yīng bō rě
之心，有因、有缘、有作意、有戏论，不应般若
bō luó mì duō bǐ zá dú gù zé wéi bàng fó bù suí fó jiào bù suí fǎ
波罗蜜多。彼杂毒故则为谤佛，不随佛教不随法

³⁸ 大正藏：智；永乐北藏：智；龙藏：知

shuō pú sà zhǒng xìng bǔ tè qié luó bù yīng suí bǐ suǒ shuō xiū xué
说，菩萨种性补特伽罗不应随彼所说修学。

shì gù dà dé yīng shuō yún hé zhù pú sà shèng zhū shàn nán
“是故，大德！应说云何住菩萨乘诸善男

zǐ shàn nǚ rén děng yīng yú guò qù wèi lái xiàn zài shí fāng shì jiè yī
子、善女人等，应于过去未来现在十方世界一

qiè rú lái yīng zhèng děng jué jí dì zǐ děng gōng dé shàng ēn suí xǐ
切如来、应、正等觉及弟子等功德善根随喜

huí xiàng wèi bǐ zhū fó cóng chū fā xīn zhì dé wú shàng zhèng děng
回向？谓彼诸佛，从初发心至得无上正等

pú tí zhuàn miào fǎ lún dù wú liàng zhòng rù wú yú yī bō niè pán
菩提，转妙法轮度无量众，入无余依般涅槃

yǐ nǎi zhì fǎ miè yú qí zhōng jiān ruò xiū bō rě bō luó mì duō jí zhū
已乃至法灭，于其中间若修般若波罗蜜多集诸

shàng ēn ruò xiū jìng lù jīng jìn ān rěn jìng jiè bù shī bō luó
善根，若修静虑、精进、安忍、净戒、布施波罗

mì duō jí zhū shàng ēn ruò zhù nèi kōng jí zhū shàng ēn ruò zhù wài kōng
蜜多集诸善根；若住内空集诸善根，若住外空、

nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi kōng wú
内外空、空空、大空、胜义空、有为空、无

wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì kōng běn
为无空、毕竟空、无际空、散空、无变异空、本

xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng bù kě dé
性空、自相空、共相空、一切法空、不可得

kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng jí zhū shàng ēn
空、无性空、自性空、无性自性空集诸善根；

ruò zhù zhēn rú jí zhū shàng ēn ruò zhù fǎ jiè fǎ xìng bù xū wàng
若住真如集诸善根，若住法界、法性、不虚妄

xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù
性、不变异性、平等性、离生性、法定、法住、

shí jì xū kōng jiè bù sī yì jiè jí zhū shàng ēn ruò zhù kǔ shèng
实际、虚空界、不思議界集诸善根；若住苦圣

dì jí zhū shàng ēn ruò zhù jí miè dào shèng dì jí zhū shàng ēn ruò
谛集诸善根，若住集、灭道圣谛集诸善根；若

xiū sì jìng lù jí zhū shàng ēn ruò xiū sì wú liàng sì wú sè dìng jí zhū
修四静虑集诸善根，若修四无量、四无色定集诸

shàng ēn ruò xiū bā jiě tuō jí zhū shàng ēn ruò xiū bā shèng chù jiǔ
善根；若修八解脱集诸善根，若修八胜处、九

cì dì dìng shí biànchù jí zhūshàngēn ruò xiū sì niànzhù jí zhūshàn
次第定、十遍处集诸善根；若修四念住集诸善
gēn ruò xiū sì zhèngduàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng
根，若修四正断、四神足、五根、五力、七等
jué zhī bā shèngdào zhī jí zhūshàngēn ruò xiū kōng jiě tuō mén jí zhū
觉支、八圣道支集诸善根；若修空解脱门集诸
shàngēn ruò xiū wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén jí zhūshàngēn ruò xiū
善根，若修无相、无愿解脱门集诸善根；若修
wǔ yǎn jí zhūshàngēn ruò xiū liù shéntōng jí zhūshàngēn ruò xiū fó
五眼集诸善根，若修六神通集诸善根；若修佛
shí lì jí zhūshàngēn ruò xiū sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí
十力集诸善根，若修四无所畏、四无碍解、大慈、
dà bēi dà xǐ dà shě shí bā fó bú gòng fǎ jí zhūshàngēn ruò
大悲、大喜、大舍、十八佛不共法集诸善根；若
xiū wú wàng shī fǎ jí zhūshàngēn ruò xiū héngzhù shě xìng jí zhūshàn
修无忘失法集诸善根，若修恒住舍性集诸善
gēn ruò xiū yī qiè zhì jí zhūshàngēn ruò xiū dào xiàng zhì yī qiè
根；若修一切智集诸善根，若修道相智、一切
xiàng zhì jí zhūshàngēn ruò xiū yī qiè tuó luó ní mén jí zhūshàngēn
相智集诸善根；若修一切陀罗尼门集诸善根，
ruò xiū yī qiè sān mó dì mén jí zhūshàngēn ruò yán jìng fó tǔ jí zhū
若修一切三摩地门集诸善根；若严净佛土集诸
shàngēn ruò chéngshú yǒu qíng jí zhūshàngēn ruò zhū rú lái yīng
善根，若成熟有情集诸善根；若诸如来、应、
zhèngděng jué suǒ yǒu jiè yùn dìng yùn huì yùn jiě tuō yùn jiě tuō
正等觉所有戒蕴、定蕴、慧蕴、解脱蕴、解脱
zhī jiàn yùn jí yú yī qiè wú shù wú liàng wú biān gōng dé ruò fó dì
知³⁹见蕴，及余一切无数无量无边功德；若佛弟
zǐ yī qiè yǒu lòu wú lòu shàngēn ruò zhū rú lái yīng zhèngděng jué
子一切有漏无漏善根，若诸如来、应、正等觉
yǐ dāng xiàn jì zhū tiān rén děng dú jué pú tí suǒ yǒu gōng dé
已、当、现记诸天、人等独觉菩提所有功德；
ruò zhū tiān lóng yào chā jiàn dá fù ā sù luò jiē lù chá
若诸天、龙、药叉、健达缚、阿素洛、揭路荼、
jǐn nà luò mò hū luò qié rén fēi rén děng jí zhūshàngēn ruò shàn
紧捺洛、莫呼洛伽、人非人等集诸善根，若善

³⁹ 大正藏：智；永乐北藏：智；龙藏：知

nán zǐ shàn nǚ rénděng yú zhūgōng dé fā qǐ suí xǐ huíxiàngshàngēn
男子、善女人等，于诸功德发起随喜回向善根，
zhù pú sà shèngzhūshànnán zǐ shàn nǚ rénděngyún hé yú bǐ gōng dé
住菩萨乘诸善男子、善女人等云何于彼功德
shàngēn fā qǐ suí xǐ huíxiàng wú shàngzhèngděng pú tí
善根发起随喜回向无上正等菩提？”

jù shòushànxiàn bó yán dà shì zhù pú sà shèngzhūshànnán
具寿善现白言：“大士！住菩萨乘诸善男

zǐ shàn nǚ rénděng xiū xíng bō rě bō luó mì duō ruò yù bú bàngzhū
子、善女人等修行般若波罗蜜多，若欲不谤诸
fó shì zūn ér fā suí xǐ huíxiàng xīn zhě yīngzuò shì niàn rú zhū rú
佛世尊而发随喜回向心者，应作是念：‘如诸如
lái yīng zhèngděngjué yǐ wú shàng fó zhì liǎo dá biàn zhī zhūgōng dé
来、应、正等觉以无上佛智了达遍知诸功德
shàngēnyǒu rú shì lèi yǒu rú shì tǐ yǒu rú shì xiàng yǒu rú shì
善根有如是类、有如是体、有如是相、有如是
fǎ ér kě suí xǐ wǒ jīn yì yīng rú shì suí xǐ yòu rú zhū rú lái
法而可随喜，我今亦应如是随喜。又如诸如来、
yīng zhèngděngjué yǐ wú shàng fó zhì liǎo dá biàn zhī yīng yǐ rú shì zhū
应、正等觉以无上佛智了达遍知应以如是诸
fú yè shì huíxiàng wú shàngzhèngděng pú tí wǒ jīn yì yīng rú shì huí
福业事回向无上正等菩提，我今亦应如是回
xiàng zhù pú sà shèngzhūshànnán zǐ shàn nǚ rénděng yú zhū rú
向。’住菩萨乘诸善男子、善女人等，于诸如
lái yīng zhèngděngjué jí dì zǐ děnggōng dé shàngēnyīngzuò rú shì
来、应、正等觉及弟子等功德善根应作如是
suí xǐ huíxiàng ruò zuò rú shì suí xǐ huíxiàng zé bú bàng fó suí fó
随喜回向，若作如是随喜回向则不谤佛，随佛
suǒjiào suí fǎ ér shuō shì pú sà mó hē sà rú shì suí xǐ huíxiàng zhī
所教，随法而说。是菩萨摩诃萨如是随喜回向之
xīn bù zá zhòng dú zhōng zhì gān lù wú shàng pú tí
心，不杂⁴⁰众毒，终至甘露无上菩提。

fù cì dà shì zhù pú sà shèngzhūshànnán zǐ shàn nǚ
“复次，大士！住菩萨乘诸善男子、善女

rénděng xiū xíng bō rě bō luó mì duō yú zhū rú lái yīng zhèngděng
人等修行般若波罗蜜多，于诸如来、应、正等

⁴⁰ 大正藏：永离；永乐北藏及龙藏：不杂

jué jí dì zǐ děnggōng dé shàngēnyīngzuò rú shì suí xǐ huí xiàng rú
觉及弟子等功德善根应作如是随喜回向。如
sè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duòsān jiè zé fēi guò
色不堕欲界、色界、无色界，既不堕三界则非过
qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú shòu xiǎng
去未来现在，随喜回向亦应如是；如受、想、
xíng shí bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duòsān jiè zé
行、识不堕欲界、色界、无色界，既不堕三界则
fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
非过去未来现在，随喜回向亦应如是。

rú yǎnchù bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如眼处不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
ěr bí shé shēn yì chù bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè
耳、鼻、舌、身、意处不堕欲界、色界、无色界，
jì bú duòsān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng
既不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应
rú shì
如是。

rú sè chù bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如色处不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
shēng xiāng wèi chù fǎ chù bú duò yù jiè sè jiè wú sè
声、香、味、触、法处不堕欲界、色界、无色
jiè jì bú duòsān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì
界，既不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦
yīng rú shì
应如是。

rú yǎn jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如眼界不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
sè jiè yǎn shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu bú duò
色界、眼识界及眼触、眼触为缘所生诸受不堕
yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duòsān jiè zé fēi guò qù wèi lái
欲界、色界、无色界，既不堕三界则非过去未来

xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
现在，随喜回向亦应如是。

rú ěr jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如耳界不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
shēng jiè ěr shí jiè jí ěr chù ěr chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu bú
声界、耳识界及耳触、耳触为缘所生诸受不
duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi
堕欲界、色界、无色界，既不堕三界则非过去未
lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
来现在，随喜回向亦应如是。

rú bí jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如鼻界不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
xiāng jiè bí shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu bú duò
香界、鼻识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受不堕
yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái
欲界、色界、无色界，既不堕三界则非过去未来
xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
现在，随喜回向亦应如是。

rú shé jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如舌界不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
wèi jiè shé shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu bú duò
味界、舌识界及舌触、舌触为缘所生诸受不堕
yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái
欲界、色界、无色界，既不堕三界则非过去未来
xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
现在，随喜回向亦应如是。

rú shēn jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如身界不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
chù jiè shēn shí jiè jí shēn chù shēn chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu bú
触界、身识界及身触、身触为缘所生诸受不

duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi
堕欲界、色界、无色界，既不堕三界则非过去未
lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
来现在，随喜回向亦应如是。

rú yì jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如意界不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
fǎ jiè yì shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu bú duò
法界、意识界及意触、意触为缘所生诸受不堕
yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái
欲界、色界、无色界，既不堕三界则非过去未来
xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
现在，随喜回向亦应如是。

rú dì jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如地界不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè
水、火、风、空、识界不堕欲界、色界、无色界，
jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng
既不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应
rú shì
如是。

rú wú míng bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如无明不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
xíng shí míng sè liù chù chù shòu ài qǔ yǒu shēng
行、识、名色、六处、触、受、爱、取、有、生、
lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú
老死愁叹苦忧恼不堕欲界、色界、无色界，既不
duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是。

rú bù shī bō luó mì duō bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè
“如布施波罗蜜多不堕欲界、色界、无色界，
jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng
既不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应

rú shì rú jìng jiè ān rěn jīng jìn jìng lù bō rě bō luó mì
如是；如净戒、安忍、精进、静虑、般若波罗蜜
duō bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò sān jiè zé fēi guò
多不堕欲界、色界、无色界，既不堕三界则非过
qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
去未来现在，随喜回向亦应如是。

rú nèi kōng bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如内空不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
wài kōng nèi wài kōng kōng kōng dà kōng shèng yì kōng yǒu wéi
外空、内外空、空空、大空、胜义空、有为
kōng wú wéi kōng bì jìng kōng wú jì kōng sǎn kōng wú biàn yì
空、无为空、毕竟空、无际空、散空、无变异
kōng běn xìng kōng zì xiàng kōng gòng xiàng kōng yī qiè fǎ kōng
空、本性空、自相空、共相空、一切法空、
bù kě dé kōng wú xìng kōng zì xìng kōng wú xìng zì xìng kōng bú duò
不可得空、无性空、自性空、无性自性空不堕
yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái
欲界、色界、无色界，既不堕三界则非过去未来
xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
现在，随喜回向亦应如是。

rú zhēn rú bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如真如不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
fǎ jiè fǎ xìng bù xū wǎng xìng bú biàn yì xìng píng děng xìng
法界、法性、不虚妄性、不变异性、平等性、
lí shēng xìng fǎ dìng fǎ zhù shí jì xū kōng jiè bù sī yì
离生性、法定、法住、实际、虚空界、不思議
jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò sān jiè zé fēi guò
界不堕欲界、色界、无色界，既不堕三界则非过
qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
去未来现在，随喜回向亦应如是。

rú kǔ shèng dì bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú
“如苦圣谛不堕欲界、色界、无色界，既不
duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；

rú jí miè dào shèng dì bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè
如集、灭、道圣谛不堕欲界、色界、无色界，
jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng
既不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应
rú shì
如是。

rú sì jìng lǜ bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú
“如四静虑不堕欲界、色界、无色界，既不
duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；
rú sì wú liàng sì wú sè dìng bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè
如四无量、四无色定不堕欲界、色界、无色界，
jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng
既不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应
rú shì
如是。

rú bā jiě tuō bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú
“如八解脱不堕欲界、色界、无色界，既不
duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；
rú bā shèng chù jiǔ cì dì dìng shí biàn chù bú duò yù jiè sè jiè
如八胜处、九次第定、十遍处不堕欲界、色界、
wú sè jiè jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí
无色界，既不堕三界则非过去未来现在，随喜回
xiàng yì yīng rú shì
向亦应如是。

rú sì niàn zhù bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú
“如四念住不堕欲界、色界、无色界，既不
duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；
rú sì zhèng duàn sì shén zú wǔ gēn wǔ lì qī děng jué zhī
如四正断、四神足、五根、五力、七等觉支、
bā shèng dào zhī bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò sān
八圣道支不堕欲界、色界、无色界，既不堕三
jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是。

rú kōng jiě tuō mén bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì
“如空解脱门不堕欲界、色界、无色界，既

bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú
不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如
shì rú wú xiàng wú yuàn jiě tuō mén bú duò yù jiè sè jiè wú
是；如无相、无愿解脱门不堕欲界、色界、无
sè jiè jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng
色界，既不堕三界则非过去未来现在，随喜回向
yì yīng rú shì
亦应如是。

rú wǔ yǎn bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如五眼不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
liù shéntōng bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò sān jiè zé
六神通不堕欲界、色界、无色界，既不堕三界则
fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
非过去未来现在，随喜回向亦应如是。

rú fó shí lì bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú
“如佛十力不堕欲界、色界、无色界，既不
duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；
rú sì wú suǒ wèi sì wú ài jiě dà cí dà bēi dà xǐ dà
如四无所畏、四无碍解、大慈、大悲、大喜、大
shě shí bā fó bú gòng fǎ bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì
舍、十八佛不共法不堕欲界、色界、无色界，既
bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú
不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如
shì
是。

rú wú wàng shī fǎ bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì
“如无忘失法不堕欲界、色界、无色界，既
bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú
不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如
shì rú héng zhù shě xìng bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú
是；如恒住舍性不堕欲界、色界、无色界，既不
duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是。

rú yī qiè zhì bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú
“如一切智不堕欲界、色界、无色界，既不

duòsān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；
rú dào xiàng zhì yī qiè xiàng zhì bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè
如道相智、一切相智不堕欲界、色界、无色界，
jì bú duòsān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng
既不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应
rú shì
如是。

rú yī qiè tuó luó ní mén bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè
“如一切陀罗尼门不堕欲界、色界、无色界，
jì bú duòsān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng
既不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应
rú shì rú yī qiè sān mó dì mén bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè
如是；如一切三摩地门不堕欲界、色界、无色界，
jì bú duòsān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng
既不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应
rú shì
如是。

rú jiè yùn bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú duò
“如戒蕴不堕欲界、色界、无色界，既不堕
sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì rú
三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；如
dìng yùn huì yùn jiě tuō yùn jiě tuō zhī⁴¹ jiàn yùn bú duò yù jiè
定蕴、慧蕴、解脱蕴、解脱知⁴¹见蕴不堕欲界、
sè jiè wú sè jiè jì bú duòsān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài
色界、无色界，既不堕三界则非过去未来现在，
suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
随喜回向亦应如是。

rú yù liú guǒ bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì bú
“如预流果不堕欲界、色界、无色界，既不
duòsān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú shì
堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如是；
rú yī lái guǒ bù huánguǒ ā luó hàn guǒ bú duò yù jiè sè jiè
如一来果、不还果、阿罗汉果不堕欲界、色界、
wú sè jiè jì bú duòsān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí
无色界，既不堕三界则非过去未来现在，随喜回

⁴¹ 大正藏：智；永乐北藏：智；龙藏：知

xiàng yì yīng rú shì
向亦应如是。

rú dú jué pú tí bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè jì
“如独觉菩提不堕欲界、色界、无色界，既
bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì yīng rú
不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦应如
shì
是。

rú zhū pú sà mó hē sà xíng bú duò yù jiè sè jiè wú sè
“如诸菩萨摩诃萨行不堕欲界、色界、无色
jiè jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí xiàng yì
界，既不堕三界则非过去未来现在，随喜回向亦
yīng rú shì
应如是。

rú zhū fó wú shàng zhèng děng pú tí bú duò yù jiè sè jiè
“如诸佛无上正等菩提不堕欲界、色界、
wú sè jiè jì bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài suí xǐ huí
无色界，既不堕三界则非过去未来现在，随喜回
xiàng yì yīng rú shì
向亦应如是。

suǒ yǐ zhě hé rú bǐ zhū fǎ zì xìng kōng gù bú duò sān
“所以者何？如彼诸法自性空故，不堕三
jiè fēi sān shì shè suí xǐ huí xiàng yì fù rú shì wèi zhū rú lái
界，非三世摄，随喜回向亦复如是。谓诸如来、
yīng zhèng děng jué zì xìng kōng gù bú duò sān jiè fēi sān shì shè
应、正等觉自性空故，不堕三界，非三世摄。

zhū fó gōng dé zì xìng kōng gù bú duò sān jiè fēi sān shì shè shēng
诸佛功德自性空故，不堕三界，非三世摄。声
wén dú jué jí rén tiān děng zì xìng kōng gù bú duò sān jiè fēi
闻、独觉及人、天等自性空故，不堕三界，非
sān shì shè bǐ zhū shàn gēn zì xìng kōng gù bú duò sān jiè fēi sān shì
三世摄。彼诸善根自性空故，不堕三界，非三世

shè yú bǐ suí xǐ zì xìng kōng gù bú duò sān jiè fēi sān shì shè
摄。于彼随喜自性空故，不堕三界，非三世摄。
suǒ huí xiàng fǎ zì xìng kōng gù bú duò sān jiè fēi sān shì shè néng
所回向法自性空故，不堕三界，非三世摄。能
huí xiàng zhě zì xìng kōng gù bú duò sān jiè fēi sān shì shè
回向者自性空故，不堕三界，非三世摄。

ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō rú shí zhī
“若菩萨摩诃萨修行般若波罗蜜多，如实知

sè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè rú shí zhī shòu xiǎng
色不堕欲界、色界、无色界，如实知受、想、

xíng shí bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè ruò jù bú duò sān jiè
行、识不堕欲界、色界、无色界，若俱不堕三界

zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài ruò fēi sān shì zé bù kě yǐ bǐ yǒu xiàng
则非过去未来现在，若非三世则不可以彼有相

wéi fāng biàn yǒu suǒ dé wéi fāng biàn fā shēng suí xǐ huí xiàng wú shàng
为方便、有所得为方便发生随喜回向无上

zhèng děng pú tí hé yǐ gù yǐ sè děng fǎ zì xìng bù shēng ruò
正等菩提。何以故？以色等法自性不生，若

fǎ bù shēng zé wú suǒ yǒu bù kě yǐ bǐ wú suǒ yǒu fǎ suí xǐ huí xiàng
法不生则无所有，不可以彼无所有法随喜回向

wú suǒ yǒu gù
无所有故。

ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō rú shí zhī
“若菩萨摩诃萨修行般若波罗蜜多，如实知

yǎn chù bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè rú shí zhī ěr bí
眼处不堕欲界、色界、无色界，如实知耳、鼻、

shé shēn yì chù bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè ruò jù bú
舌、身、意处不堕欲界、色界、无色界，若俱不

duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài ruò fēi sān shì zé bù kě yǐ
堕三界则非过去未来现在，若非三世则不可以

bǐ yǒu xiàng wéi fāng biàn yǒu suǒ dé wéi fāng biàn fā shēng suí xǐ huí xiàng
彼有相为方便、有所得为方便发生随喜回向

wú shàng zhèng děng pú tí hé yǐ gù yǐ yǎn chù děng fǎ zì xìng bù
无上正等菩提。何以故？以眼处等法自性不

shēng ruò fǎ bù shēng zé wú suǒ yǒu bù kě yǐ bǐ wú suǒ yǒu fǎ suí
生，若法不生则无所有，不可以彼无所有法随

xǐ huí xiàng wú suǒ yǒu gù
喜回向无所有故。

ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō rú shí zhī
“若菩萨摩诃萨修行般若波罗蜜多，如实知

sè chù bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè rú shí zhī shēng xiāng
色处不堕欲界、色界、无色界，如实知声、香、

wèi chù fǎ chù bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè ruò jù bú
味、触、法处不堕欲界、色界、无色界，若俱不

duòsān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài ruò fēi sān shì zé bù kě yǐ
堕三界则非过去未来现在，若非三世则不可以
bǐ yǒuxiàngwéifāngbiàn yǒusuǒ dé wéifāngbiàn fā shēng suí xǐ huí xiàng
彼有相为方便、有所得为方便发生随喜回向
wú shàngzhèngděng pú tí hé yǐ gù yǐ sè chùděng fǎ zì xìng bù
无上正等菩提。何以故？以色处等法自性不
shēng ruò fǎ bù shēng zé wú suǒyǒu bù kě yǐ bǐ wú suǒyǒu fǎ suí
生，若法不生则无所有，不可以彼无所有法随
xǐ huí xiàng wú suǒyǒu gù
喜回向无所有故。

ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō rú shí zhī
“若菩萨摩诃萨修行般若波罗蜜多，如实知

yǎn jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè rú shí zhī sè jiè yǎn
眼界不堕欲界、色界、无色界，如实知色界、眼
shí jiè jí yǎnchù yǎnchùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu bú duò yù jiè sè
识界及眼触、眼触为缘所生诸受不堕欲界、色
jiè wú sè jiè ruò jù bú duòsān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài
界、无色界，若俱不堕三界则非过去未来现在，
ruò fēi sān shì zé bù kě yǐ bǐ yǒuxiàngwéifāngbiàn yǒusuǒ dé wéifāng
若非三世则不可以彼有相为方便、有所得为方
biàn fā shēng suí xǐ huí xiàng wú shàngzhèngděng pú tí hé yǐ gù
便发生随喜回向无上正等菩提。何以故？
yǐ yǎn jiè děng fǎ zì xìng bù shēng ruò fǎ bù shēng zé wú suǒyǒu bù
以眼界等法自性不生，若法不生则无所有，不
kě yǐ bǐ wú suǒyǒu fǎ suí xǐ huí xiàng wú suǒyǒu gù
可以彼无所有法随喜回向无所有故。

ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō rú shí zhī
“若菩萨摩诃萨修行般若波罗蜜多，如实知

ěr jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè rú shí zhī shēng jiè ěr
耳界不堕欲界、色界、无色界，如实知声界、耳
shí jiè jí ěr chù ěr chùwéiyuánsuǒshēngzhūshòu bú duò yù jiè sè
识界及耳触、耳触为缘所生诸受不堕欲界、色
jiè wú sè jiè ruò jù bú duòsān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài
界、无色界，若俱不堕三界则非过去未来现在，
ruò fēi sān shì zé bù kě yǐ bǐ yǒuxiàngwéifāngbiàn yǒusuǒ dé wéifāng
若非三世则不可以彼有相为方便、有所得为方
biàn fā shēng suí xǐ huí xiàng wú shàngzhèngděng pú tí hé yǐ gù
便发生随喜回向无上正等菩提。何以故？

ěr⁴² jiè děng fǎ zì xìng bù shēng ruò fǎ bù shēng zé wú suǒ yǒu bù
耳⁴²界等法自性不生，若法不生则无所有，不
kě yǐ bǐ wú suǒ yǒu fǎ suí xǐ huí xiàng wú suǒ yǒu gù
可以彼无所有法随喜回向无所有故。

ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō rú shí zhī
“若菩萨摩诃萨修行般若波罗蜜多，如实知

bí jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè rú shí zhī xiāng jiè bí
鼻界不堕欲界、色界、无色界，如实知香界、鼻
shí jiè jí bí chù bí chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu bú duò yù jiè sè
识界及鼻触、鼻触为缘所生诸受不堕欲界、色
jiè wú sè jiè ruò jù bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài
界、无色界，若俱不堕三界则非过去未来现在，
ruò fēi sān shì zé bù kě yǐ bǐ yǒu xiàng wéi fāng biàn yǒu suǒ dé wéi fāng
若非三世则不可以彼有相为方便、有所得为方
biàn fā shēng suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí hé yǐ gù
便发生随喜回向无上正等菩提。何以故？

yǐ bí jiè děng fǎ zì xìng bù shēng ruò fǎ bù shēng zé wú suǒ yǒu bù
以鼻界等法自性不生，若法不生则无所有，不
kě yǐ bǐ wú suǒ yǒu fǎ suí xǐ huí xiàng wú suǒ yǒu gù
可以彼无所有法随喜回向无所有故。

ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō rú shí zhī
“若菩萨摩诃萨修行般若波罗蜜多，如实知

shé jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè rú shí zhī wèi jiè shé
舌界不堕欲界、色界、无色界，如实知味界、舌
shí jiè jí shé chù shé chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu bú duò yù jiè sè
识界及舌触、舌触为缘所生诸受不堕欲界、色
jiè wú sè jiè ruò jù bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài
界、无色界，若俱不堕三界则非过去未来现在，
ruò fēi sān shì zé bù kě yǐ bǐ yǒu xiàng wéi fāng biàn yǒu suǒ dé wéi fāng
若非三世则不可以彼有相为方便、有所得为方
biàn fā shēng suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí hé yǐ gù
便发生随喜回向无上正等菩提。何以故？

yǐ shé jiè děng fǎ zì xìng bù shēng ruò fǎ bù shēng zé wú suǒ yǒu bù
以舌界等法自性不生，若法不生则无所有，不
kě yǐ bǐ wú suǒ yǒu fǎ suí xǐ huí xiàng wú suǒ yǒu gù
可以彼无所有法随喜回向无所有故。

⁴² 大正藏：以耳；永乐北藏及龙藏：耳

ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō rú shí zhī
“若菩萨摩诃萨修行般若波罗蜜多，如实知

shēn jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè rú shí zhī chù jiè shēn
身界不堕欲界、色界、无色界，如实知触界、身

shí jiè jí shēnchù shēnchù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu bú duò yù jiè
识界及身触、身触为缘所生诸受不堕欲界、

sè jiè wú sè jiè ruò jù bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài
色界、无色界，若俱不堕三界则非过去未来现在，

ruò fēi sān shì zé bù kě yǐ bǐ yǒu xiàng wéi fāng biàn yǒu suǒ dé wéi fāng
若非三世则不可以彼有相为方便、有所得为方

biàn fā shēng suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí hé yǐ gù
便发生随喜回向无上正等菩提。何以故？

yǐ shēn jiè děng fǎ zì xìng bù shēng ruò fǎ bù shēng zé wú suǒ yǒu
以身界等法自性不生，若法不生则无所有，

bù kě yǐ bǐ wú suǒ yǒu fǎ suí xǐ huí xiàng wú suǒ yǒu gù
不可以彼无所有法随喜回向无所有故。

ruò pú sà mó hē sà xiū xíng bō rě bō luó mì duō rú shí zhī
“若菩萨摩诃萨修行般若波罗蜜多，如实知

yì jiè bú duò yù jiè sè jiè wú sè jiè rú shí zhī fǎ jiè yì
意界不堕欲界、色界、无色界，如实知法界、意

shí jiè jí yì chù yì chù wéi yuán suǒ shēng zhū shòu bú duò yù jiè sè
识界及意触、意触为缘所生诸受不堕欲界、色

jiè wú sè jiè ruò jù bú duò sān jiè zé fēi guò qù wèi lái xiàn zài
界、无色界，若俱不堕三界则非过去未来现在，

ruò fēi sān shì zé bù kě yǐ bǐ yǒu xiàng wéi fāng biàn yǒu suǒ dé wéi fāng
若非三世则不可以彼有相为方便、有所得为方

biàn fā shēng suí xǐ huí xiàng wú shàng zhèng děng pú tí hé yǐ gù
便发生随喜回向无上正等菩提。何以故？

yǐ yì jiè děng fǎ zì xìng bù shēng ruò fǎ bù shēng zé wú suǒ yǒu bù
以意界等法自性不生，若法不生则无所有，不

kě yǐ bǐ wú suǒ yǒu fǎ suí xǐ huí xiàng wú suǒ yǒu gù
可以彼无所有法随喜回向无所有故。

大般若波罗蜜多经卷第一百七十

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

(三遍)

ná mó hē là dá nà duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南无喝啰怛那.哆罗夜耶.佉啰佉啰.俱住俱住.摩
là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō mò ná suō pó
啰摩啰.虎啰.吽.贺贺.苏怛拿.吽.泼抹拿.娑婆
hē
诃.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

ná mó dà bō rě bō luó mì duō jīng
南無大般若波罗蜜多经 (合掌三称)

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà mó hē bō
十方三世一切佛.一切菩萨摩诃萨.摩诃般

rě bō luó mì
若波罗蜜

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪